

POROČILA

SLOVENSKE FRANČIŠKANSKE PROVINCE SVETEGA KRIŽA

LETO 2017 • LXX • ŠTEVILKA

1

BRATJE IN MANJŠI
NA POTI K PRAVIČNOSTI,
MIRU IN CELOVITOSTI STVARSTVA!

Iz Južnoslovanske konference

Redno srečanje provincialnih ministrov južnoslovanske konference na Brezjah	3
Zapisnik seje JKPMOFM	6
Zapisnik seje JKPMOFM	8

Iz provincialata

Velika noč	10
Blagoslov obnovljenih prostorov provincialata	12
Božič s sobrati na Sveti Gori in na Kostanjevici	14
Tečaj v rimu 2017	16

Iz tajništva province

Spremenjeni posebni statuti (ps)	20
Zapisnik 5. redne seje provincialnega definitorija	21
Zapisnik 6. redne seje provincialnega definitorija	22
Plenarni svet province (PSP)	23

Trajna formacija

Bratsko življenje	27
Študijski dan: »Bratje in manjši na poti k pravičnosti, miru in celovitosti stvarstva«	31
Pridi, vzljubi Stvarstvo	34
Seminar za predstojnike in predstojnike 2017	37
Srečanje za spovednike	39

Iz vzgojnih hiš

Klerikaški izlet v Belo Krajino	42
Podelitev službe bralca	44
Klerikaško zimovanje	45
Duhovniški oktet Oremus prepeval po Avstraliji	47

Iz življenja in dela province

Ljubljana – Center	48
Novo mesto	50
Kamnik	52
Nazarje	52
Maribor	53
Brezje	54
Vič	56
Nova Štifta	57
Ljubljana – Šiška	59
Ljubljana – Bežigrad	59
Kostanjevica	60
Koper	61
Sveta Gora	63

V iskanju lepega

Liturgične spodbude

Homilija pri delavniški maši	65
------------------------------	----

Plečnikovo leto

Jože Plečnik (1872–1957)	66
Plečnikova izpoved vere	67
Gospodovo Razglašenje in mojster Plečnik	69

Za popotnico

Spomini na po krivici ponižane profesorje	70
Spominjamo se 2017	71
Ciril-Metodove ustanove	72
Zgodovina se ponavlja	73

Poročila leto 2017 (LXX) številka 1

Izdala: Slovenska frančiškanska
provinca sv. Križa
Prešernov trg 4
1000 Ljubljana

Ureja: p. Ambrož Mušič
Odgovarja: p. Marjan Čuden
Redni sodelavci: p. Darko Žnidaršič,
p. Krizostom Komar
br. Janez Papa

Grafična priprava: Tina Bruno, ZBF
Tisk: Demat d.o.o., Ljubljana

Redno srečanje provincialnih ministrov južnoslovanske konference na Brezjah

Objavljam poročilo, ki ga je pripravila dr. Andreja Eržen Firšt za objavo na spletni strani:
<http://www.marija.si/novice/2017-1-28/877>

Vsoboto, 28. januarja 2017, je v frančiškanskem samostanu na Brezjah potekalo redno srečanje Južnoslovanske konference provincialnih ministrov reda manjših bratov - frančikanov.

Srečanje vsakokrat gosti ena od šestih provinc in tako so tokrat prišli v Slovenijo, k Mariji Pomagaj na Brezje. Letno se provinciali srečujejo tri do štirikrat. Odgovorni za različna področja na ravni provinc pa se srečujejo na svojih srečanjih.

Na konferencah provinciali obravnavajo tekoče teme, ki zadevajo province in red ter doprinos frančikanov do Cerkve na različnih ravneh. Pregledajo delo na področju vzgoje in študija ter permanentnega izobraževanja, o delu za nove duhovne poklice, karitativna dejavnost, o pravičnosti, miru ter ohranitvi stvarstva in o skrbi za Frančiškov svetni red in Frančiškovo mladino.

Vedno pa se dotaknejo in govorijo o usmeritvah na ravni frančiškanskega reda in o smernicah, ki jih je začrtal generalni kapitelj reda.

Duh domačnosti je vedno prisoten med vsemi frančiskani na ravni konference. Red manjših bratov ali frančikanov je na svetovni ravni razdeljen na 14 konferenc. Na ravni konference si med seboj tudi pomagajo na najrazličnejših ravneh, projektih, usmeritvah in tudi personalno. Letos so štiri hrvaško govoreče province priskočile na pomoč zadarski provinci, da so prevzele v oskrbo nekaj njihovih samostanov zaradi pomanjkanja duhovnih poklicev.

Provinciali so srečanje pričeli s sveto mašo pri oltarju Marije Pomagaj, nadaljevali pa na zasedanju v frančiškanskem samostanu Brezje. Na srečanju so sodelovali:

- Fr. Miljenko Šteko, provincialni minister province Vnebovzetja Blažene Device Marije s sedežem Mostarju, ki je tudi predsednik Južnoslovanske konference provincialnih ministrov.
- Fr. Marjan Čuden, provincialni minister province Svetega križa s sedežem v Ljubljani, podpredsednik konference.
- Fr. Ivan Sesar, generalni definitor, Rim.
- Fr. Andrija Bilokapić, provincialni minister province sv. Hieronima s sedežem v Zadru.
- Fr. Joško Kodžoman, provincialni minister province presvetega Odrašenika s sedežem v Splitu.
- Fr. Ilija Vrdoljak, provincialni minister province svetih Cirila in Metoda s sedežem Zagrebu.
- Fr. Jozo Marinčić, provincialni minister province Bosne Srebrene s sedežem v Sarajevu.
- Fr. Robert Bahčić, tajnik konference.

Brezje, 28. januar 2017

Zapisnik seje JKPMOOFM

V frančiškanskem samostanu na Brezjah je bila 28. januarja 2017 redna seja JKPMOOFM (Južno-slovanska konferenca provincialnih ministrov). Navzoči so bili vsi provincialni ministri, tajnik p. Robert Bahčič in generalni definitor iz Rima fra Ivan Sesar. Seja se je začela ob 9. uri.

Fra Miljenko Šteko, predsednik JKPM OFM, je vodil molitev, pozdravil je vse navzoče in se jim zahvalil za udeležbo, za tem je predal besedo generalnemu definitorju fra Ivanu Sesarju.

1. Generalni definitor fra Ivan Sesar je navzoče pozdravil v imenu Generalnega definitorija, ki ja pravkar zaključil *tempo forte*. Provincialom je predstavil stanje v redu, ki bo imel čez petnajst let popolnoma drugačno podobo. Generalni definitorij se pripravlja na Plenarni svet reda, ki bo v Nairobiju v juniju 2018. V srednji Italiji poteka proces združevanja dveh provinc (Lazio in Abruzzo). V Italiji se province združujejo. Do nedavnega jih je bilo enaindvajset, a število se vztrajno krči. Red raste v Afriki in Aziji, zato je Generalni definitorij izbral Nairobi kot kraj zasedanja Plenarnega sveta reda. Province v vzhodni Evropi so še zadovoljivo številčno zasedene, v centralni Evropi pa je slika drugačna in naša prisotnost na tem področju počasi

izginja. Fra Ivan je na kratko obvestil, kakšno je ekonomsko stanje reda. Provinciale je prosil, naj konferenca vodstvu reda pošlje imena bratov, ki vršijo službo tajnika za formacijo, za misijone in evangelizacijo. Glavni razlog, da je prišel generalni definitor fra Ivan Sesar na sejo, pa je priprava srečanja konference z Generalnim definitorijem. Srečanje bo od 15. do 19. junija 2017. Predlog programa:

- 15. junij: Popoldne prihod v Zagreb
- 16. junij: Dopoldne srečanje Generalnega definitorija s člani konference v Sigetu (Zagreb). Popoldne se bo v Sigetu generalno vodstvo srečalo s provincialnimi definitoriji naših provinc. Začetek srečanja bo ob 15. uri. Sledilo bo srečanje s kardinalom Bozanićem. Povabljeni bosta tudi nadškof Stanislav Zore in škof Marko Sremren. Maša s ljudstvom bo v Sigetu ob 18.30 ali ob 19. uri. Mašo bo vodil generalni minister fr. Michael Perry.
- 17. junij: Ob 9. uri bo srečanje z brati v začetni formaciji, ob 11. uri sv. maša, ob 12. uri kosilo, po kosilu odhod v Split. Večerja bo na Poljudu, kjer se bo predstavil Frančiškanski institut za kulturo miru. Nočitev bo na Trsteniku.

- 18. junij: Pot do Humca in Širokega Brega, srečanje in maša s FRAMO, OFS in drugimi verniki. Ob povratku obisk Imotskega. Nočitev v Splitu
- 19. junij: Prosti dan za kopanje, obiske... Odhod domov zvečer ali v torek 20. junija.

2. Branje in sprejem zapisnika

P. Robert Bahčič je prebral zapisnik predhodne seje. Ob nekaj pripombah je bil zapisnik soglasno sprejet.

3. Srečanje definitorijev naših provinc, ki je bilo napovedano za 25. in 26. aprila 2017 v Međugorju, je odpovedano in bo 16. junija 2017 v Zagrebu.

4. Vprašanje Ratio Formationis Franciscanae

Fra Joško je obvestil, da je bilo ob nekaj popravkih besedilo v hrvaščini sprejeto in se pripravlja za tisk.

5. Skupni simpozij JKPM in SLAN OFM

Fra Joško je ocenil, da je okrog tega projekta preveč težav in nejasnosti, zato takega nedorečenega simpozija nima smisla pripravljati. Če bi simpozij želela pripraviti naša konferenca, bi ga bilo treba zaupati Frančiškanskemu institutu za kulturo miru.

Fra Ilija je predlagal, da bi bila lahko nova tema simpozija 'Laudato si'.

6. Poročila posameznih provincialov o delu tajništva, ki so jim zaupana na področju konference

Fra Jozo, ki mu je zaupano Tajništvo za misijone in evangelizacijo, je povabil odgovorne za to področje v naših provincah na srečanje v Samobor 25. oktobra 2016, a se bratje srečanja niso udeležili. Novo srečanje bo sklical v februarju 2017. Fra Ilija, ki je v imenu konference odgovoren za Pravičnost, mir in ohranjanje stvarstva, je poročal, da so imeli sejo 24. januarja na Kaptolu. Na srečanju so pregledali pravilnik medprovincialnega tajništva za PMOS JKPM in izbrali koordinatorskega in tajnika. Koordinator tajništva je p. Tadej Strehovec, tajnik pa fra Božo Vuleta. P. Tadej Strehovec je bil s strani provincialov potrjen za tajnika in zastopnika konference pri generalni kuriji (GPIC) v Rimu.

Fra Andrija, ki na področju konference skrbi za pastoralno poklicev, bo sklical sešatek odgovornih na tem področju. Fra Miljenke je poudaril, da je potrebno imeti pred očmi leto mladih in za to priložnost pripraviti pesem ali himno redovnikov. Tudi to je eden izmed načinov dela za nove poklice.

7. Pravilniki za posamezna delovna telesa v konferenci

Po odločitvi provincialov, se bodo pravilniki sprejemali v paketu na eni izmed prihodnjih sej.

8. Finančni prispevki provinc

Tajnik konference bo poslal številko poslovnega računa provincialom, na katerega naj provincialni ekonomski nakažejo prispevek in članarino za konferenco, ki znaša pet evrov na slovesno zaobljubljenega brata.

9. Prispevek za generalnega definitorja

Provinciali so se dogovorili, da bo vsaka provinca letno prispevala 1000 EUR za stroške generalnega definitorja.

10. Datum in kraj prihodnje seje JKPM OFM

Prihodnja seja bo v Zagrebu, v samostanu Dubrava, 24. februarja 2017.

Sejo smo zaključili z zahvalno molitvijo ob 12.40

Zapisnikar p. Robert Bahčič, tajnik JKPM OFM

Zagreb, 24. februarja 2017

Zagreb, 24. februarja 2017

Zapisnik seje JKPMOFM

V frančiškanskem samostanu Dubrava v Zagrebu je bila 24. februarja 2017 redna seja JKPM OFM. Navzoči so bili vsi provincialni ministri in tajnik konference. Seja se je začela ob 9. uri. Fra Miljenko Šteko, predsednik JKPM OFM, je na začetku seje zmolil in pozdravil vse navzoče. Seja je potekala po predhodno najavljenem dnevnem redu, ki je bil soglasno sprejet.

1. Branje in sprejetje zapisnika
P. Robert Bahčič je prebral zapisnik prejšnje seje. Zapisnik je bil brez pripomb soglasno sprejet.
2. Skupni simpozij JKPM in SLAN OFM
Predsednik naše konference fra Miljenko Šteko bo obvestil predsednika SLAN OFM, da skupni simpozij odpade.
3. Priprava srečanja generalnega definitorija in naše konference, ki bo od 15. do 19. junija 2017
 - 15. junij 2017: popoldne prihod v Zagreb. Generalni minister in generalni definitorji bodo prespali na Kaptolu v Zagrebu, ostali v samostanu Dubrava.
 - 16. junij 2017: dopoldne bo srečanje generalnega vodstva in naše konference v Sigetu. Za prevajalca bomo prosili fra Nikolo Vukoja. Ob 12.30 bo kosilo.

Popoldne od 14. do 16. ure bo v Sigetu srečanje z brati v začetni formaciji. Moderator srečanja bo fra Danijel Nikolić.

Ob 18.30 bo na Kaptolu maša v hrvaščini. Vodil jo bo ljubljanski nadškof msgr. Stanislav Zore. Na to sveto mašo bomo povabili vse provinciale, ki imajo svoj sedež v Zagrebu, in škofa msgr. Marka Sremena.

Ob 19.30 bo na Kaptolu večerja, na katero bomo povabili tudi kardinala Bozanića.

- 17. junij 2017: od 9. do 11. ure srečanje definitorjev naših provinc z generalnim vodstvom.
Vsak provincialni definitorij naj pripravi tri vprašanja za srečanje z generalnim definitorijem in generalnim ministrom. Moderator bo fra Nikola Vukoja.

Ob 11. uri bo v kapelici sv. maša, ki jo bo vodil generalni definitor fra Ivan Sesar. Kosilo bo ob 12. uri.

Popoldne se bomo odpravili v Split. Na Poljudu bomo predstavili Frančiškanski institut za kulturo miru. Prenočili bomo v samostanu na Trsteniku.

- 18. junij 2017: zjutraj odhod na Humac, kjer je predvideno srečanje in sveta maša za člane OFS in FRAME iz področja cele konference. Popoldne sledi obisk Širokega brega in Imotskega, kjer bo večerja. Povratak v Split.
- 19. junij 2017: službeni zaključek srečanja. Vrnitev članov generalnega definitorija v Rim je predviden za 20. junij 2017.

Zapisnike svojih sej so poslala vsa tajništva in delovna telesa naše konference. Za tajnika OFS in FRAME je bil izbran fra Andrija Bilokapić. Po pravnih in jezikovnih popravkih in usklajevanju pravilnikov tajništev in drugih delovnih teles naše konference, so bili ti soglasno sprejeti. S sprejetjem so stopili v veljavo. Pravilniki bodo natisnjeni skupaj s statuti konference v petdesetih izvodih.

Člani JKPM so potrdili izvolitve koordinatorjev in tajnikov delovnih teles konferenc:

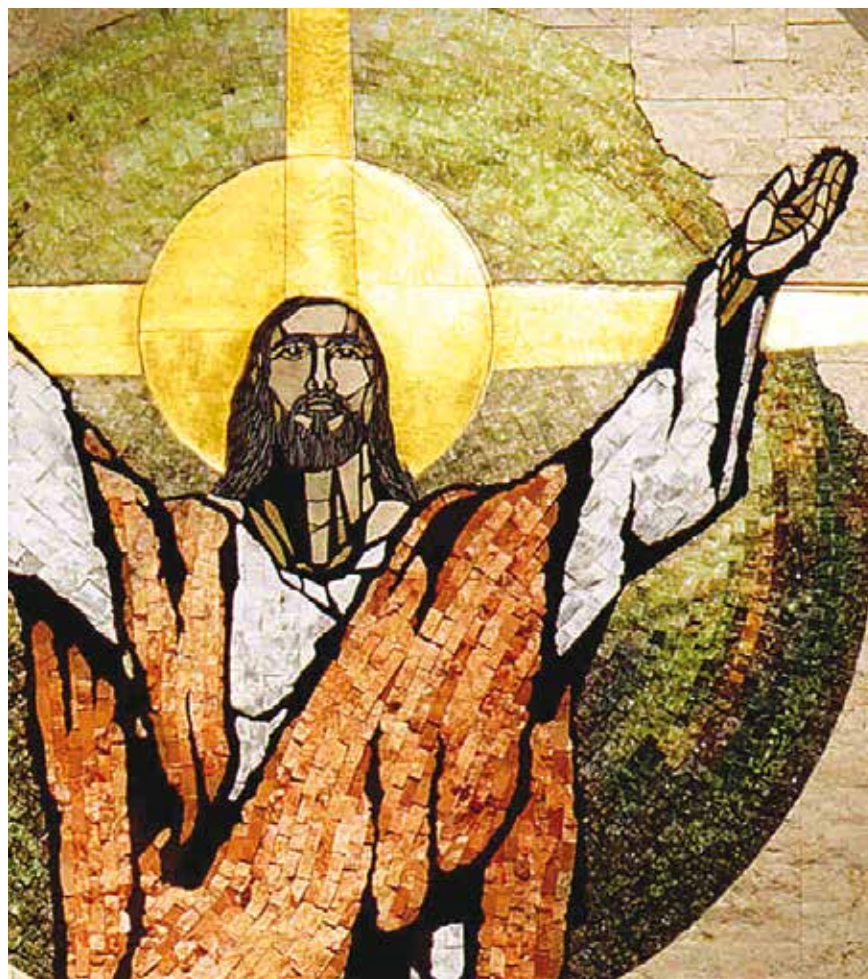
- I. Misijoni in evangelizacija: fra Ivan Matić, tajnik - koordinator, fra Damir Pavić - tajnik.
- II. Formacija in študij: fra Danijel Nikolić, tajnik - koordinator, fra Ratko Radišić - tajnik.
- III. PMOS: p. Tadej Strehovec - koordinator, fra Božo Vuleta - tajnik.
- IV. Pastoralna poklicev: fra Josip Repeša - koordinator; fra Filip Đurđević - tajnik.

Naslednja seja JKPM OFM bo v Zagrebu na Kaptolu 2. maja 2017 ob 15. uri. Sejo smo zaključili z molitvijo ob 12.50.

Zapisnikar: p. Robert Bahčič

Velika noč

*Vstajenje si predstavljam,
strelo in grom,
angeli z ognjenimi meči,
razpočene zvezde...
Toda nič od vsega tega.
Zdi se,
kot, da se je Jezusu ni mudilo,
ko je vstal.
Prtič je bil lepo zviti,
ne kar tako odtrgan
in nekam vržen.
Šel je iz smrti v življenje
in se mu je bilo vredno
ukvarjati s tistim prtičem!
Zakaj si je Jezus vzel čas,
da je mirno zvil prtič?
Bog zmaguje sredi teme,
čisto tiho in neopazno,
brez gledalcev in televizijskih šovov,
brez orožja in nasilja!
V znamenje, da v grobu ni bilo nasilja,
ampak en sam mir in ljubezen,
ki v silovitosti dogodka
ni pozabila na majhne stvari.
Ljubezen nikoli ne pozabi na majhne stvari.*

Andrea Schwarz

Več, kot vsi učeni teologi, ki so prebrali nešteto knjig, je v enem samem stavku povedala preprosta žena Magdalena: »Moj Gospod živi!« Tako je lahko rekla, ker oči vere vidijo več. Oči vere so velikonočne oči.

Prazen Božji grob govori samo tistemu, ki ima velikonočne oči kot Marija Magdalena. Velikonočne oči vedo, da je Kristus vstal in to tisti Kristus, ki samega sebe imenuje Resnica.

Velikonočnih oči potrebujem za spoznanje, da je dovolj le ponižno in zaupno srce in se že srečam z vstajenjem, ki mi brez besed govori »Ostani v moji ljubezni!« S temi besedami Jezus o vsakem izmed nas piše pesem odrešenja.

Moja želja je, da bi slišali njen napev. Ta pesem ima tudi odpev, ki ga lahko poljubno in venomer ponavljamo. Glasi se: »Gospod, h komu naj gremo, besede večnega življenja imaš!«

Kot refren, ki ga včasih povzamemo po kašni uspešnici in si ga popevamo, želim, da bi vam od doživljanja velike noči na tak način ostal ta odpev, ki naj ga zlasti v težkih trenutkih poje vaše srce: »Gospod, kam naj gremo, besede večnega življenja imaš!«

Zaradi velike noči nismo sami: ne v življenju ne v smrti. Kdor v človeku vidi brata in sestro, zanj je vsak dan velika noč. To je dar vstajenja. Nobene druge ljubezni ni kot tiste, ki nam jo vstali Jezus polaga v srce.

Velikonočne oči vedo, da je moliti z večjo vero in vztrajnostjo, tudi vstajenje. Te oči vidijo, da je znati prositi odpuščanja, vstajenje. Žrtvovati užitek, udobje, prosti čas in ga nameniti bližnjim, je vstajenje. Vestno opravljati svoje delo in dolžnosti, je vstajenje. Vse to vidijo velikonočne oči.

Vstajenje je, da nam zra-
stejo peruti. Eno krilo vera,
drugo ljubezen. V zavetju
teh mehkih kril postanejo
vsi ljudje vaši bratje in sestre.
Človeška bitja smo krhka in
ranljiva. Vsi nosimo napise:
»Ravnaj previdno! Dobro skr-
beti zanj! Občutljivo blago!«
Topel človeški odnos do ljudi
je dokaz, da je šlo vstajenje
skozi nas. Vstajenje ne pove
samo kakor ravnati z drugimi
ljudmi, temveč pove, da sem
tudi sam zaželen, da nisem
na tem svetu slučajno. Da
sem neizmerno dragocen.

Kdor ima velikonočne oči,
ve, da je vera nekaj najboljšega,
kar se ti lahko zgodi! Jezus pri-
haja k meni kot k Mariji Mag-
daleni. Nepričakovano, z lah-
nim in neslišnim korakom. Ne
enkrat na leto, celo večkrat na
dan, vsako minuto.

Če nimam velikonočnih oči, ne bom vedel, da seda
k meni in me ogreva z dobrotnim, sinjim pogledom.
Ko bom zaznal ta pogled, se bo v meni vse raztopilo,
se začelo pretakati in valovati. Naenkrat bo vse v meni
postalo jasno, blesteče in prosojno.

Dar Jezusovega vstajenja so nebesa. Rad mislim
na veselje v nebesih. Živo in iskreno, doneče od pri-
srčnega smeha. Jezus, rad mislim na tebe vstalega, ki
te ožarja veselje brez konca. Jezus, daj, da nikoli ne bi
nehali pogrešati nebes, ki si dar tvojega vstajenja.

Zaradi Jezusovega vstajenja si želim, da bi se v ži-
vljenju veselil, vendar ne popolno, da ne bi nehal iskati
popolnega veselja v nebesih. Želim, da moja radost ne
bi bila nikoli popolna, da ne bi nehal iskati popolne
radosti v nebesih. Želim, naj moje srce poje, ampak to
petje naj vedno kaj prekine, da ne bi nehal iskati več-
ne melodije v nebesih. Naj bo moje življenje praznik,
vendar naj ga vedno kaj zmoti, da ne bom nehal iskati
popolnega praznovanja v nebesih.

Želim si velikonočnih oči in ušes, da bi slišal bese-
de, ki še danes neslišno odmevajo iz votline Božjega
groba: »Vstal je, ni ga tukaj!« »Ne iščite živega med mr-
tvimi!« »Moj Gospod živi!« »Jaz sem vstajenje in življe-
nje!« »Če Kristus ni vstal, je prazna naša vera!« ...

Ljubezen in smrt. Če bi zmagala smrt, bi bili izgu-
bljeni, tako pa je, Gospod, s teboj smrt izgubila ostri-
no, kajti čaka nas vstajenje.

Bratje, naj se vaše srce oddahne na poveljani rani.
Naj vaša duša zagori v velikonočni zarji. Naj vaša noga
hiti na pot v novo jutro. Naj vaša roka podarja blago-
slov novega dne. Naj bo z vami vstali Gospod!

p. Marjan Čuden

Blagoslov obnovljenih prostorov provincialata

V četrtek, 15. decembra 2016, je gvardijan centrskega samostana p. Ambrož na povabilo provinciala p. Marjana skupaj z ostalimi brati blagoslovil prenovljene prostore provincialata.

K obnovi provincialata nas je spodbudil generalni vizitator fra Marko Mrše. Strinjali smo se, da so prostori potrebni prenove preden se vseli novi provincial. Od selitve p. Staneta na nadškofijo so ti prostori samevali in postajali vedno bolj zanemarjeni. P. provincial se je ob podpori definitorija lotil prenove s svojimi sodelavci. Načrtovanje je prevzela arhitektka Julijana Marolt, izvedbo pa je koordiniral in realiziral Marko Kastelic s svojim podjetjem Euromojster. Stene so bile sanirane od plesni in razpok ter nanovo ometane. Parket je bil zbrušen in ponekod tudi nanovo položen. V celoti je bila prenovljena kopalnica. Popravljeni so bila okna. Provincialat je dobil novo pohištvo iz svetlega lesa in olepšano s fotografijami naših postojank. Tajništvo je spremenjeno v sejno sobo in sprejemnico za goste.

Blagoslovu je sledila redna četrtkova rekreacija, ki jo je tokrat v svoji sprejemnici pripravil p. provincial. P. provincial si želi, da bi bila vrata provincialata za vse brate vedno odprta, še toliko bolj naj bi to veljalo za hišne. Zaradi prijetnega domačega vzdušja smo na pobudo p. provinciala sklenili, da postane bratska rekreacija enkrat na leto v provincialatu tradicija centrske hiše.

Božič s sobrati na Sveti Gori in na Kostanjevici

Sveti večer 2016 sem najprej praznoval z brati na Sveti gori. Po urah spovedovanja v dneh pred praznikom v cerkvi Marijinega oznanjenja, se mi je vožnja proti Novi Gorici zdela kot terapija. Pogled na pokrajino mi je razširjal obzorje, ki ga je spovednica omejevala na slaba dva kvadratna metra. Sveta gora me je sprejela v lepi večerni obleki. Posebej lepi so bili obrisi okrasne trave, ki so se odslikavali v siju večerne zarje (glej sliko).

Ob 17. uri je bila v kapeli prikazanja sveta maša. Petje božične devetdnevnic je bilo že polno želje po rojstvu Odrašenika. Pomislil sem na vojake prve svetovne vojne, ki so se na Skalnici bojevali in zlasti na sveti večer silovito hrepeneli po domu in praznovanju v krogu družine. Pomolil sem zanje in vse, ki zaradi nasilja, osamljenosti in drugih razlogov ne morejo praznovati Jezusovega rojstva. Po sveti maši smo v kapeli prikazanja zmolili rožni venec in večernice.

Svetogorske jaslice so nameščene okrog prezbitarija kot en velik objem. Jaslice so zelo »kosmate« zaradi množice dlakastih figuric živali, ki jih p. Simon Peter zbira in vsako leto doda kakšno novo »kosmato« družino. Morda je avtor jaslic našel svoj navdih v papeževi okrožnici Laudato si. Pogled nanje vsekakor zazveni kot hvalnica stvarstva.

Samostanski bratje in gostje smo se zbrali v samostanski obednici. Blagoslov jaslic je bil uvod v praznično razpoloženje, ki je vladalo za omizjem.

Običajno je Svetogorska cerkev za polnočnico lepo obiskana in patri so pričakovali, da bo tako tudi tokrat. P. Rafael in p. Bogdan bosta opolnoči maševala na bližnjih župnijah, p. Simon Peter pa v baziliki.

Po večerji sem se odpravil na Kapelo. Jasna noč me je spomnila na edini božič, ki sem ga doživel izven »cerkve«. To je bilo pri vojakihi. Na sveti večer od 22. ure do polnoči sem bil na straži. Božič so mi pričarale zvezde, ki so bile zaradi mraza še jasnejše in še bolj sijoče.

Ob mojem prihodu so se bratje samostana na Kostanjevici zbirali na koru k molitvi. Za njimi je bila pravkar končana večerna maša. Na kratko so mi sijočih obrazov opisali potek družinske polnočnice: ministranti, ki so zapeli Sveto noč, veliko število otrok in odraslih... Veselil sem se z njimi.

Molitev rožnega venca se je prelila v blagoslov hiše. Gvardijan p. Jernej je blagoslovil vse prostore in v vsaki sobi sobrata izrekel posebno prošnjo. Npr. naj Bog varuje p. Filipa, naj nas še naprej razveseljuje s svojo prisotnostjo! Br. Ambrožu je še posebej zaželel zdravja, saj je prav za praznike močno zbolel, a je kljub vročini poskrbel za vse potrebno v zakristiji in cerkvi.

Druženje za mizo je bilo tudi na Kostanjevici prisrčno in sproščeno. Začutil sem, kako smo frančiškani na sveti večer na poseben način bratje, saj nam je božič zapisan v krvi.

Opolnoči je vodil somaševanje p. Jernej. Pridigal je o skrivnosti jaslic, ki nam govorijo o miru in družinski sreči. Za otroške oči so jaslice podoba raja na zemlji. Ko odrasli postanemo v srcu otroci, odhajamo od jaslic z očmi polnimi skrivnosti, s srcem mistika. Ko se sklanjamo k jaslicam, smo kot apostol Janez, ki se je sklonil na Jezusove prsi in začutil utrip njegovega srca. Kdor se bo sklonil k jaslicam, bo začutil Jezusov utrip in bo kot apostol Janez »videl in veroval«! Za božič se sklonimo k Jezusu v jaslicah in prislunimo njegovemu srcu – iz te perspektive bomo videli svet drugače. Naj Jezusov utrip zaživi tudi v naših srcih.

Po polnočni maši so čaj, kuhano vino in rezine pršuta prisotne vabili naj ne odidejo takoj domov. Še vedno kristalna noč in pogostitev sta pritegnila večino obiskovalcev sv. maše, da so postali pred svetiščem in se blagoslavljali z izrekanjem voščil in objemi. Bilo je sveže, a ne pretirano, sicer se ne bi zadržali do pol tretje ure zjutraj.

Na božič sem zaspan in hkrati spočit maševal na Kapeli ob 8. uri. Bratje me niso takoj spustili domov. Odšel sem lahko šele po zajtrku obložen z božičnim pecivom, ki sem mu pozabil ime, in steklenico vina imenovanega Bourbon. V samostan na Tromostovje sem prišel tik pred kosilom. Nisem ga želel zamuditi, saj je ta dan godoval p. Christian.

Na Kostanjevico in Kapelo me niso vabili, naj se jim pridružim pri praznovanju božiča, povabil sem se sam. Vseeno so me prijazno sprejeli. Spodbujen z lepo izkušnjo bom podobno ravnal tudi v prihodnje. Brate v dveh hišah bom zagotovo obiskal za letošnje velikonočne praznike. Ne skrbite, ne bom kar prišel, napovedal se bom dovolj zgodaj.

Hvala bratom na Sveti gori in na Kostanjevici za gostoljublje, sproščenost in doživeto praznovanje! Bog povrni!

p. Marjan

Tečaj v Rimu 2017

NEDELJA, 15. JANUAR 2017

Vabilo na tečaj v Rim je prispelo že jeseni 2016. Čeprav sem se ga udeležil pred dvema letoma, vodstvo reda vztraja, da so vsi novoizvoljeni provinciali za slabih štirinajst dni v mesecu januarju gostje kurije, pa naj bo to njihov prvi, drugi ali tretji mandat. S sarajevskim provincialom fra Jozom Marinčičem sva krenila iz Ljubljane nekaj minut pred deseto. Fra Jozo je prevzel vodstvo province Bosne Srebrene lansko leto. V Ljubljano je prispel že v soboto. Prebija se je skozi snežne razmere, ki so bile v Bosni še nekoliko udarnejše kot v Sloveniji.

Pred Trstom je sneg izginil in brez cestnih zastojev, za Italijo sicer običajnih, sva ob 17.30 prispela v Rim. Večina provincialov od štirideset povabljenih je že prispela. Neki afričan je bil oblečen v dvojno bundo, zavito preko z glave s šalom, kot da je minus 20 stopinj, pa je bilo plus sedem. Za naju s fra Jozom skoraj poletne razmere.

Pri večerji sem začuda videl veliko znanih obrazov. Skoraj tretjina provincialov je bila ponovno izvoljenih. Osebe na kuriji je v glavnem novo. Od prejšnje ekipe je ostalo morda pet ali šest bratov.

PONEDELJEK, 16. JANUAR 2017

Ta dan je bila na Antonianumu slovesnost imenovana Rektorjev dan. Srečanje smo začeli ob odsotnosti generalnega ministra. Generalni definitor **fr. Caoimhín Ó Laoide je nanizal nekaj praktičnih napotkov, za njim pa je spregovoril** fr. Alvin Te iz urada za komunikacijo. S slikovno predstavitevjo nas je popeljal skozi prostore generalne kurije. Sledila so srečanja z generalnimi definitorji po konferencah. Fr. Ivan Sesar se je na dolgo razgovoril o njegovem delu na kuriji, s kakšnimi težavami se sooča in kako jih poskuša rešiti.

Zvečer se nam je vidno utrujen pridružil generalni minister fr. Michael Perry. Po praznovanju se je zadržal na Antonianumu. Vsakdo je želel govoriti z njim. Tudi mi. Ponovno me je presenetil s svojim spominom. Vse provinciale je poznal po imenu. Rekreativna po večerji je bila živahna in sproščena. Skupaj smo en dober dan, pa smo že domači med seboj.

TOREK, 17. JANUAR 2017

Torkovo dopoldne nas je nagovoril generalni minister. Za izhodišče je vzel evangelijski odlomek o umivanju nog. Provincialni ministri smo zlasti v tej točki vabljeni, da uresničimo evangelij. Pri sv. Frančišku je frančiškansko življenje temeljilo na bratstvu, v katerem imajo vsi delež enakosti in temeljnega dostojanstva. Sv. Frančišek je poudarjal, da je služenje avtoritete v tem, da predstojniki posnemajo zgled Jezusa Kristusa. Njihovo služenje naj bo ponižno in brez razkazovanja moči ali prevlade nad brati. Predstojniki imajo isto identiteto kot drugi bratje, predvsem pa je njihova posebna naloga, da za brate skrbijo v vsej preprostosti. Sv. Frančišek je rekel: »Bog mi je dal brate!«. Brat je dar, zato ne smemo biti nad njim vzvišeni in mu gospodovati brez ponižnosti. Bog nas vse ljubi z enako ljubeznijo. Predstojnik ne more biti predstojnik, če ni pripravljen služiti. Za sv. Frančiška je vsak brat »zakrament« in vsaka skupnost tabernakelj, kjer se prepozna in slavi prisotnost živega Boga.

Kaj pomeni imeti brate v pokorščini? Za sv. Frančiška pokorščina ni slepa, ampak jo mora voditi Sv. Duh in iskreno bratsko razločevanje. Upoštevati mora aktivno poslušanje, ki naj temelji na Svetem pismu in na osebi, ki je evangelij, na Jezusu.

Popoldne smo po jezikovnih skupinah iskali odmeve na generalov govor. Izmenjava mnenj in predvsem izkušenj nas je obogatila. Najmlajši provincial na tečaju Alessandro z juga Italije, ki je star petintrideset let, je rekel, da je po končanem pogovoru z njega padlo veliko breme, saj je bil do sedaj prepričan, da ima on največje težave.

SREDA, 18. JANUAR 2017

Današnji dan je bil posvečen zakonodaji. Pravnik fr. Aidan McGrath nam je natrosil obilico pravnih napotkov. Šolal nas je kako biti provincial v luči naše zakonodaje: »Ministri izvajajo v duhu služenja tisto moč, ki so jo od Boga prejeli preko poslanstva Cerkve. Poslušni

torej božji volji v izpolnjevanju svojega poslanstva, naj spodbujajo brate, ki so Božji otroci, in naj vzpodbujajo njihovo prostovoljno poslušnost v spoštovanju človeške osebe, naj jih z veseljem poslušajo in poleg tega vzpodbujajo enodušno sodelovanje, za dobrobit reda in Cerkve, vseeno pa morajo ohranjevati avtoriteto Ministra, ki odloča in zapoveduje kaj se bo zgodilo. (primerjaj kanon 618). Ministri naj se trudijo v Kristusu zgraditi bratsko skupnost, v kateri se išče Boga in se ga ljubi nad vsem. Naj torej pogosto prav oni dajejo bratom hrano Božje besede in naj jih vodijo k obhajanju svetega bogoslužja. Naj bodo oni zgled skrbi za kreposti in spoštovanja zakonov in tradicije reda; naj na primeren način poskrbijo za tisto, kar osebno potrebujejo; naj obiskujejo bolnike in jim skrbno priskrbijo vse, kar potrebujejo, naj ponovno sprejmejo nemirne, naj spodbujajo boječe, naj bodo z vsemi potrpežljivi (primerjaj kanon 619).

Po odmoru sta generalni definitor fr. Lóránt Orosz in fr. Priamo Etzi predstavila urad, ki komunicira s Svetim sedežem (Ufficio della Procura). Opozorila sta na pomembnost takojšnjega reševanja zadev. Zanimiv je bil primer, ko je neki provincial rekel sobratu, ki je želel zapustiti red: »Tvoj izstop bom uredil takoj, ko boš plačal vse kar smo vložili v tvojo vzgojo in izobrazbo!« Izrecno so nam zabičali, da postopkov ne smemo po gojevati ali celo izsiljevati brata, ki želi oditi.

Popoldne je bila vrsta tema: začasna in stalna formacija. Predstavila sta jo fr. Cesare Vaiani in fr. Siniša Balajić. Nekaj podatkov o Antonianumu: od vseh študentov sta samo dva Italijana, skoraj osemdeset odstotkov je študentov iz Azije in Afrike, kar kaže na prihodnjo podobo reda. Nekdaj je imel Antonianum podružnice samo v Italiji, sedaj jih je že šest izven njenega ozemlja.

ČETRTEK, 19. JANUAR 2017

O ekonomiji sta spregovorila ekonom generalne reda fr. John Pouziunas in fr. Silvio de la Fuente. Pri upravljanju z dobrinami sta opozarjala na transparentnost, odgovornost, preprostost, delavnost in žrtvovanje. Seveda ni šlo mimo vprašanja ekonomske krize kurije. Po oceni bo civilna preiskava trajala deset let. Štiri petine dolga je pokritih. Generalni minister je posebej opozoril, naj bo ravnanje z gmotnimi sredstvi tako, kot naročajo konstitucije, naj ne poslujemo tvegano in mimo ekonomskih struktur province.

Sledila je predstavitev novega urada za razvoj in zbiranje sredstev (Ufficio per lo Sviluppo e Fundraising). Namen urada ni pokriti finančni primanjkljaj kurije, ampak spodbujati človeški, moralni in verski napredek. »Razvoj je novo ime za mir«, je pred 50 leti zapisal papež Pavel VI. v encikliki Populorum progressio. Pojem razvoja je v tesni zvezi s pojmom solidarnosti. Urad skrbi za izobraževanje, pravičnost in mir in za druge projekte predvsem v misijonih. Zakaj se frančiškani trudimo za te projekte? Ker preko njih oznanjamo vero, uresničujemo solidarnost in širimo našo karizmo.

Popoldne se je predstavil urad za misijone in evangelizacijo. Njihova glavna naloga je animacija in sicer pod geslom: deliti, skrbeti in veseliti se! Posebej močno slišimo vabilo papeža Frančiška: »Pojdite v kraje, kjer Jezusa še ne poznajo, kjer beseda še ni postala meso!« Odpirajo se nova misijonska področja, med njimi Kuba, ki nujno potrebuje štiri nove misijonarje. Urad se trudi tudi za ekumenski dialog. Manjši bratje želimo biti po zgledu sv. Frančiška graditelji miru in mostov med velikimi religijami sveta.

PETEK, 20. JANUAR 2017

Zvestoba in vztrajnost je bil naslov predavanja, ki je spregovoril o bratih v težavah. Govorila sta fr. Domingo Plata Perez in fr. Antonio Scabo, generalni definitor. Najpogostejše se krize pojavljajo na področju vrednot, čustev, identitete in vere. Težave povzročajo: čustvena nezrelost, razne zasvojenosti, pripisovanje pretirane pomembnosti osebnim problemom, frustracija, depresija, neodgovornost, individualizem, zapravljanje časa, medegeneracijske napetosti, prestavitve, posploševanje, ranjena čustva, dvojno življenje, izguba zaupanja ...

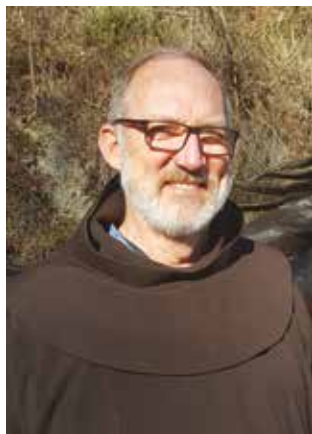

Težave in konflikte razrešujemo z molitvijo, usmilenjem, potrpežljivostjo, pogovorom in ljubeznijo. Dobra skupnost ni tista, ki nima težav, ampak tista, ki jih rešuje. Dobra skupnost živi v harmoniji in ima v središču Boga. Ne smemo izgubiti občutka za Boga, Bog ne sme postati tujec v lastni hiši.

O konfliktih smo se provinciali močno razgovorili. Debata in izmenjava izkušenj je potekala vse do večera. Neki provincial je spregovoril o bratu, ki ima na facebooku tri tisoč prijateljev, v skupnosti pa nikomur ne privošči besede. Načelo je tako: tudi za facebook velja klavzura. Klavzura varuje intimo bratstva in intimo z Bogom. Klavzura omejuje zato, da omogoča mir, osredotočenost na skupnost in karizmo. Facebook je navidezen odnos, ki ne more odtehtati resničnega bratstva. Facebook je dobrodošel za stike, ne more pa nadomestiti bogastva pristnih človeških odnosov, ki jih ne razgaljamo pred javnostjo, saj tako čuvamo svetost, intimo in domačnost odnosov med brati.

SOBOTA, 21. JANUAR 2017 in NEDELJA, 22. JANUAR 2017

V soboto smo poromali v Greccio in Fonte Colombo. Nedelja je bila prosti dan. Naj opišem nekaj bratov. Avstralski provincial fr. Phillip Miscamble pozna naše patre, ki delujejo pod južnim križem. Posebej je naročil pozdrave za p. Bernarda. Povprečna starost bratov v avstralski provinci je osemdeset let. Zanimiv je francoski provincial fr. Michel Laloux, ki se je na tečaju pojavil z novo izvedbo habita (glej sliko). P. Edija dobro pozna. Provincial iz Toga fr. Virgile Agbessi se je naravnost raznežil, ko je naročil pozdrave za p. Milana in p. Pepija. Na oba ima zelo lepe spomine. Starosta kurije je fr. Francesco Antonelli. Star je osemindeset let in že osemindeset let biva na kuriji. Še vedno je aktiven in dela v uradu za svetnike. Spominja se p. Cirila Recka in drugih sobratov. Posebne pozdrave pošilja p. Robertu. Še vedno vozi avtomobil in vsak dan mašuje pri sestrah v bližnji bolnišnici. Pred dvema letoma je zdravnik Giampiero Fedeli na tej kliniki oskrbel fra Ilijo, zagrebškega provinciala, ki se je poškodoval. Žal je ta zdravnik preminul lansko leto v potresu v kraju Amatrice.

Fr. Phillip Miscamble

Fr. Michel Laloux

PONEDELJEK, 23. JANUAR 2017

Obiskali smo tiste urade kurije, ki nam jih do sedaj še niso predstavili: za zadeve svetnikov, OFS, skrb za sestre klarise in generalno tajništvo. Danes sem bil na vrsti za osebni pogovor z generalnim ministrom fr. Michaelom Perryjem. Podrobno je bil seznanjen s vizitacijskim poročilom fra Marka Mrše. Poleg tega se je zanimal za naše delo, odnose in vizijo. Naročil mi je, naj opogumim provinco, ki naj se ne utruja moliti in

Fr. Virgile Agbessi

Fr. Francesco Antonelli

delati za nove poklice. Izrecno prosi našo provinco za misijonarja v Maroku ali v južnem Sudanu ali Turčiji vsaj za dobo šestih let. V Maroku je potrebno znanje francoščine in španščine, v južnem Sudanu angleščine, prav tako v Turčiji.

Beseda je tekla tudi o obisku generalnega ministra v Sloveniji oktobra letos. Podrobnosti bomo dorekli skupaj z generalnim definitorjem fra Ivanom Sesarjem, ki bo najbrž po veliki noči s tem namenom prisostvoval seji definitorija naše province. Blizu prostorov generalnega ministra je znamenje, ki smo ga pred leti poklonili generalni kuriji (glej sliko). P. general vse brate province pozdravlja in jim želi blagoslova.

TOREK, 24. JANUAR 2017

Dopoldanska gosta sta bila s. Mary Melone in fr. Augustin Hernandez iz Antonianuma. Univerzo Antonianum sestavljajo štiri fakultete, štiri inštituti, štiri katedre in štiri programi master. Trenutno je vpisanih 661 študentov, večina jih je laikov. Petintrideset profesorjev je frančiškanov, petnajst kapucinov, trije minoriti, osem sester redovnic in šestintrideset profesorjev laikov.

Za njima je prevzel besedo generalni definitor fr. Nicodeme Kibuzehose. Spregovoril je procesu prestrukturiranja, ki postaja nujen, če želimo ohraniti identiteto in naš način življenja po evangeliju. Pričevala sta: fr. Mario Favretto, ki je provincial pred kratkim združenih šestih italijanskih provinc in fr. James J. Gannon, provincial iz ZDA, kjer jih ta proces združevanja provinc še čaka.

Popoldne je o skrbi za stvarstvo spregovoril fr. Jaime Campos. Opozoril je na študijski vodnik o skrbi o skrbi za stvarstvo z naslovom Krik zemlje in kriki revežev. Ta dokument je že preveden v slovenščino in bo izšel v kratkem. Fr. Jaime nas je pozval, da smo odprti za svet okoli nas, da pozorno poslušamo vsa bitja, ki živijo na tem malem planetu, našem skupnem domu. Resno smo zaskrbljeni, ker se nihče ne meni za krik Zemlje in krike revežev. Kot frančiškani se moramo pogovarjati in dati svoj poseben prispevek k ozdravljenju našega sveta in ljudi, ki živijo na njem.

SREDA, 25. JANUAR 2017

Dopoldne se nas je dobra polovica provincialov udeležila splošne avdiience. Ob osmi zjutraj smo že bili na svojih mestih – predelek A v dvorani Pavla VI. Prostor smo si delili z bosonogimi karmeličani. V resnici niso bili bosonogi. Nekateri so imeli celo močnejše pohodne čevlje kot jaz. Kmalu je v dvorani zašumelo. Misleč, da prihaja sveti oče, sem pogledal k vratom, pa je proti prvi vrsti stopal igralec Arnold Schwarzenegger. Italijanski provinciali so bili vsi navdušeni. Po zvočniku so nas opozarjali, da so bile sicer za avdienco potrebne vstopnice, a jih sveti sedež deli zastoni. Očitno z njimi nekdo kupčuje. Imel sem srečo, da sem bil blizu prehoda in sva se s papežem srečala čisto od blizu.

Izhodišče kateheze je bila Judita, pogumna ženska, ki ljudstvu povrne upanje. Sveti oče je spodbudil, naj zaupamo v Boga in njegove načrte, obenem pa sprejmemo, da njegova rešitev in pomoč prideta do nas na način, ki je drugačen od naših pričakovanj. Med govorom je sveti oče dejal, da so ženske pogumnejše od moških. Ženski del dvorane je zaploskal, moški del pa ni imel dovolj poguma, da bi protestiral.

ČETREK, 26. JANUAR 2017

Naše srečanje počasi zaključujemo. Današnji dan je namenjen refleksiji, predlogom in zaključni sveti maši. S fra Ivanom Sesarjem in fra Jozom Marinčičem so bomo po kosilu odpravili na Brezje, kjer bo do nedelje sestanek JKPM (Južnoslovanska konferenca provincialnih ministrov).

V tem dnevniku sem vam želel prikazati, kaj se je na tečaju dogajalo, predvsem pa sem želel z vami deliti nekaj vsebine. Če vas je kakšen stavek nagovoril in v vas prebudil več bratskega občutja in veselja nad tem, da ste frančiškani – Bogu hvala!

Spremenjeni posebni statuti (PS)

Objavljamo dekret generalnega ministra, s katerim so potrjeni spremenjeni Posebni statuti Slovenske frančiškanske province sv. Križa.

Spremembi PS sta bili izgasovani na 8. plenarni seji provincialnega kapitlja, ki je potekala 1. aprila 2016 v Nazarjah. Sprejeto je bilo, da se pri čl. 68 izbriše §2 in spemeni čl. 84 §2, o udeležbi na PSP:

Plenarni svet province sestavljajo: provincialni minister, vikar province, definitorji, tajnik in ekonom province, tajnik za formacijo in študij, tajnik za evangelizacijo, **gvarcijani** in deset svetovalcev, ki jih izvolijo vsi bratje s slovesnimi zaobljubami, ki pripadajo provinci in niso člani po službi.

Spremenjene Posebne statute je generalni vizitator fra Marko Mrše predložil v potrditev generalnemu definitoriju 25. maja 2016. Generalni definitorij je spremenjene Posebne statute odobril na svoji seji 13. julija 2016.

Po novem so torej člani provincialnega kapitlja in plenarnega sveta province po službi tudi vsi gvardijani.

Tej številki Poročil je priloženo besedilo potrjenih sprememb, ki ga prilepite na ustrezno mesto starih členov 68 in 84.

Št.: 4/2017

Datum: 10. januar 2017

Zapisnik 5. redne seje provincialnega definitorija

Četrta redna seja provincialnega definitorija je potekala 10. januarja 2017 v samostanu naših bratov v Centru v Ljubljani. Zbrali smo se ob 9.15. Na sejo so prišli: provincialni minister p. MARJAN ČUDEN, vikar province p. ROBERT BAHČIČ, definitorji province p. BERNARD GOLICNIK, p. PAVLE JAKOP, p. SIMON PETER BERLEC in p. AMBROŽ MUŠIČ, ki je tudi provincialni tajnik. Zaradi bolezni je bil upravičeno odsoten p. NIKO ŽVOKELJ. Sejo smo pričeli ob 9.40 v Pashalovi kapeli z molitvijo, ki jo je pripravil p. Bernard Golčnik.

I. Sprejem zapisnika prejšnje seje in pojasnila ob zapisniku

II. Generalna vizitacija – pismo generalnega ministra

Seznanjeni smo bili s pismom, ki nam ga je napisal generalni minister kot odgovor na poročilo generalnega vizitatorja.

III. Delo za poklice

P. provincial nas je seznanil z aktivnostmi na področju dela za poklice. Težave vidi pri motivaciji vseh bratov v provinci, da bi se po svojih zmožnostih aktivneje vključevali v izvajanje naših skupnih programov. Področje dela za poklice bo predmet redne provincialne vizitacije tako osebne kot krajevnega bratstva.

- Pregled zapisnika Sveta za gospodarske zadeve. – **Na prihodnjo sejo naj se povabi provincialnega ekonomista p. Marjana Čuka, da predstavi stanje provincialne ekonomije in delo na projektih, ki so zaupani provincialnemu ekonomu.**
- Prošnja za odobritev zaposlitve kuharice na Viču. – **ODOBRENO.**
- Prošnja za odobritev zaposlitve kuharja v Nazarjah. – **ODOBRENO.**
- Obvestilo Zavoda Pelikan o začasnem prenehanju delovanja Skupnosti srečanje v »Centru Sveta Trojica.« – **SEZNANJENI.**

IV. Razno

- Samostan **Nazarje** naj v zvezi s preureditvijo sistema ogrevanja upošteva tozadevni sklep Sveta za gospodarske zadeve (SGZ) iz zadnje seje SGZ. Vso projektno dokumentacijo naj se posreduje naprej na SGZ, od občine pa naj se za obljubljeno sofinanciranje pridobi pisno zagotovilo.
- Vsaka hiša mora imeti **inventarni zapisnik**. Enotne formularje bo pripravila prokuratura.
- Pregled **koledarja** province.
- Nadaljujemo z iskanjem gradiva za dokazovanje lastninske pravice do samostanskega kompleksa v **Strunjanu**. Pogledati je potrebno v avstrijski in italijanski kataster. Za historični izpis iz katastra naj poskrbi p. Marjan Čuk.
- Provincialni arhivar p. Ambrož Mušič je po posvetu z vodjem nadškofijskega arhiva dr. Francetom M. Dolinarjem opozoril na potrebo po sistematični preureditvi provincialnega arhiva, ker dosednji prostori ne zadoščajo več. Iščemo arhivarja v smislu strokovnega sodelavca (poznavanje arhivistike, latinščine, italijanščine in nemščine). **Iščemo arhivarja.**

Prihodnja seja bo v torek, 7. februarja 2016, ob 9.15 v Centru.

Sejo smo sklenili ob 12.40 in nadaljevali s kosilom, za katerega se zahvaljujemo centrskemu bratstvu.

p. Ambrož Mušič, tajnik province

Št.: 5/2017

Datum: 7. februar 2017

Zapisnik 6. redne seje provincialnega definitorija

Šesta redna seja provincialnega definitorija je potekala 7. februarja 2017 v samostanu naših bratov v Centru v Ljubljani.

Zbrali smo se ob 9.15. Na sejo so prišli: provincialni minister p. MARJAN ČUDEN, vikar province p. ROBERT BAHČIČ, definitorji province p. BERNARD GOLČNIK, p. NIKO ŽVOKELJ, p. PAVLE JAKOP, p. SIMON PETER BERLEC in p. AMBROŽ MUŠIČ, ki je tudi provincialni tajnik.

Sejo smo pričeli ob 9.40 v Pashalovi kapeli z molitvijo, ki jo je pripravil p. Simon Peter Berlec.

I. Poročilo provincialnega ekonoma

Provincialni ekonom p. Marjan Čuk je predstavil finančno stanje prokurature. Nato je sledila predstavitev poteka urejanja projekta obnove Serafinskega kolegija.

Selitev klerikata v drugo nadstropje samostana Ljubljana – Center.

Gvardijan p. Ambrož in provincialni ekonom p. Marjan Čuk sta si ogledala stanje prostorov, ki jih bo potrebno pripraviti za klerike. Obnova naj bo postopna z ozirom na selitvene zmožnosti bratov v hiši in trenutne potrebe klerikata ter usklajena s potrebno obnovo drugih sob, ki jo predvideva samostan.

Hišni inventar.

Vsaka hiša mora izdelati inventar umetniških, liturgičnih in drugih pomembnejših predmetov. Provincialni ekonom naj hišam ponudi pomoč **g. Lojzeta Mušiča**, ki je kot restavrator in fotograf strokovno pripravil inventar za hišo Ljubljana – Center. Pri tem je sledil vzorcu Pokrajinskega muzeja v Mariboru, ki je pred časom pripravil inventar liturgičnih paramentov za hišo pri Sveti Trojici. Z g. Mušičem se posamezna hiša dogovarja sama tako glede izvedbe kot tudi poravnave stroškov za opravljeno delo. Seveda se lahko posamezna hiša odloči, da sama izdela inventar, vendar naj pri tem uporablja **vzorec**, ki ga bo pripravil p. Marjan Čuk, da bodo tako inventarji v naši provinci formalno poenoteni.

Provincialni arhiv.

Sklenjena je preureditev provincialnega arhiva. Poleg dotedanjega prostora bo na voljo še sosednji prostor. V preureditev provincialnega arhiva naj se vključi primerne arhitekta in strokovnjaka za arhivistiko.

Nazarje.

V celotnem samostanu v Nazarjah je potrebno preurediti ogrevanje. Predhodno naj se preveri razvod posameznih cevi.

Kamnik.

P. Mari je prosil za finančno pomoč province pri gradbenih delih v kamniškem samostanu zaradi nepredvidene vrzeli, ki se je šele sedaj pokazala v začetni finančni konstrukciji. **Pomoč je odobrena.**

II. Sprejem zapisnika in pojasnila ob zapisniku

Zapisnik je bil sprejet brez pripomb.

P. provincial je poročal o uresničevanju nekaterih sklepov iz zapisnika in spodbudil p. Nika, naj napiše predlog o pokojninah, ki bo predložen PSP-ju.

III. Razno:

- Plenarni svet province (PSP).
- P. provincial je **p. Pavleta Jakopa** imenoval za tretjega člana komisije za štetje glasov pri volitvah poslancev in pripravo dnevnega reda.
- Pregled koledarja province.
- Odprte zadeve.

Prihodnja seja bo v torek, 4. aprila 2017, ob 9.15 v Centru.

Sejo smo sklenili ob 12.25 in nadaljevali s kosilom, za katerega se zahvaljujemo centrskeemu bratstvu.

p. Ambrož Mušič, tajnik province

Plenarni svet province (PSP)

Provincialni kapitelj 2016 je sprejel sklep o ustanovitvi Plenarnega sveta province. Definitorij pa je na seji 15. novembra 2016 določil:

»Prva seja plenarnega sveta province bo v torek, 7. marca 2017. Ker bo govora o namembnosti romarskega doma na Sveti Gori, je potrebno ponovno pregledati situacijo in pripraviti dobro izdelan predlog. Govorili bomo tudi o pokojninah in dajatvah prokuraturi. Sklepa:

1. Ustanovljen je odbor za romarski dom na Sveti Gori. Člani odbora so: provincial p. Marjan Čuden, provincialni ekonom p. Marjan Čuk, gvardijan p. Simon Peter Berlec, p. Bernard Golčnik, p. Niko Žvokelj in p. Pavle Jakop.

2. Svet za gospodarske zadeve naj prouči predlog za pokojnine in dajatve prokuraturi, ki ga je pred časom oblikoval p. Niko Žvokelj.

Odbor je sestavil in pripravil predloge o romarskem domu na Sveti Gori, svoje mnenje o pokojninah sobratov je podal Svet za gospodarske zadeve in p. Niko Žvokelj.

Spremembe Provincialnih statuten je potrdilo vodstvo reda 13. julija 2017. Spremembe govorijo o tem kdo je član Provincialnega kapitlja in Plenarnega sveta province. Spremenjeni člen 84 PS, paragraf 2 se glasi: »Plenarni svet province sestavljajo: provincialni minister, vikar province, definitorji, tajnik in ekonom province, tajnik za formacijo in študij, tajnik za evangelizacijo, gvardijani in deset svetovalcev, ki jih izvolijo vsi bratje s slovesnimi zaobljubami, ki pripadajo provinci in niso člani že po službi.«

Plenarni svet do prihodnjega rednega provincialnega kapitlja, ki bo l. 2019, sestavljajo:

1. PO SLUŽBI SO ČLANI PLENARNEGA SVETA ZA ČAS OD 2016 DO 2019 NASLEDNJI BRATJE

1. p. Marjan Čuden, provincialni minister
2. p. Robert Bahčič, provincialni vikar, gvardijan (Brezje)
3. p. Bernard Golčnik, provincialni definitor
4. p. Niko Žvokelj, provincialni definitor
5. p. Pavle Jakop, provincialni definitor in tajnik za misijone in evangelizacijo
6. p. Simon Peter Berlec, provincialni definitor, gvardijan (Sveta Gora)
7. p. Ambrož Mušič, provincialni definitor, provincialni tajnik, tajnik za formacijo in študij, gvardijan (Ljubljana – Center)
8. p. Marjan Čuk, provincialni ekonom
9. p. Tomaž Hočevar, gvardijan (Novo mesto)
10. p. Mari Osredkar, gvardijan (Kamnik)
11. p. Andrej Pollak, gvardijan (Nazarje)
12. p. Franc Kovše, gvardijan (Maribor)
13. p. Damijan Vračko, gvardijan (Sveta Trojica)
14. p. Pepi Lebreht, gvardijan (Ljubljana – Vič)
15. p. Silvin Krajnc, gvardijan (Ljubljana – Šiška)
16. p. Miran Špelič, gvardijan (Ljubljana – Bežigrad)
17. p. Jernej Kurinčič, gvardijan (Nova Gorica – Kostanjevica)
18. p. Boris Markež, gvardijan (Koper / Strunjan)
19. p. Metod Ogorevc, gvardijan (Lemont – Marija Pomagaj, ZDA)

2. ZA SVETOVALCE PLENARNEGA SVETA PROVINCE ZA ČAS OD 2016 DO 2019 SO BILI IZVOLJENI NASLEDNJI BRATJE (zapisani po redovni starosti)

20. p. Mihael S. Vovk
21. p. Viktor Papež
22. p. Zdravko Jakop
23. p. Edvard Kovač
24. p. Marko Novak
25. p. Peter Lavrih
26. p. Christian Gostečnik
27. br. Marijan Cvitač
28. p. Tadej Strehovec
29. p. Andraž Arko

Za zapisnikarja vseh sej Plenarnega sveta province je bil imenovan p. Janez Papa.

Program plenarnega sveta province:

- 8.30 zbiranje v predprostoru dvorane
Antonovega doma
- 8.45 uvodna molitev v kapeli
- 9.00 uvodni pozdrav provincialnega ministra
p. Marjana Čudna
pregled poročil tajništva, svetov in
odborov (moderator p. Simon Peter)
namembnost romarskega doma na Sveti gori
(moderator p. Robert Bahčič)
- 11.00 odmor
- 11.30 namembnost pokojnin – novi predlogi
(moderator p. Ambrož Mušič)
- 13.00 kosilo
- 14.00 nadaljevanje pogovorov in sklep PSP
(moderator p. Marjan Čuden)
- 15.30 predviden zaključek PSP

Člani PSP-ja so predhodno glasovali za tri poročila provincialnih teles, ki bi jih želeli obravnavati na prvi seji. Izbrana so bila poročila animatorja za pastoralo poklicnosti, odbora za trajno formacijo in sveta za gospodarske zadeve. O temi teh poročil je sledila krajša razprava.

Prva glavna tema se je nanašala na **iskanje namembnosti Romarskega doma na Sveti Gori**. Provincialni minister je na začetku predstavil situacijo: Zgodba je dolga, odkar je po osamosvojitvi romarski dom prišel nazaj. Postavlja se vprašanje namembnosti, investicije in vzdrževanja. Stopili bodo še do župana, da vidijo kakšne so možnosti. Preverili bodo še možnosti za kandidiranje za evropska sredstva. Nekaj je bilo v domu v teh letih že narejeno in bi bilo škoda podirati. Po daljši razpravi in izmenjavi različnih stališč in predlogov je bil izglasovan **sklep, da se odboru za namembnost Romarskega doma dodeli mandat, da nadaljuje svoje delo in pregleda vse predloge. Pri tem naj išče široko namembnost, ki bi vključevala ponudbo za izvajanje družinske pastorale.**

Sledilo je bratsko kosilo, pri katerem smo nazdravili p. Zdravku za 76. rojstni dan.

Po kosilu smo nadaljevali s sejo in obravnavali drugo glavno temo: **namembnost pokojnin**. Na osnovi predloga sveta za gospodarske zadeve in predloga p. Nika Žvoklja je stekla pestra razprava, ki je prinesla naslednje sklepe:

1. Pokojnine se v celoti oddajajo prokuraturi, glede potreb posamezne hiše za skrb za bolne in ostarele se obravnava individualno.
2. Gvardijan skrbi za bolne brate v hiši, provincialni minister v provinci.
3. Gvardijan se obrne na provincialnega ministra glede pomoči pri nabavi medicinskih pripomočkov in drugih potreb bolnih in ostarelih bratov.
4. Obravnava dajatev prokuraturi na prihodnji seji PSP.
5. Provincialni minister sprejema predloge za naslednjo sejo PSP do konca junija.

Naslednja seja PSP-ja bo na Viču v torek, 19. septembra 2017.

Statistika naših hiš in župnij za leto 2016

samostan župnija	prebivalcev	krščenih	nedeljnikov	krsti (vsi)	poroke	pogrebi	obhajila	bolniki		prvoobhajanci	birmanci	katehumeni			kateheza					ministranti
								obhajila	maziljeni			kršчени	birmani	obhajilo	predšolski	osnovna šola	skupin OŠV	mladi	študentje	
Koper	?	?	115	2	0	0	15.300	10	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kostanjevica	5.000	3.500	490	19	10	26	28.900	1.420	70	11	25	0	0	0	0	138	8	15	0	10
Sveta Gora	0	0	?	5	8	2	37.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Brezje	?	?	1.300	0	0	0	148.000	?	2.360	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12
Mošnje	2.000	1.700	90	23	10	15	4.500	24	2	12	13	0	0	0	0	76	8	0	0	7
Kamnik	?	?	543	0	0	0	26.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14
LJ-Bežigrad	14.000	9.000	551	31	5	45	43.800	1.084	86	18	0	0	0	0	0	138	16	17	11	19
LJ-Center	4.300	2.700	1.828	53	9	34	115.400	780	60	32	44	3	7	7	0	250	18	15	40	35
LJ-Šiška	15.000	8.000	700	23	6	61	38.500	775	56	18	0	0	0	0	12	144	15	5	12	25
LJ-Vič	27.300	20.000	1.532	69	5	103	84.000	2.429	380	65	60	5	11	8	0	510	29	25	15	25
Nova Štifta	9	9	150	0	20	0	11.700	67	3	0	0	0	0	0	0	27	5	0	0	10
Novo mesto	1.000	7.500	1.150	45	11	57	66.500	345	139	36	44	1	4	4	0	337	18	12	10	47
Nazarje	1.600	?	200	10	4	15	20.000	144	30	11	0	0	0	0	0	102	8	7	5	19
Maribor	6.000	?	520	21	5	53	39.000	123	262	3	0	2	6	2	0	38	5	21	15	11
Sveta Trojica	2.250	2.200	350	36	11	14	17.373	173	15	25	36	0	0	0	0	160	11	8	0	27
Adelaide																				
Melbourne																				
Sydney																				
Lemont	?	?	?	2	1	4	?	?	?	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9
SKUPAJ	78459	54609	9519	339	105	429	695973	7374	3469	231	222	11	28	21	12	1920	141	125	108	270

Statistika naših hiš in župnij za leto 2016

samostan župnija	pevski zbor			FSR	biblična skupina	Karitas	ŽPS		zakonci		Ostale skupine
	otroški	mladinski	odrasli				člani	št. sej	skupine	pari	
Koper	0	0	0	21	16	0	0	0	1	16	Molitvena skupina: 10;; kateheze za odrasle: 45
Kostanjevica	12	10	30	17	0	5	22	10	1	5	starši otrok veroučencev, Binkoštna dvorana
Sveta Gora	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Brezje	16	0	25	120	40	0	0	0	0	0	
Mošnje	0	0	12	0	0	0	15	4	0	0	
Kamnik	0	0	50	12	0	0	0	0	0	0	Verouk za odrasle: 60
LJ-Bežigrad	25	13	18	0	20	6	21	8	3	22	FRANČIŠKOVI OTROCI: 9; SOL ZEMLJE: 5
LJ-Center	30	25	50	15	72	29	45	9	5	40	študentski zbor MPP (90), prenova v Duhu, Biblicum za mlade, Teokafe, Skupina Matej, Šola za: zakon, starše, Zakonci v krizi, skupina za spolno zlorabljene, razporečeni, bivši katehumeni, vera in luč
LJ-Šiška	14	12	22	16	0	15	20	10	5	33	Verouk za odrasle: 26; FRAMA: 12
LJ-Vič	30	35	40	7	10	20	24	6	23	120	Molitveni skupini, Skupina za žalujoče, Liturgično-dramska skupina, Pogovorna skupina, Mlajši izobraženci, otroški orkester, organisti, bralci, svetopisemske urice, delavnice za otroke, šola za starše, ACM, folklorna skupina
Nova Štifta	27	14	18	5	0	0	0	0	0	0	molitvena skupina, predšolski otroški zbor, glasbena delavnica, pritrkovalci, jasličarji, duhovne vaje
Novo mesto	25	28	18	18	20	21	28	10	5	30	Karitas: molitvena, ročna dela in klepet ob kavici; Prenova v Duhu, FLM – Frančiškanska Lenartova mladina, Družine, ki molijo za duhovne poklice – molitveni križ, Vera in luč, Dramska skupina, SBP – Slomškovo bralno priznanje, Katehumeni, Mladi kristjani – bivši katehumeni.
Nazarje	20	0	30	17	0	29	29	6	1	8	Večeri za rast: 10; FO: 12
Maribor	11	0	20	24	14	9	26	12	4	27	Verouk za odrasle: 9; skavti: 17; Vokalna skupina Mater misericordiae: 5; Mešani zbor Laudamus: 26
Sveta Trojica	25	0	32	15	6	5	30	10	0	0	Frančiškovi otroci in mladina: 10
Adelaide											
Melbourne											Društvo sv. Eme, molitvena skupina, Slomškova šola, revija Misli
Sydney											CP zbor Wollongong: 7, CP zbor Canberra: 12, Molitvena skupina, Delovna skupina
Lemont	0	0	20	0	0	0	8	1	0	0	krasilke: 14; delilci obhajila: 6; bralci: 12
SKUPAJ	235	137	385	287	198	139	268	86	48	301	

Bratsko življenje

Govor p. Polikarpa Broliha na provincialnem kapitlju 2016 v Nazarjah, ki naj bo predloga za naše osebno razmišljanje in pogovor na hišnem kapitlju.

Dragi sobratje, bil sem presenečen, ko sem izvedel, naj imam govor pred takim avditorijem, ki je tako pomemben za našo provinco. Prvič v življenju imam tako poslušalstvo. Na začetku sem mislil, da ni pametno sprejeti, ker sem se čutil prešibkega in nepomembnega. Vendar vem, da prava pokorščina vedno prinese blagoslov in sem sprejel in zaupal brezjanski Mariji, da bo ona pomagala. Danes sem tukaj, da vam skušam posredovati, kar sem pripravil z božjo pomočjo.

V trinajstem stoletju je Bog svoji Cerkvi poslal brata Frančiška, ki je v ljubezni do Cerkve in popolni pokorščini papežu s svojim življenjem in z brati, ki so se mu pridružili, oznanjal Jezusa Kristusa ubogega, ponižnega in križanega. Tako je v Cerkev prinesel novo pomlad. Danes v enaindvajsetem stoletju pa je dobri Bog dal svoji Cerkvi papeža Frančiška, člana družbe Jezusove, ki si je prevzel ime in zgled sv. Frančiška Asiškega. S Frančiškovim programom in njegovo karizmo želi prenoviti današnjo Cerkev. Ta gesta je pomembna za na vse. Obvezuje nas, da z vso ljubeznijo s Frančiškovim duhom sodelujemo s papežem v njegovi Petrinski službi pri prenovi Cerkve. Nehote nam sprahuje vest in opozarja na Frančiškov program, ki je po osemsto letih življenja in dela v Cerkvi dobil posebno poslanstvo.

V trinajstem stoletju je bil Bog poznan, ni bil pa ljubljen – ljubljeno je bilo plemstvo, denar in pomembnost. Danes mnogim Kristus ni več znanec, za mnoge je nepomemben in zapuščen. V trinajstem stoletju je Frančiškova skupnost prinesla novo pomlad, danes pa jo prinaša papež Frančišek. Poznate njegove govore

in vidite ga kako ravna. Bolijo ga cerkveni ljudje in to visoki prelati, kardinali ali škofje, ki hodijo k njemu z limuzinami in zlatimi križi. Bodimo prepričani, da papeža vodi Sv. Duh. Ko imamo to čast, da mu na poseben način pomagamo pri prenovi Cerkve, se z veliko ponižnostjo vključimo v to prenovu in se potrudimo, da bo naše frančiškansko življenje čim bolj pristno.

Sv. Frančišek se je zazrl v Kristusa z vso ljubeznijo. Njegovo uboštvo, pokorščino in križ je sprejel kot program. To je izrekel v stavku, ki ga vsi poznamo: »Moj Bog in moje vse!« S tem je povedal v katero smer naj gre tudi naše življenje in prenova. Tako bomo najbolj uspešno sodelovali s papežem pri njegovem prizadevanju v današnjo Cerkev prinesiti novo evangeljsko svežino. To ni majhna stvar, to je velikanska zahteva, vendar Bog hoče to storiti po papežu in nas kliče v ljubezni k sodelovanju.

Vse to omenjam kot uvod v to o čemer nameram govoriti. Tema o bratskem življenju ima tri podnaslove:

- pričevanje bratskega življenja
- odgovornost za nove poklice
- odgovornost za uresničevanje Frančiškove karizme

Naslov in vsi trije podnaslovi imajo skupno korenino brez katere rast ni možna. Ta korenina je Gospodova beseda: »Kdor ostane v meni in jaz v njem, ta rodi obilo sadu, **kajti brez mene ne morete storiti ničesar**« (Jn 15, 5). Kadar hočemo sebe in družbo približati Bogu, je vse človeško prizadevanje nemočno, če Gospod ne deluje.

PRIČEVANJE BRATSKEGA ŽIVLJENJA

Frančiškovi bratje kjerkoli smo in kar smo živimo vedno v skupnosti kot nas uči evangelij in kot naroča in želi tudi serafinski oče Frančišek. Za vsako bratsko skupnost velja Frančiškovo naročilo, ki je pomembno in izredno lepo. Dejal je: »Kjerkoli bratje so in pridejo skupaj, naj bodo domači med seboj!« To naročilo je zelo dober in najlepše sprejemljiv komentar božje zapovedi, ki naroča naj se ljubimo med seboj! Beseda naj se ljubimo med seboj se velikokrat ponavlja, ampak nehote zbuja nek strah, ker visoko doni. Ko pa Frančišek reče: »Bratje kjerkoli so naj bodo domači med seboj«, nas ta beseda takoj osvoji. Čutimo, da domačnost lažje udejanjimo kot ljubezen, vendar je oboje isto. Ljubiti brate pomeni nositi jih v srcu, da smo usmiljeni drug z drugim. Domačnost poraja tudi usmiljenje. Pod besedo domačnost moramo razumeti polno uresničitev odnosov, ki morajo veljati med tistimi, ki so posvečeni Bogu.

Sveti Frančišek postavi dojenčkovo mater za vzor. Frančišek pravi: »Brez strahu naj drug drugemu razodevajo svoje potrebe, zakaj, če mati hrani in ljubi svojega telesnega sina, koliko bolj more vsak ljubiti in hraniti svojega duhovnega brata!« V vzdušju te domačnosti ne more biti prostora za tehtanje ali bi ali ne bi delal dobro in uslužno. Ko sv. Frančišek postavlja mater za vzor, preprosto reče, naj vlada med brati popolna dobrohotnost in pripravljenost, taka, kot jo ima mati do svojega otroka. Z ljubeznijo skrbimo zlasti za tiste sobrate v redovni skupnosti, ki so kakorkoli ranjeni, prizadeti, nerodni ali pa težki, kot rečemo. Ti naj imajo vedno občutek, da so sprejeti z ljubeznijo. Še več, imejmo bratsko razumevanje za njihove tegobe. Jezusovo opozorilo, da njemu delamo uslugo, ko strežemo kateremukoli revežu, naj bo z veseljem uresničevano v vseh naših družinah. Ranjeni sobratje nas najbolj potrebujejo. Brez sočutja se ne moremo dotakniti njihovi ran. Občutek sprejetosti je najpomembnejši za vsakega, ki se počuti odrinjenega ali kakorkoli bednega. Videti v drugem duhovnega brata ustvarja bližino, ki presega krvne vezi.

Stara modrost pravi, da spoznaš človeka in tisto kar je v njem, ko odpre usta. Izgovorjene besede pokažejo moralno in kulturno raven tistega, ki govori, zato kjer le moremo varujmo dobro ime vsakega človeka. Toliko bolj bodimo bratje drug drugemu, ko podajamo ocene ali mnenja o komerkoli izmed nas. Stalno kritiziranje vzame toliko optimizma in je to vedno napad na domačnost. Kritiziranje razkrije domišljavost tistega, ki povsod vidi samo negativno. Ponižen človek vidi dobro, kdor pa je poln sebe, vidi povsod napake. Taki bratje ne ustvarjajo domačnosti.

Posebna skrb in ljubezen naj bo posvečena bolnim bratom, ki so prav v vsem odvisni od bratske postrežbe. Nobene težak bolnik med nami naj ne bo deležen še dodatnega trpljenja zaradi površne skrbi zanj ali polovične postrežbe. Še bolj boleče pa je za bolnika, če je deležen uslug z nejevoljo, ali kot rečemo s kislim obrazom. To se v življenju pogosto dogaja. V dana-

šnji družbi tega ni malo. Postrežba s kislim obrazom je ponižanje. Kadar delamo dobro s kislim obrazom, žalimo tistega, ki mu delamo usluge. Prepričan sem, da tega v naših redovnih družinah ni.

Bolni in ostareli ne potrebujemo popolnih sobratov, ampak sobratov, ki znajo biti pozorni v imenu Boga in ljubezni do sobrata.

Iz izkušnje vemo, da ljubezen do sobrata in s tem tudi domačnost raste iz naše osebne povezave z Gospodom. Dobremu redovniku povezava z živim Bogom v molitvi in daritvi ni breme. Molitev, evharistija, brevir – na to ne glejmo kot dolžnost, ampak kot potrebo. Takrat smo na pravih nogah. Potrebujemo stika z živim Bogom, da lahko Boga prinašamo v skupnosti ali vernikom. Če sami v sebi nimamo duhovne dimenzije, ne moremo nikomur prinašati živega Boga.

Kje še lahko najdemo moč za pričevanje bratskega življenja? Da verjamemo v božje usmiljenje in odpusčanje. Moč je v vrnitvi k izvirom in v močni veri v zakramente. Tudi za nas mora biti spoved potreba. Gre za osebni, iskren in ponižen pristop k Gospodu. Nekoč sem govoril z nekim sobratom koliko mesecev že ni bil pri spovedi. Odgovoril je, da že več kot leto. Kako lahko tako mašuje vsak dan, kako more drugim z ljubeznijo govoriti o Bogu v spovednici ali v nagovorih?

Kot posebno moč in vir domačnosti črpajmo tudi iz naše duhovne povezave z Marijo, Jezusovo in našo materjo. Naš red je bil rojen v cerkvi Marije angelske in od tam je sv. Frančišek odšel k Gospodu. V naši hoji za Gospodom naj nas vsak dan spremlja Mati Marija.

Naša medsebojna domačnost ima korenine v domačnosti z Bogom. Blizu bodimo temu kar je imel za program sv. Frančišek: »Moj Bog in moje vse!« To ni nekaj kar je previsoko, ampak je uresničitev tega, kar je Jezus povedal nekemu pismouku, ki ga je vprašal: »Gospod, katera je največja zapoved?« Jezus je lepo povedal: »**Ljubi Gospoda, svojega Boga, iz vsega srca, iz vse duše, z vsem mišljenjem in z vso močjo**« (Mr 12, 30). To je program za nas vse vsak dan znova.

ODGOVORNOST ZA NOVE POKLICE

Takole nam govori Gospod: »Iščite najprej Božje kraljestvo in njegovo pravičnost in vse to vam bo navrženo« (Mt 6,33). Te Gospodove besede naj bodo vodilo vsem, ki iščejo nove primerne načine v skrbi za nove duhovne poklice. Beseda zvestoba Bogu, to je obljuba, ki smo jih Frančiškovi bratje izrekli, je najmočnejša prošnja k Bogu tudi za nove poklice. To zagotavlja Jezus, ko pravi: »Ostanite v meni in jaz v vas. Kakor mladika ne more sama roditi sadu, če ne ostane na trti, tako tudi vi ne, če ne ostanete v meni« (Jn 15, 4). To velja za skupnost. Poklici rastejo tam, kjer je duhovno življenje živo in močno. Duhovno moč in rodovitnost Cerkve gradijo svetniki. Ta beseda zveni visoko, ker pojmuje svetost v čudežih in zamaknjenjih. Svetost je živa popolna podaritev Bogu in zvestoba njegovi volji vsak dan znova. Nikdar ne bomo brez napak, to je bila samo Mati Božja. Vrhunski svetniki so zelo pogosto do smrti hodili k spovedi. Padali so, delali so napake, ampak se dvigali. Hoteli so biti zvesti, ni jim vedno uspelo, a so začeli znova in to je Bogu všeč. Za nas vse naj bo program: danes želim biti boljši kot včeraj. To je tisto, kar Bog želi videti. On lahko celo naše napake obrne nam v dobro. Sv. Avguštin je citiral sv. Pavla: »Njim, ki ljubijo Boga, vse pripomore k dobremu« (Rim 8, 28). Avguštin pa je dodal še stavek: »Tudi naši grehi!« Boga ljubi tudi nekdo, ki pada. Rad bi, da ne bi padal. Trudi se in to je tisto kar Bog upošteva. Ap. Pavel piše odkrito: »Bratje, v marsičem grešimo vsi«. Sebe ne izključi in vsem pove: »Kdor meni, da nima greha, sam sebe vara« (Gal 6, 3). Zrela duhovnost je v priznanju, da sem šibak in majhen, a srčno rad bi bil boljši. Svetost je v tem, da se trudim. Svetost je v zvesti volji in drži ponižnosti, ker sem šibak. Svetost je ostati v Njem.

Sedanji papež nas na to opozarja. Sveti oče ima Frančiškovega duha. Daje nam zgled skromnosti, ki naj bo pristna. Bodimo zadovoljni, četudi nam kdaj kaj manjka.

Kjer je svetost, rastejo poklici. Zvestoba Bogu rojeva nove poklice. Bog je tisti, ki kliče nove mlade moči za novo evangelizacijo. Bog kliče in pošilja tja, kjer je zvestoba že poklicanih živa. Kjer pa redovna skupnost ni živa, tja, kjer Bog dobiva ostanke časa in ljubezni, ko je vse drugo bolj pomembno, tja Bog ne pošilja novih poklicev. Največja reklama za poklice je skupnost kot taka, še posebej, če je živa in topla. Pomembno je duhovno življenje in bratstvo, da ni vsak po svoje individualist. Pomembna je toplina, razumevanje in skupni apostolat.

Ljudje, zlasti mladi, ki prihajajo z nami redovniki v stik, naj vidijo in čutijo, da nas življenje posvečeno Bogu osrečuje. Naj se nam ne toži po tem, kar smo zapustili, čemur smo se odrekli. Dobri Bog z zvrhano mero povrne vse, kar smo mu podarili, če smo z njim v prijateljstvu. Kdor v svojem iskanju duhovnega poklica izbira skupnost, ki bi se ji pridružil, bo šel k tistim, kjer bo videl, da jih posvečeno življenje bogati in osrečuje.

Poleg življenjskega zgleda pa je potrebna tudi prava beseda ob pravem času. Sobratje, ki delajo z mladino, naj izkoristijo priložnost, da mlademu človeku kdaj omenijo redovniški in duhovniški poklic. Če je to rečeno na pravi način v pravem času, rodi sadove. Če bomo imeli veliko vero vanj, bodo naše skupnosti rasle.

Bog se poslužuje nas duhovnikov in redovnikov, da budimo nove poklice. Prosimo za priložnost in modrost biti uporabno orodje v Božjih rokah. Če se zavedamo resnosti časa in razmer, v katerih postaja Bog vedno večji tujec, čutimo resno dolžnost, da vsak dan molimo za nove poklice. Moč molitve je silna, samo vere nam večkrat manjka. Jezus je rekel: »Če me boste kaj prosili v mojem imenu, bom jaz to storil« (Jn 14, 14). On resno misli, mi pa včasih premalo resno. Ne čutimo nuje, da bi molili, ker mislimo, da moja molitev ne bo delala čudežev. Pa jih, če molim z vero. Gospoda lahko večkrat primemo za besedo: »Obljubil si, računam s teboj!« To je zaupanje.

Molimo. Da je Frančiškov ideal še danes potreben Cerkev, nam govori papež s svojim zgledom in če Bog hoče v tem duhu prenoviti sedanjo Cerkev, bo dal tudi poklice. Želi pa, da zaupamo in molimo. Jezus je rekel: »**Če boste imeli vero in ne boste dvomili, boste delali ne samo to, kar se je zgodilo s tole smokvo, ampak tudi če boste rekli tej gori: »Vzdigni se in se vrzi v morje,« se bo zgodilo**« (Mt 21, 21). Tudi ta beseda ni leporečje. Če verujemo, se uresniči to, kar se zdi neverjetno. Bog je tisti, ki dela.

Naša molitev naj bo molitev srca, zaupanja in vere v učinkovitost molitve. Jezus je z nami vse dni. Ne samo takrat, ko je težko biti kristjan, ampak tudi v takih razmerah, ki so mirne in urejene, pa manjka delavcev v Gospodovem vinogradu. On je vedno na naši strani in uslišuje naša prizadevanja in trud.

ODGOVORNOST ZA URESNIČEVANJE FRANČIŠKOVE KARIZME

Za kakšno odgovornost gre? Najprej za odgovornost, da uresničujemo svoj poklic in obljube, z drugo besedo, da uresničujemo Frančiškovo karizmo. Frančiškova karizma pa je bil Kristus, njega je posnemal. Ko mu je postal podoben, je odšel na delo in tako pokazal, v čem je tudi naš program. Apostol Pavel v pismu Filipljanom piše: »To mislite v sebi, kar je tudi v Kristusu Jezusu. Čeprav je bil namreč v podobi Boga, se ni ljubosumno oklepal svoje enakosti z Bogom, ampak je sam sebe izpraznil tako, da je prevzel podobo služabnika in postal podoben ljudem. Po zunanosti je bil kakor človek in je sam sebe ponižal tako, da je postal pokoren vse do smrti, in sicer smrti na križu.« (Flp 2, 4 - 8). Uboštvo, pokornost, ponižnost in križ – to je Kristusova karizma. Sebe je izničil, ubog in ponižen do konca. Bil je pokoren Očetovi volji do vse do križanja. To je prevzelo sv. Frančiška.

Z učlovečenjem Božjega Sina je Bog vse daljave med njim in človekom odstranil in postal eden izmed nas. Učlovečenje je velika ponižnost. Kot veste ni bilo naključje, da je bil rojen v hlevu. Hotel je biti ubog med ubogimi, hotel je živeti v revni družini. Hotel je biti nepomemben. V prvem javnem nastopu ob reki Jordan se je ponižno postavil v vrsto grešnikov, ki so čakali na Janezov krst. Ni nastopil z bliščem. Končal je na križu kot razbojnik med razbojniki. Jezus je ena sama velika ponižnost.

Sv. Frančišek je temu sledil in zato je prvi korak tudi za manjšega brata, da v sebi utrjuje ponižnost. Bodimo veseli talentov, veseli uspeha in priznanja, vendar te hvale nikdar ne dajmo v svoj žep. Orodje v Gospodovih rokah smo.

Pred kratkim sem prebral izjavo velike žene Terezije iz Kalkute: »Jaz sem samo svinčnik v Božjih rokah!« Podobno smo tudi mi samo svinčnik v Gospodovih rokah. Dopustiti moramo, da smo za Boga orodje. Bog nas bo lahko uporabil, če bomo priznali svojo majhnost. Nebogljivi smo in šibki, a šteje to, da želimo biti iskreno Bogu na voljo: »Gospod, tukaj sem, uporabi me! Želim, da bi bil ti bolj poznan in bolj ljubljen.« To naj bo naše veselje, da drugi po našem delu postajajo Bogu bližji in da postajajo boljši. Nikdar se ne ponašajmo, bodimo ponižni tudi glede svojih uspehov. Ljudi ne osvajamo mi, ampak Božje usmiljenje. Ko živimo svojo majhnost, je v nas prostor za ponižnost.

Vrhunska postava vse evangelizacije je ljubezen. Bog je ljubezen in polnost postave je ljubezen. Ko bomo odšli na ono stran, nas bo Gospodar življenja sodil po ljubezni. Zakaj pa je potem toliko poudarjanja o trpljenju, izničenju in ponižanju? Brez tega ni prostora za ljubezen. V zagledanosti v svojo pomembnost in svoj uspeh, v svoje sposobnosti, v hlepenju po slavi in priznanju – tam ni prostora za ljubezen, prostor je že oddan. Ko pa se v vsej ponižnosti odrečemo sebi, ko smo nenavezani na stvari, smo svobodni in v sebi smo pripravili prostor za Boga.

Križ nas usposablja za to, da se odtrgamo od domišljavosti, zagledanosti vase in v svojo pomembnost. Križ iztrga iz nas težnjo po teh Adamovih lastnostih. Želimo biti nekaj, zato se ženemo za veljavo, ugled in pomembnost. A v resnici nekaj postanemo, ko smo v božjih rokah in njemu na voljo.

Frančiškova izbira uboštv in ponižnosti, njegova izbira križa – to ni cilj Frančiškove duhovnosti, ampak sredstvo, da je lahko z vsem bitjem ljubil Jezusa. On, Jezus, je bil njegov ideal, zato se je odrekel pomembnosti in navezanosti, da bi lahko v svobodi izrekal besede: »Moj Bog in moje vse!« V to smer delajmo, da bo preko nas Kristus tam kjer smo bolj poznan in ljubljen.

Papež Frančišek naj nam bo vedno za zgled. Skušajmo slediti njegovemu apostolatu. Sveti Duh ga vodi.

Bodimo hvaležni za svoj poklic. Skušajmo vsak dan znova z veliko dobro voljo danes biti boljši kot včeraj, ker iz te volje raste svetost in ne iz velikih dejanj. »Vsak dan znova hočem to kar hoče Bog in zato, ker hoče Bog,« je molil Frančiškov duhovni sin sv. Janez XXIII., ki je bil tretjerednik od mladih let. Tudi mi hočemo kar hoče Bog in dokler on hoče, saj je Jezus naša ljubezen in iz tega moremo prinašati duhovno pomlad tistim, ki so žejni ljubezni in resnice.

Dragi bratje, kar sem znal sem povedal. Vesel sem, da sem imel to čast, da vam spregovorim, čeprav nisem bil najboljša izbira. Sprejel sem to nalogo v pokorščini, sicer si ne bi upal govoriti pred vami. Hvala vam.

p. Polikarp Brolih

Študijski dan: »Bratje in manjši na poti k pravičnosti, miru in celovitosti stvarstva«

Po uvodnem pozdravu, ki ga je imel p. Robert Bahčič kot voditelj odbora za trajno formacijo, nam je spregovoril naš p. Edi. Papeževo ekološko misel je najprej umestil v biblični hermenevitični koncept, iz katerega izhaja katoliška širina in pozitivna naravnost do vsega ustvarjenega. Besedila o stvarjenju iz Prve Mojzesove knjige so se oblikovala v obdobju babilonskega izgnanstva. Ob branju Ezrove knjige smemo sklepati, da so ta besedila teološki odgovor na ključna eksistencialna vprašanja, ki so se porajala med trpečim ljudstvom spričo zla, ki so ga izkušali v svoji zgodovini kot narod in kot posamezniki. Biblična misel stalno ubira nadvse zahtevno pot med izzivi gnostičnega dualizma, ki izvira iz perzijskega izročila, in vabljivega panteizma. Samo ta srednja pot omogoča, da si človek izoblikuje etičen odnos do sveta. Prvi podarek biblične etike je v tem, naj se človek zaveda, da je svet Božji dar. Človek si ne more sveta lastiti, ampak je njegov oskrbnik. Kot pravi filozof Gabriel Marcel, je človek po naravi narcisoiden in nagnjen k iskanju svoje identitete v »imeti.« Papež Frančišek pa nas spodbuja, da se spreobrnemo od hlastanja za »imeti«

Študijski dan naše province na temo papeževe okrožnice *Hvaljen, moj Gospod* smo imeli v sredo, 11. januarja 2017, v Antonovem domu na Viču v organizaciji odbora za trajno formacijo. Za predavatelja sta bila povabljeni p. Edi Kovač in dr. Peter Skoberne, ki stalni diakon pri Marijinem oznanjenju v Ljubljani in tudi član OFS.

k »deliti.« Prav velikodušno podarjanje naprej vsega dobrega, ki smo ga deležni, v nas prebuja pristno veselje, ko ugotavljamo, kaj vse nam je podarjeno. Na Zahodu je prevladovala razsveljska misel, da je vsaka človekova racionalna misel etično dovoljena. Hegel to misel zaostri do te mere, da vzpostavi neposredno korelacijo med racionalnim in resničnim. V tem miselnem svetu se poraja protestantska etika dolžnosti, ki omogoča industrijski razvoj za ceno izkoriščanja narave. Biblična misel, ki jo povzema papež Frančišek, pa poudarja človekovo odgovornost, da kot »krona stvarstva« gospoduje v smislu skrbnega ohranjanja vsega resničnega, dobrega in lepega, vsega kar zrcali v stvarstvu samem podobo njegovega Stvarnika. Preko daritve stopa človekov etičen odnos do stvarstva v sakralnost, ki omejuje človekovo nasilje ter spodbuja

k slavljenju Stvarnika. P. Edi je na koncu poudaril, da nas papež spodbuja k usmiljenju do narave. Preseči je potrebno antropocentrično in ekocentrično etiko. Medtem ko nas slednja popelje v nekritični panteizem, pa nas prva naredi za talce raznovrstnih komercialističnih in ekonomističnih tokov. Zato je potrebno vzpostavljati ekološki humanizem, ki vrednoti naravo kot konstitutivni del človeka in v njem prebuja etično odgovornost do narave, saj je z njo osebnostno povezan v zavezi s Stvarnikom. Sv. Bonaventura je dejal, da bi brez človeka obstajali le posamezni zlogi narave. Vendar človek, ki moli stopa pred Boga tudi v imenu celotnega stvarstva in tako njegove zloge spreminja v čudovito poezijo in simfonijo.

Predavanju p. Edija je po krajšem odmoru sledilo predavanje dr. Petra Skobrneteta, ki je tukaj povzeto.

Pridi, vzljubi Stvarstvo

Znan je rek Alberta Einsteina, da »Ne moremo rešiti problemov z istim načinom razmišljanja, kot smo jih povzročili«. Papeževa poslanica Hvaljen moj Gospod temeljni na drugačnem pristopu in ponuja drugačne rešitve.

Ena od značilnosti današnjega časa je analitska razdrobljenost, ko se iščejo rešitve posameznega problema, ne upošteva pa se dovolj medsebojnih vplivov, in s tem izgublja pregled nad celoto. Papež Francišek

je v poslanici ohranil celovit pogled. Najprej je pregledno nanizal vso paleto sodobnih okoljskih in družbenih problemov, ki jih je označil kot simptome enovite krize z mnogimi obrazi (ekološka kriza, moralna kriza, revščina, socialni problemi...) ter slikovito poimenoval 'krik stvarstva in krik revežev'.

Vzroke je strnil v 3 bistvene točke: posameznikovo prekinitev odnosa z Bogom, Stvarstvom in soljudmi, kar spremlja človekovo svobodno odločitev že vse od izvirnega greha v raj.

Vir težav se torej začne na osebni ravni, zato se je pomembno, da se zavedamo svojega mesta v stvarstvu. Če pogledamo na nastanek Zemlje z naravoslovnega zornega kota, naj bi naš planet nastal pred okoli 4,6 milijarde leti. Če bi ta čas skrčili na eno uro, se je človek pojavil na planetu v zadnji tisočinki sekunde in je delček bogatega spleta življenja, ki mu pravimo tudi biotska raznovrstnost.

Smo torej neznamen delček Stvarstva, ki zunaj nje ne more preživeti, a vendarle imamo zaradi zmognosti dialoga z Bogom v Stvarstvu posebno mesto, vlogo in odgovornost. Teža te odgovornosti bi morala biti temelj ponižnosti in spoštovanja do vsega, kar je ustvarjenega in do Stvarnika.

Dejstva o zgodovinskem in kulturnem razvoju človeštva kažejo, da človekovo ravnanje v veliki meri usmerja želja po posedovanju za vsako ceno, tudi na račun drugega, torej pohlep, ki naj bi bil posledica napačne predstave o Bogu. Ko ni več zaupanja v Božjo podporo in usmiljenje, skuša človek z grabljenjem imetja zapolniti praznino in si zagotoviti zanesljivo prihodnost.

Človekove odločitve omejuje razpoložljiva energija. Do industrijske revolucije je imel na razpolago moč mišic, živali, vetra, vode in deloma ognja. Ta okvir je krojil razvoj človeštva vse do industrijske revolucije v drugi polovici 19. stoletja, ko je človek odkril fosilne in kasneje še atomske vire energije. Od takrat naprej se je začel izjemno hiter razvoj. Eksponentna rast še

vedno traja, spodbuja jo tudi ekonomija, čeprav je jasno, da neomejena rast v sistemu, kjer so viri omejeni, ni mogoča.

Ta izjemna rast po eni strani omogoča boljši standard življenja (udobja), neslutene možnosti komunikacije, tako s prometnimi, kakor tudi elektronskimi sredstvi, hkrati se večajo socialni problemi, kot so dostop do hrane, čiste vode, izobrazbe, zdravstvene oskrbe, torej veliko razslojevanje človeštva. Papež imenuje to pospeševanje življenjskega sloga s špansko besedo 'rapidacion'.

Življenje v naseljih nas oddaljuje od občutka neposredne odvisnosti od narave, blagostanje lahko vodi celo do drže samozadostnosti. Takšen način življenja vodi do velikih sprememb v naravi (motnje v vodnem krogu, podnebne spremembe in s tem povezani izjemni vremenski dogodki, povečano sevanje zaradi ozonske luknje, onesnaževanje, izumiranje vrst, pojav tujerodnih vrst, prelov rib v morjih...).

Zlasti od leta 1992 je na svetu veliko prizadevanj za zmanjšanje posledic napačnega načina življenja gmotno razvitejšega dela človeštva, vendar to morda nekoliko omili posledice, ne more jih pa odpraviti, ker na ta način ne sežemo do vzrokov.

Papež Francišek ponuja kot rešitev ekološko spreobrnjenje. V skrbi za 'skupni dom' naslavlja celotno človeštvo, saj le z vso voljo, znanjem in hotenjem zmoremo skupaj spremeniti način življenja, torej s tem, da ponovno vzpostavimo prekinjene odnose z Bogom, Stvarstvom in soljudmi.

V središču je svoboda odločanja prav vsakega posameznika. Vsak dan se moramo mnogokrat odločiti.

Praviloma se odločamo vedno za korist (blagostanje, udobje, zdravje, ugled...), na drugi strani tehnice odločanja pa sta strah (npr. kršenje predpisa, norme) ali pa zavest o vrednoti.

Tu nastopi pomen odnosa do Stvarstva, vključno s soljudmi. Prav kakovost odnosa bo vplivala na našo odločitev. Odnos je lahko nasprotovan ali celo manjka (ignoranca), je bolj ali manj stvaren, ali idealiziran.

V prvih dveh primerih ne bo imel nobene teže pri odločanju, stvaren odnos je osnova treznih odločitev, kjer tudi lahko posežemo v naravo, ampak z odgovornostjo in s tem povezo obzirnostjo. Pretiran, idealiziran odnos do narave je največkrat tudi izraz odtujenosti in vodi do nerealnih odločitev.

Kaj lahko naredimo?

Najprej je treba na osebni ravni čim bolj ozaveščati povezave z Bogom, Stvarstvom in soljudmi. Odločitve okrepimo z obzirnostjo, s vprašanjem: 'Smem?', z zmernostjo se izogibajmo nepotrebnim stvarjem in

kopičenju. Vse skupaj je slišati zelo naivno, vendar ob zelo načrtnem spodbujanju potrošnje, to ni preprosto in samoumevno!

Na ravni province se kot logična iztočnica za pre-roški preboj vsebine papeže poslanice v življenje ponuja frančiškanska duhovnost in z njo povezana karizma reda. Vsekakor pričakovana aktivna vloga pri tej pomembni papeževi pobudi.

Gotovo je na prvem mestu oznanjevanje v vseh oblikah, poleg tega iz poslanstva reda izhaja tudi odgovornost, da skrbi za 'ozelenitev' Cerkve, da Frančiškova Hvalnica Stvarstvu odmeva v načinu življenja in delovanja Cerkve.

Papeževa poslanica poziva k razmisleku in spremembi načina življenja, k ekološki spreobrnitvi. Ali ni v prvi vrsti poklicana Cerkev, da pokaže, kako je mo-

goče s premoženjem drugače ravnati, bolj obzirno ter z odgovornim gospodarjenjem upoštevati tudi ekološke in družbene potrebe.

Tako je na primer leta 1924 z zakupno pogodbo Verski sklad oddal v najem za 40 let dvema društvoma Dolino Triglavskih jezer, da so vzpostavili varstveni režim narodnega parka in s tem namenili osrčje Julijskih Alp vsem obiskovalcem.

Kakor je Frančiška nagovoril Gospod v cerkvi sv. Damjana: »Pojdi in popravi mojo cerkev!«, nas nagovarja papež Frančišek: »Pridi, vzljubi Stvarstvo!«

Iz priložene fotodokumentacije je razvidno, kako vzeto so bratje vstopali v tematiko tega študijskega dne. Hvaležni smo obema predavateljema in viškemu bratstvu, ki nas je tako lepo gostilo in tudo pogostilo.

Seminar za predstojnice in predstojnike 2017

Vsredo in četrtek, 11. in 12. januarja 2017, je bil pri sestrah uršulinkah pri Svetem Duhu pri Škofji Loki v Hiši kruha seminar za predstojnice in predstojnike. Predavateljica je bila že drugo leto zapored s. Maria Campatelli iz Rima. Seminarja se je udeležilo tudi nekaj predstojnikov iz frančiškanskih vrst. Naš br. Miran Špelič pa se je zopet izkazal kot odličen prevajalec, ki zna rešiti neljube pripetljaje. Dogajanje je za febrursko številko »Redovnih občestev,« ki je uradno glasilo KORUS-a, takole povzela s. Mirjam Černigoj ŠSFKK:

»Predavateljica s. Maria Campatelli je prvi dan govorila o novem življenju in izzivu vodenja ter o predstojniški vlogi skozi zgodovino. Najprej smo pogledali naše bivanje v Sveti Trojici. Naše življenje izhaja iz Svete Trojice in je življenje v Sinu. Življenje se pokriva z odnosom. Po grehu pa želi biti človek oče samemu sebi in s tem življenje in odnos razdeli. Vse, kar smo, naša identiteta in drugačnost, izhaja iz odnosa. Ljube-

zen ni zlitje, ampak povzroči, da se pokažejo osebe, ki jih povezuje življenje. Ljudje smo v procesu, da postanemo osebe, samo Bog je že oseba v polnosti. Oseba je za nas eshatološka resničnost. Krst nam omogoči, da odmremo življenju posameznikov, da bi se rodili za življenje v skupnosti. V krstu smo umrli. Ko odkrijem, da sem umrl, je edina pot, da sprejem dar življenja od Boga. Pred smrtjo sem glavni JAZ, po smrti pa sprejem življenje. Potrebno je izkusiti, da je naša narava mrtva (zaradi greha), po tem pa nas prevzame Sinovo življenje. Če sprejem Božje življenje, potem je vse, kar pride iz mene, Božje in človeško. V Svetem pismu je toliko pravičnih nerodovitnih, da se pokaže Božji DAR. Pričevanje posvečenih je v tem, da kažejo na Očeta, na Odrešenikovo obličje. Če sem dober, bodo videli mene, ne bodo pa videli Obrza. Zato je potrebno preiti na novo kakovost življenja. Ta kakovost pa se udejanja v občestvu, sicer bom le posameznik, ki se trudi.

Kako kot mrtvi sprejmemo življenje? Tako, da UMRE-MO LASTNI VOLJI. To pa lahko preverjamo s tem, ko ugotavljamo, koliko se zavedamo svoje obdarjenosti. Če sem sprejel življenje kot dar, se sklicujem na nekoga, ki mi je nekaj dal. Sem hvaležen. Če se zavedam daru, skrbim zanj, a ni moj. Preverjam tudi v odnosu z Bogom: če je Bog zame tekmeč, sem jaz središče. In obrnjeno. Če skrbim za to, kako bom uresničil svoje življenje, to ni Božje življenje. Življenje je le, kolikor je v duhovnem smislu in je vključeno v skupnost. Življenja ne moremo deliti na navadno in duhovno, ampak je le duhovno. V njem je navzoč Sveti Duh, zato vsak dogodek našega življenja postane odnos v skupnosti. Duh nas odpre za komunikacijo z Očetom. Cerkev ni skladna z individualizmom. Gre za nov način bivanja, ki je Božji, Božje življenje, ki je posredovano ljudem po Kristusu. Ecclesia – sklic tistih, ki so slišali klic, občestvo med ljudmi. Če vse živimo v občestvu, se spremeni iz poskusa preživetja do dogodka občestva. Evharistija je hranjenje, s tem pa hranjenje

mojega duhovnega življenja. Krščanstvo je posnemanje Božjega življenja, Cerkev pa je izraz občestvenega življenja. Nenehno moram prinašati Bogu svoje neuspehe, da mi daje svoje življenje. Ni pomembno, kaj sem, kaj sem bil, ampak to, kar sem v Kristusu. Pogledali smo še vlogo predstojnikov skozi zgodovino. Vloga predstojnikov ni nikoli cilj, ampak sredstvo v službi življenja Božje volje, v službi novega življenja. Skupnost da duhovno usmeritev, da bi šli naprej proti novemu življenju. Poslušnost Duhu se kaže v konkretnem življenju.

Predstojnik mora poznati svoje brate, sestre, voditi pa mora z razločevanjem.

Drugi dan seminarja pa smo pogledali poteze predstojnikove vloge in vstopili v modrost vodenja. Predavanja so posneli in jih je mogoče poslušati. Zbralo se je lepo število predstojnic in predstojnikov posameznih skupnosti in kongregacij, ki so z zanimanjem spremljali predavateljičino razmišljanje ob konkretnih primerih iz vsakdanjega življenja.

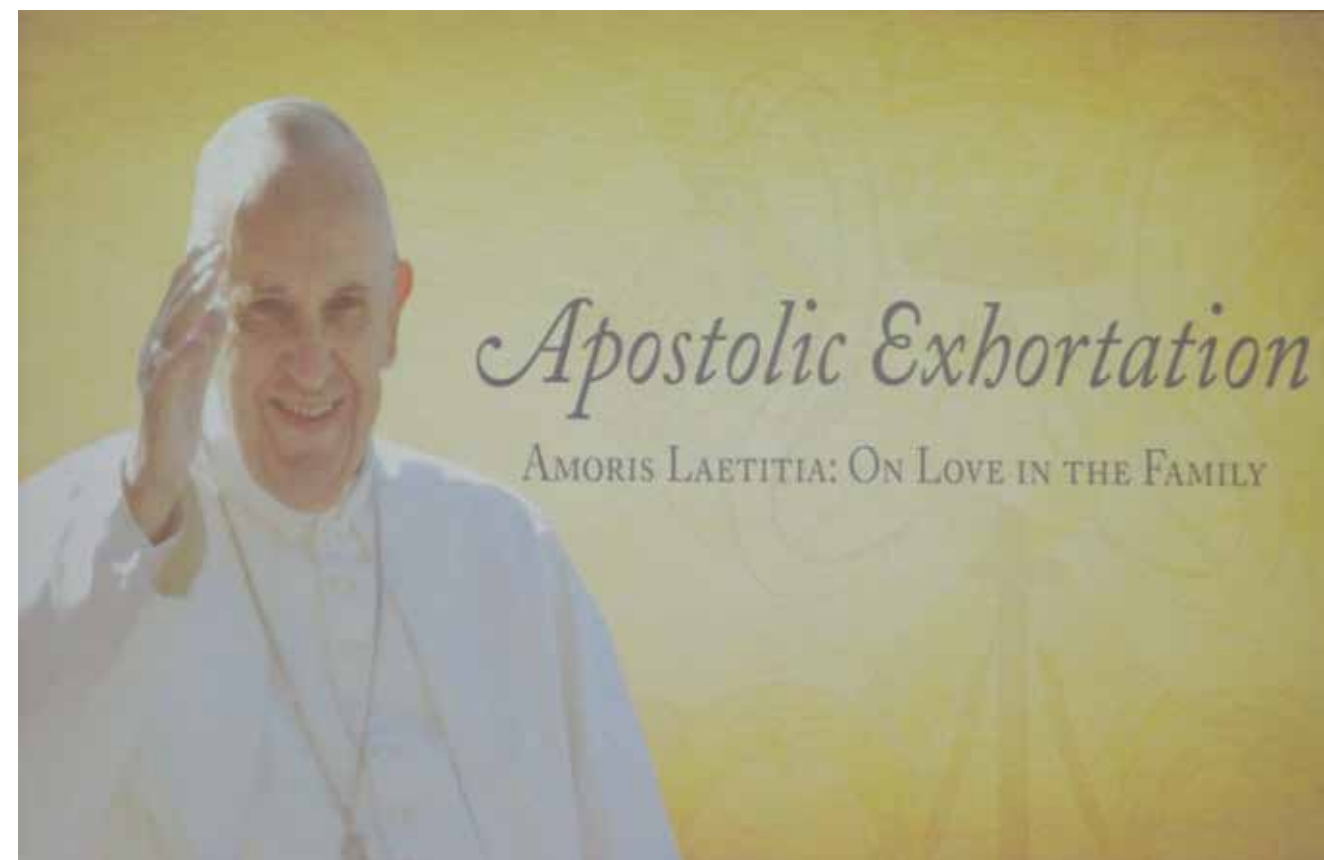

Srečanje za spovednike

Vsredo, 15. marca 2017, je potekalo na Brezjah srečanje za spovednike, ki ga je pripravil provincialni odbor za trajno formacijo. Na srečanje so bili povabljeni tudi minoriti in kapucini, s čimer želimo še naprej čimbolj konkretno uresničevati prakso medsebojnega sodelovanja, h kateri nas spodbujajo tudi smernice zadnjega generalnega kapitlja. Predavatelja sta bila p. Viktor Papež in p. Tadej Strehovec. Osrednjaj tema je bila spovedna praksa z ozirom na smernice in spodbude, ki jih je papež Frančišek podal v svoji posinodalni spodbudi »Amoris laetitia.«

P. Viktor je predstavil nekatere ključne teološke in pastoralne poudarke iz te papeževe spodbude, ki

nas lahko sicer vznemirjajo, a nam dajejo tudi nov navdih za iskanje novih možnosti pri novi evangelizaciji. Spodbudo je potrebno postaviti v hermenevitični kontekst papeževega celotnega učenja in njegovega pričevanja, ko skuša s preroškimi gestami vedno znova opozarjati na srčiko evangelija. Prav apostolska spodbuda »Evangelii gaudium« nam omogoča brati nove smernice v pravi luči, saj ne gre za prelom z dosedanjim učenjem cerkvenega učiteljstva, pač pa za reinterpretacijo le-tega. Reinterpretacija je potrebna za ohranitev pravega duha sredi spreminjajočega se sveta, da ne postanemo sužnji črke, ki ubija, in da ne zapademo v fundamentalizem. P.

Viktor je poudaril vidik vere, ki je temeljnega pomena, ko govorimo o zakramentalnosti zakonske zveze. Pri papežu Frančišku prihaja do spremembe paradigme. Zakramentalnost zakonske zveze skuša osvoboditi pogodbenega pojmovanja, ki ga zahteva rimsko pravo, in mu vrniti biblično razsežnost zaveze. Potrebno se je zavedati, da je to proces, ki zahteva določene premike na področju teološke in pravne stroke, pri čemer pa se predpostavlja, da se dogajajo tudi potrebni premiki v mentaliteti in v srcu tako posameznikov kot tudi celotnega občestva. V tem smislu je papeževa spodbuda preroška in dragocen prispevek k pospeševanju teološko-pravnega razvoja. P. Viktor je podrobneje spregovoril tudi o novih oblikah grešnosti, na katere naj bi bili spovedniki bolj pozorni. Papež Frančišek opozarja na socialne grehe, ki prizadanejo širšo družbo: finančne malverzacije, ki povzročajo propadanje podjetij in številčno brezposelnost; mafija; sprejemanje krivičnih zakonov, ki ščitijo bogate; korupcija; trgovina z ljudmi; izkoriščanje revnejših narodov, ki neti sovraštvo in fundamentalizem; mnogi strukturni grehi ... Spovedniki se srečujemo tudi z novimi oblikami zasvojenosti: igre na srečo, računalniške igre, pornografija ... Potrebno se je seznanjati s posledicami tovrstne zasvojenosti, delovati preventivno in svetovati primerno strokovno pomoč.

P. Tadej se je pri svojem predavanju bolj osredotočil na t. i. »dubbia«, pet vprašanja, ki so jih štirje ugledni kardinali glede nekaterih dvomnih delov papeževga dokumenta »Amoris laetitia« naslovili na papeža Frančiška. Vsebina vprašanj zadeva tudi spovedno kazuistiko, saj gre za primere ločenih in ponovno poročenih, ki bi radi znova prejeli zakrament spovedi in svetega obhajila. Papež Frančišek nalaga veliko odgovornost spovednikov, ki imajo moralno dolžnost, da skupaj s penitentom v svoji vesti presodijo, če se res nahajajo v takšnem položaju, ki bi pomenil izjemo od splošnih cerkvenih moralno-pravnih norm, ki ostaja-

jo nespremenjene. Papež opozarja, da so primeri, ko nekdo živi objektivno gledano v stalnem grešnem stanju, vendar v svojem srcu ohranja Božjo ljubezen in živi iz Božje milosti. Škofovskie konference imajo nalogo izdelati bolj konkretne smernice, ki bi primerno in učinkovito implementirale papežev spodbudo v določenem versko-kulturnem okolju. Čeprav vsebina posinodalne spodbude ni razglašena »ex cathedra«, nas zavezuje, da jo vzamemo resno. Dunajski nadškof kardinal Schönborn je predložil seznam vprašanj, ki naj bi bila spovedniku in penitentu v pomoč pri razločevanju, v kakšnem položaju se penitent nahaja. P. Tadej je poudaril nujno potrebo po oblikovanju vesti, ki se začneja že v otroški dobi. Že otroku je potrebno prebujati čut za osebni odnos z Bogom, ga seznanjati z vsebino desetih Božjih zapovedi, mu pomagati razlikovati med različnimi grehi glede na njihovo težo, spodbujati k stalnemu izobraževanju in tudi prebujati čut za vse, kar odraža resnično, dobro in lepo. Spovedniki smo torej v službi Božjega usmiljenja in poklicani, da kot »dobri pastirji« iščemo v konkretnem človeku Božjo navzočnost. Potrebno je v zvestobi resnici in ljubezni presojeti težo nekega greha z ozirom na konkretne okoliščine, upoštevati penitentov odnos do njegovega grešnega stanja in objektivnega cerkvenega nauka ter s pastoralno modrostjo presojeti posledice posameznih odločitev z vidika javnega pohujšanja.

Medsebojni pogovori in vprašanja, ki so jih udeleženci zastavljali predavateljema, so pokazali, da je tovrstno izobraževanje za spovednike vedno dobrodošlo. P. provincial predlaga, da bi bila na naslednjem srečanju za spovednike predstavljena tema, kako naj spovednik pristopa do psihično bolnih penitentov.

Na koncu so nas bratje z Brezij še pogostili s kosilom, kjer smo se lahko med seboj srečali in poklepetali še o kakšnih drugih zadevah.

Klerikaški izlet v Belo Krajino

Vsredo, 28. 12. 2016, smo se bratje v začetni vzgoji skupaj z magistrom p. Ambrožem odpravili na enodnevni izlet po Beli krajini.

Najprej smo se ustavili ob izviru reke Krke. Pot smo nadaljevali do rojstne hiše našega božjega služabnika Janeza Frančiška Gnidovca, ki se v Velikem Lipovcu pri Ajdovcu visoko nad dolino reke Krke. Danes na tem naslovu živi njegov nečak z družino. Po prijetnem klepetu s pokušino odličnega grozdnega soka pa smo krenili dalje proti naši lepi Beli krajini. Pot nas je vodila do obronkov kočevskih gozdov. Ustavili smo se ob cerkvi na Planini, kjer je lepo obnovljeno staro pokopališče kočevskih Nemcev. Na pokopališču smo imeli sveto mašo. Tako smo počastili spomin na vse tiste, ki so zapustili svoje domove nekoč in danes. Po sveti maši pa smo imeli rekreacijo. Povzpeli smo se na Mirno goro. Vsem nam bo zagotovo ostalo v spominu, kako v neki planinski koči oskrbnica prepozna brata Damjana (bojda ga je srečala na Brezjah) in tako pridobimo na njenem zaupanju. Brez težav nam je dala ključke kapelice sv. Frančiška Ksaverja, ki so jo pred stoletji postavili križniki skupaj z razglednim stolpom, da bi bdeli nad deželo in jo pravočasno posvarili pred nevarnostjo turških upadov. V kapelici smo prisluhnili odlomku iz knjige Pridigarja in magistrovim mislim o našem odnosu do časa. O tem smo v tišini premišljevali ob vrnitvi v dolino. Prišli smo v Črnomelj. Sledil je čas poznega kosila, nato pa smo skupaj obiskali grob sorodnikov p. Ambroža v Dobličih. Na pokopališki

cerkvi smo videli spominsko ploščo, da se je v tem kraju rodil Janez Vrtin, ki je bil kot škof Baragov naslednik v Marquette (Amerika). Sledila je vožnja skozi gozdove do vasi Bistrica, kjer je rojstna hiša Ambrožvega očeta. Italijani so vas med vojno požgali. Ostalo je le nekaj hiš. Trenutno je stalno naseljena le gostilna. Za zaključek pa smo skočili še k našim bratom ob Krki sanjavi v Novo mesto, kjer smo si ogledali jaslice, br. Mario je zaigral na stari harmonij v kapeli karmelske Matere Božje. Po krajšem druženju v samostanski kuhinji pa smo se počasi odpravili proti domu. Na poti nas je razveselilo nekaj snežink.

Bogu hvaležen za tako lep in čudovit dan s polnim košem novih spoznanj in doživetij vas lepo pozdravljam.

br. Damjan Kern

Podelitev službe bralca

Vsoboto, 7. januarja, je provincialni minister p. Marjan pri večerni sveti maši v cerkvi Marijinega oznanjenja v Ljubljani podelil službo bralca (lektorja) br. Damjanu Kernu in br. Janu Dominiku Bogataju. Slovesnosti so se udeležili tudi njuni domači. Praznično bogoslužje je s čudovitim petjem obogatil Slovenski oktet, ki je imel po sveti maši božični koncert.

P. Marjan je na predvečer nedelje Jezusovega krsta zelo doživeto spregovoril o simboliki in vlogi krsta v našem življenju. Na koncu homilije pa nas je spodbudil k stalni naravnosti k Božji besedi, ki jo je potrebno poslušati, živeti in oznanjati. Tako nas je uvedel v obred podelitve lektorata.

Po božičnem koncertu je sledilo v naši samostanski obednici sproščeno in prisrčno druženje naših bratov in domačih naših klerikov s pevci Slovenskega okteta in njihovimi družinami. Žlahtnega petja seveda ni manjkalo.

Klerikaško zimovanje

Vdneh od 15. do 18. februarja smo se frančiškanski bratje v začetni vzgoji z magistrom odpravili na izlet z namenom oddiha od študijskih obveznosti ter krepitve bratske povezanosti. Iz Ljubljane smo se prvi dan zjutraj po maši odpravili pater Ambrož Mušič, brat Jan Dominik Bogataj, brat Mario Zrakič in šišenski postulant. Naš prvi postanek je bil na Brezjah, kjer se nam je pridružil še brat Damjan Kern, ki nam je pred odhodom temeljito razkazal tudi prenovljeni Muzej jaslic. Skupaj smo krenili proti Avstriji, kjer nas je čakalo mnogo zanimivih krajev in znamenitosti. Najprej smo na Koroškem pred Beljakom počastili ziljsko Mater Božjo, potem pa smo prispeli še v samo mestno jedro, kjer smo počastili Gospoda v treh mestnih cerkvah. V nadaljevanju smo se odpravili v Osoje, kjer smo imeli tudi možnost hoje po zamrznjenem jezeru, sicer pa smo si ogledali bivšo osojsko opatijo in meditirali ob upesnjeni zgodbi osojskega mutca – poljskega kralja Boleslava II. Da bi izkazali ljubezen do slovenskega naroda in počastili najzgodnejše korenine naše državnosti, smo kasneje obiskali še Milje (tudi bivša benediktinska opatija), od koder je konec 8. stoletja slovenski kneževini vladal blaženi Domicijan Koroški, ki je bil našim prednikom v svojem času ponovno približal krščansko vero. Preostanek dneva smo porabili za vožnjo proti Lienzu, ki je bil tudi kraj naše nastanitve za tri noči. Nastanjeni smo bili v frančiškanskem samostanu, kjer so nas bratje zelo prijazno sprejeli ter nam nudili pravo krščansko gostoljubje. Drugi dan je bil zaznamovan z aktivno rekreacijo. Svoje bratstvo smo namreč krepili s konkretno hojo navkreber po Tirolskih dolomitih, ki smo jo potem kronali s sankaskim spustom v dolino. Ob tem smo seveda uživali tudi v prelepem razgle-

Duhovniški oktet Oremus prepeval po Avstraliji

V mesecu februarju 2017 je duhovniški oktet Oremus iz Slovenije pel pri dopoldanski nedeljski maši v Sydneyu in popoldne v Wollongongu. Prepeval je tudi v Canberri, Melbourne in Adelaidi.

Na fotografiji lahko vidite utrip iz cerkve svetih bratov Cirila in Metoda v Kew v Melbourne med zadnjo pesmijo. Pred začetkom svete maše v Kew na nedeljo, 19. februarja 2017, ob 10. uri dopoldne je g. Simon Grilj, podpredsednik pastoralnega sveta Slovenskega misijona v Kew, takole pozdravil goste:

Pozdravljeni in dobrodošli vsi, zbrani v našem svetišču svetih bratov Cirila in Metoda. Danes imamo, kot veste, v gosteh odlične pevce okteta OREMUS – osem pojokih duhovnikov iz Slovenije. Peli bodo sedaj med sveto mašo, ki jo bo daroval kot glavni mašnik voditelj našega misijona pater Ciril Božič, z njim bodo somaševali pater David Šrumpf, pater Mihael Vovk, pater Viljem Lovše ter seveda tudi vseh osem duhovnikov – pevcev okteta OREMUS, ki vam jih želim sedaj predstaviti:

- g. Andrej Župan – župnik in dekan v Radovljici,
- g. Sebastijan Likar – župnik v Šmartnem pod Šmarno goro,
- g. Janez Avsenik – župnik v Mengšu,
- g. Marko Čičman – župnik v Ljubljani – Podutik,
- g. Matevž Mehle – župnik na Jesenicah na Gorenjskem,
- g. Bogdan Oražem – župnik v Polhovem Gradcu,
- g. Marijan Lampret – župnik na Breznici,
- g. Janez Rihtaršič – župnik v Mirni peči na Dolenjskem.

Prisrčno pozdravljeni in dobrodošli med nami!

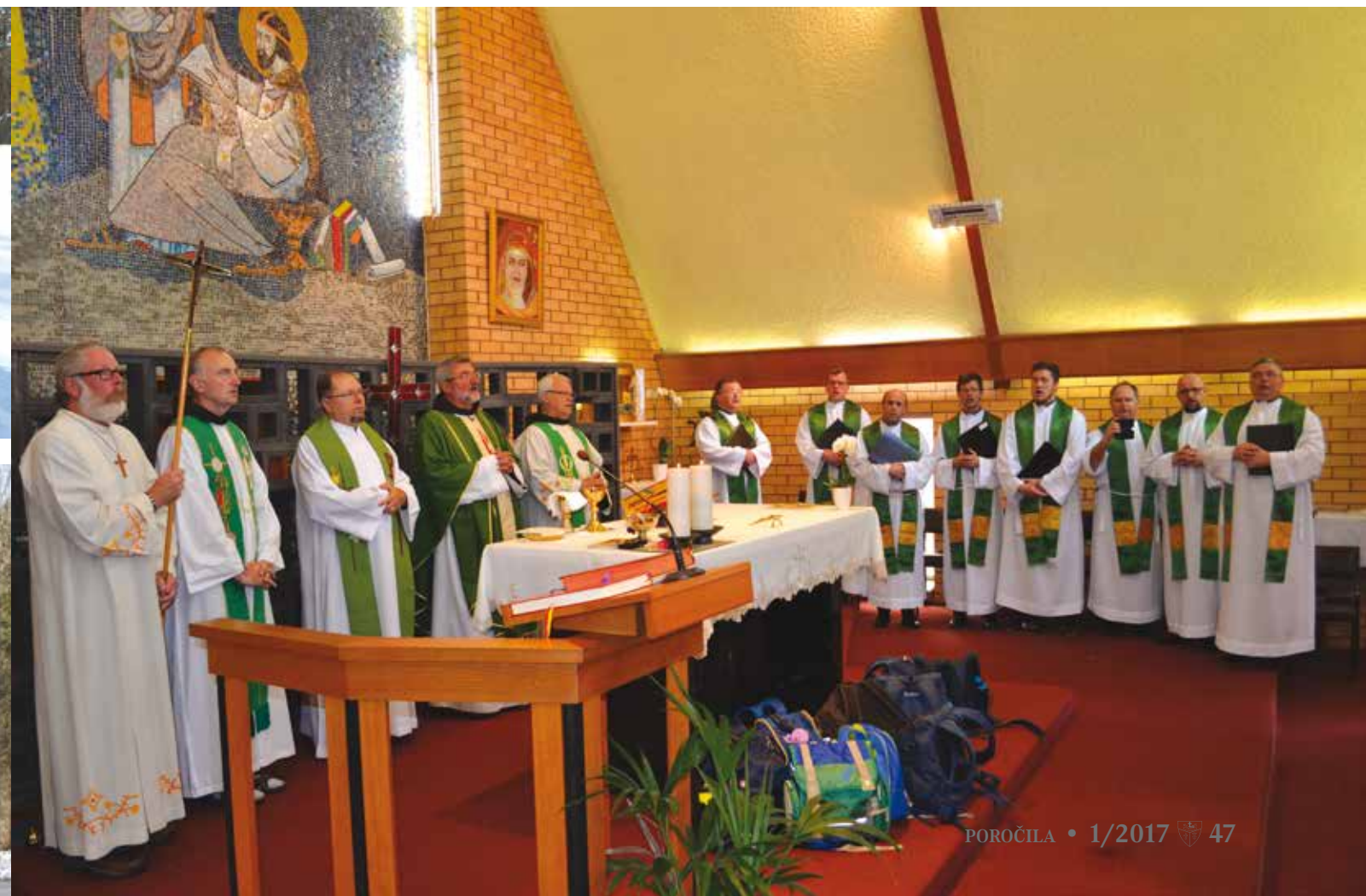
Vaša pesem bo med nami oznanjevanje in utrjevanje ponosa naših slovenskih korenin tudi ob spominu na slovenski kulturni praznik Prešernov dan.

Kako naj lepše začnemo našo današnjo nedeljsko sveto mašo kot pa s pesmijo, posvečeno Božji in naši Materi Mariji!

du na okoliške gore. Proti koncu popoldneva smo se izmučeni vrnili v samostan, kjer je sledila še običajna redovna rekreacija. Za tretji dan smo sklenili, da obiščemo Inomost in se med potjo ustavimo še v Sveti Krvi pod Velikim Klekom ter v Schwarzu. Prvi del poti je šel kot po maslu, saj smo nemoteno prišli do Svete Krvi, kjer smo občudovali Jezusov veletok usmiljenja ter svetišče, zgrajeno v njegovo čast. Potem pa smo se odpravili po prelazu proti Schwarzu, ko je pred nami cesta kar naenkrat izginila pod debelo snežno odejo. Tako smo se bili primorani obrniti in poiskati alternativo. Odločili smo se, da se napotimo v Južno Tirolsko. Po nekaj urah vožnje smo prispeli v starokrščansko središče Innichen, kjer smo med drugim občudovali predvsem staro in mogočno romansko cerkev. Nadaljevali smo z ogledom veličastnega knezoškofovskega mesta Brixen, katerega škofje so vladali tudi nekaterim slovenskim ozemljem. Tam smo si ogledali župnijsko cerkev in razkošno katedralo, semenišče ter cerkvi kapucinov, frančiškanov in klaris. Po molitvi, fotografiranju in postni pici smo se vrnili v Lienz, ker se je bil dan že močno nagnil. Zadnji dan je minil v znamenju raziskovanja Lienza in okolice. Eden izmed patrov nas je prijazno vodil po mestu in nam pokazal župnijsko cerkev svetega Andreja ter nas povedel v samostan dominikank, ki so nam ga same nadrobno predstavile. Z ogledom mesta se je zaključilo naše bivanje v Lienzu. Zahvalili smo se za gostoljubje, se poslovili in se odpravili proti Sloveniji. Na poti smo se ustavili še v starorimskem središču Aguntum ter v bivši cistercijski opatiji Vetrin. Upamo, da nas je izlet poživil ter nam dal moči za nove bratske izzive.

Rok Gregorčič, postulant

Ljubljana – Center

V centrskem samostanu je vedno živahno. V božičnem času so bile procesije jasličnih oglednikov. Br. Ksaver je s svojo ekipo sodelavcev, ki ne sme biti javno imenovana zaradi nebeškega zaslužja, poskrbel za postavitev jasic in božično okrasitev, ki v človeku prebujajo občutke božične miline in svetosti. Božični čas so nam obogatili tudi pevci s petjem pri bogoslužju kot tudi s koncerti božičnih pesmi: APZ sv. Cecilije, MPP, Slovenski oktet ... Ob kulturnem prazniku tradicionalno obhajamo večerno sveto mašo za žive in pokojne ustvarjalce in delavce na področju kulture. Po sveti maši pa sledi kulturni večer z gostom. Letos smo povabili prof. dr. Igorja Škamprleta, ki nam je spregovoril o veri, kulturi in krščanskih simbolih. V postnem času ponovno sodelujemo z Radiom Ognjiše pri prenosu večernih delavniških maš. Posebno lepo je čutiti bratsko povezanost, ko pri oblikovanju svetega bogoslužja sodelujejo različni bratje, vsak z ozirom na svojo službo in talente. Veseli smo tudi patrov iz naših sosednjih hiš, ki poslušalcem popestrijo »mašniško zasedbo.« Za postno postavo smo si zadali, da si vsak od nas vsak dan izbere enega od bratov, za katerega tisti dan še posebej moli in se trudi videti njegove pozitivne lastnosti. Pozorni smo na izražanje hvaležnosti, skušamo prebrati kakšno dobro knjigo in se udeležiti kakšnega izmed kulturnih dogodkov, ki jih v Ljubljani ne manjka. Posebej velja, da se trudimo biti pozorni do bolnih in osamljenih znotraj naše hiše in zunaj nje. Trudimo se tudi za točnost. To našo postno postavo sem povzel z namenom, če bi bila morda v navdih še kakšnemu bratstvu za prihodnji post.

Znova imamo obrtnike v hiši. Urejamo sobe, ker se obetajo velike selitve patrov z drugega nadstropja v prvo. Eden izmed njih je hudomušno pripomnil, da bodo tako bližje zemlji. Bo menda bolj priročno. V drugo nadstropje, kot ste lahko prebrali iz zapisnika ene izmed definitorialnih sej, pa prihajajo mlade sile – kleriki. Tako bomo zapolnili prostore samostana. Klerikat bo torej na »razprodaji.« Ker begunci menda odpadejo, se nagibamo zaenkrat k ideji, da bi poskrbeli za namestitve študentov. Zadeva je seveda odprta. O tem bo odločalo tudi vodstvo province. Svoje pa boste povedali lahko tudi vsi ostali bratje. Smo odprti za predloge. V hiši poteka obnova oken v prvem nadstropju – ekološki pristop varčevanja z energijo! Preverili bomo tudi vodovodne inštalacije. V cerkvi zbiramo sredstva za obnovo strehe nad stranskimi kapelami in lesenega ostrešja. Na Rožniku pa bo potreben temeljit poseg statikov, kajti cerkev je prečno nevarno razpokana. Potrebno bo torej še veliko dela, denarja in živcev v tem letu. Računamo tudi na Božjo pomoč.

Pustne šeme naj bi pregnale zimo. Na pustno soboto je bilo prav zanimivo pogledati skozi okno na Tromostovje in Prešernov trg, kjer se je odvijal pustni karneval. V tem tednu sta na našem vrtu vzcveteli magnoliji. Br. Ksaver je v stalni pripravljenosti, da prične z vrtnimi opravili. Tudi p. Valerijan okuša romantiko prebujajoče se narave na sprehodih po Tivoliju. Naj pomladansko sonce ogreje naša srca za spomladansko čiščenje po celicah naših samostanov in src. V pričakovanju vstajenja!

p. Ambrož Mušič

Novo mesto

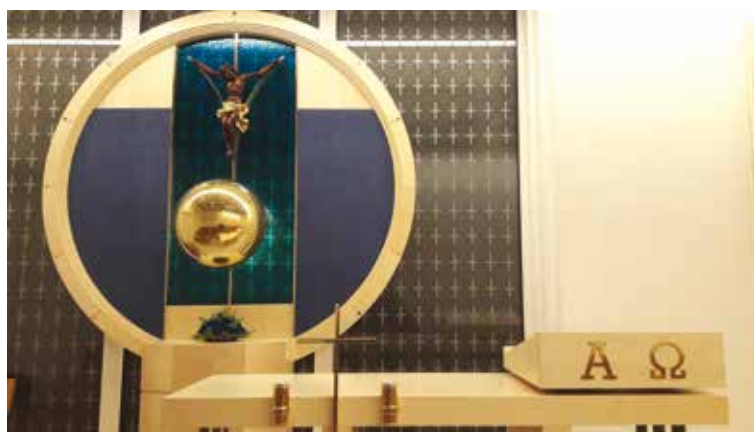
Od kar se je menjal »kapitan barke«, beri predstojnik ali gvardijan našega klostra, se kaj dosti nisem oglašal. To pomeni od 1. 8. 2016, sicer so pa tudi Poročila v tem času samo enkrat izšla. Najprej je bilo zapisano na internetu, po dolgih mesecih pa tudi v knjižici, da je bil s 1. 8. pri nas za gvardijan nastavljen p. Tomaž, ki je zamenjal p. Janeza. Prvi je sprejel odgovorno samostanko službo, drugi pa provincialno. Zamenjala pa sta mesto bivanja. Komaj smo se ujeli po treh letih, spet smo bili postavljeni pred nov izziv uživanja drug v drugega. Provinca res poskrbi, da bratje ne zaspimo na svojih delovnih lovrikah...

Bobrov ob Krki že dolgo nismo videli, tudi posledic njihovega grizenja ne; sem pa slišal, da so menda še v naši fari in to na Velikem Slatniku. Od živali še vztraja 6 gosi na našem spodnjem vrtu in 3 mačkoni na zgornjem vrtu. Preko delovne sile družbeno koristnega delavca - ki namesto, da plača državi kazen za prometni prekršek, odsluži koristno delo v klostru - se okolica klostra, nekaj pa tudi znotranjost, počasi spreminja. Marsikateri kup navlake je že izginil, v prihodnosti pa bo tudi gornji vrt od kuhinje proti hiški dobil malo drugačno podobo. Skratka vsaka nova metla malo drugače pometa in temeljiteje...

Na Velikem Slatniku so se prizadevni vaščani odločili, skupaj z župnijo, da bodo v naslednjih letih prenovili notranjost slatnske cerkvice Žalostne Matere Božje; najprej menjava lesenega stropa za ometanega, potem pa naprej: korna ograja, tlak v cerkvi, nove kope, oltar in restavracija močno od črvov načetih treh lesenih oltarjev. Projekt zna trajati kar nekaj let, vse je bo odvisno od botrov od blizu in daleč. V župnijski cerkvi pa bi radi ob 50-letnici župnije zastavili projekt obnove zvonika: menjava pločevine, obnova strelovoda, beljenje in tudi obnova zvonjenja. Seveda se v glavi snujejo tudi načrti po celoviti obnovi našega starodavnega, večstoletnega klostra. 550-letnica prihoda frančiškanov se bliža (1469 – 2019).

V samem mestu so dogajajo tektonski premiki, saj se po več kot 60-letih pričanja prenova Glavnega trga; naprej delajo arheološke sondeže potem pa naprej; želja je zapreti dobršen del trga za promet in ga tako nameniti pešcem. Občinska oblast, ki je od zadnjih volitev bolj »desna«, se zelo trudi delati pametno in pošteno ter strateško na dolgi rok. Od jeseni lansko leto imamo v Novem mestu tudi čistejšo vodo iz pip, tako da jo ob močnejšem deževju ni potrebno več prekuhavati.

In pastora v župniji? Dekanu je bilo potrebno januarju oddati statistiko za leto 2016, številke iz nje odmevajo tudi v teh Poročilih. Še vedno je ob nedeljah pri mašah neke 1000 ljudi in pri verouku malo nad 330 otrok. V prvih treh mesecih smo krstili 4 otroke in pokopali preko 10 župljanov. Vendar upanje ostaja. Krepimo ga v molitvi in bratskem življenju. Novomeški bratje smo se v soboto, 18. 2. odpravili na romarski

izlet. Po jutranji maši, ko smo vsi somaševali, smo se odpeljali na otok Krk, kjer smo naprej obiskali otoček Košlun. Prijazen p. Dieo nas je prišel iskati s čolnom in potem razkazal štiri zelo lepe štiri muzejske zbirke, cerkev in samostan ter okolico. Po bratskem kosilu s samostansko družino smo se še sprehodili po bližnji okolici in se počasi podali nazaj do mesteca Punat in naprej na ogled zgodovinskega slikovitega mesteca Vrbnik, Ob vračanju domov smo še imeli večerjo z morskno hrano. Veseli in hvaležni Bogu ter našemu provincialu, ki nas je preko dneva nadomeščal, smo se v večernih urah vrnili nazaj domov. Željo imamo da se podoben romarski izlet še ponovi. Morda bi v tem zapisu omenil še letošnjo Lurško 9-dnevno, ki je bila v taki bogati obliki jubilejna. Leta 1987 je takratni župnik p. Peter Lavrih pripravil 9-dnevno z gosti, patri, ki so kdaj delovali v novomeškem klostru. In od takrat naprej – 30 let - je bila 9-dnevna vsako leto slovesna. Tako smo tudi letos povabili patre, ki so kdaj delovali pri nas; v večini nam je uspelo, druge dni pa smo so zapolnili s sestro Magdo Burger DN, ki je predstavljala sestre, ki pomagajo že več let poučevati verouk in med nas je prišel tudi naš provincial. Bogu hvala za vse dneve, ki so bili lepi, tudi zadnji, da smo lahko izvedli procesijo z lučkami, ki jo je vodil ljubljanski upokojeni nadškof Alojz Uran.

Od dogodkov, ki se odvijajo vsako leto v župniji: duhovne vaje za prvoobhajance in birmance, oboji so bili na Sveti Gori; potem velikih jasic v župniji, romarskega izleta, ko smo šli gledat jaslce na Gorenjsko, bi tokrat omenil skupino za razporečene, ki je v mesecu marcu obhajala 1. leto obstoja - skozi mesece se je obdržalo 8 udeležencev - in Adventni odmik za moške, ko je na srečanje v Lenartovo dvorano prišlo 25 mož, nagovoril jih je g. Dani Siter. Že predlansko leto smo v Nazarje na duhovni vikend peljali zakonske pare, lani v novembru kar 11 parov z okrog 30 otroki. Bogu hvala za vse.

Ob koncu naj še omenim, da je bil v sredo, 29. 3. blagoslov obnovljene kapele v novomeški bolnišnici. Arhitekt Matija Marinko je zasnoval obnovo sobe, ki so jo dali za namen bolniške kapele. Danim okoličinam je dodal elemente, ki so pomembni za kapelo. Blagoslov je ob somaševanju duhovnikov in prisotnosti številnih vernikov opravil novomeški škof Andrej Glavan.

Bratje iz klostra v Novem mestu želimo vsem bralcem Poročil blagoslovljeno in radostno praznovanje Velike noči. Pridite kaj naokoli.

p. Krizostom Komar

Kamnik

O d kapitlja 2013 dalje kamniško bratstvo sestavlja pet bratov: p. Pashal Gorjup, p. Ernest Žižmond, p. Lovrenc Anžel, p. Franci Seničar in p. Mari Osredkar.

P. Mari je redno zaposlen na Teološki fakulteti in večino svojega časa posveča predavanjem v Ljubljani in Mariboru, pisanju predavanj, člankov in knjig. P. Franci je od januarja do avgusta 2017 župnijski upravitelj župnije Nevlje. P. Lovrenc duhovno oskrbuje Dom onemoglih Kamnik in je vedno pripravljen nadomeščati in pastoralno pomagati duhovnikom v kamniški dekaniji. P. Pashal vestno skrbi za našo samostansko cerkev, zakristijo in vrt. P. Ernest, ki se je po zlomu kolka postavil na noge, a se še vedno poslužuje invalidskega vozička, se posveča molitvi. Pogosta odsotnost gvardijana po eni strani onemogoča poglobljene bratskega življenja, po drugi strani pa patre spodbuja k samostojnosti. Za maševanje na sosednjih župnijah se župniki dogovarjajo direktno s patrom, ki ga želijo in on gvardijanu pove, kdaj ne bo mogel maševati doma, prav tako je tudi za ostalo pastoralno pomoč. Več ali manj živimo v miru in sodelujemo pri pastoralnem delu v samostanu, ki je omejeno na maševanje in spovedovanje, FSR skupino, verouk za odrasle in delo z ministranti.

V samostanu smo v teh letih uredili muzej p. Janeza Žurge, kjer so dani na ogled vsi predmeti in listine, ki so mu pripadale pri njegovem akademskem delu ali rezbarjenju. Za obiskovalce bogoslužja smo nasproti stranskega vhoda v cerkev postavili stranišče in uredili prostor nasproti pevske sobe v govorilnico. Na samostanskem vrtu smo obnovili oboja vhodna vrata za avtomobile, popolnoma obnovili zid ob železnici, v kotu ob garažah uredili ličen prostor za poletno druženje, obnovili stavbo kjer so garaže, še vedno pa je v delu nova samostanska dvorana, kjer vsako leto dela napredujejo skladno z finančno sposobnostjo. Zahvaljujemo se provinci, ki je že dvakrat izdatno sodelovala pri plačevanju računov.

p. Mari Osredkar

Nazarje

O d avgusta smo v Nazarjah trije bratje v novi postavi. Poskušamo živeti pristno bratsko življenje, ki se kaže v molitvi, resnih in vedrih pogovorih (vsak dan imamo rekreacijo) in pastoralnem delovanju. P. Mirko je mesec dni nazaj praznoval 91. rojstni dan. Pravi, da ni nikdar mislil, da bo živel toliko časa. Ob nekem pogovoru je rekel, da je vse to milost, dar. Tudi naša družina je dar. Vsak od nas prinaša s seboj nekaj, kar bogati druga dva. Mirko modrost sivih las in smisel za red in molitev, Tomaž mnoge izkušnje glede praktičnega dela in tudi pastore, jaz vedrino pogovora in smeh. Še vam ga pošiljam nekaj. Možakar pride v gostilno in čaka natakara. Med natakarjevim prihajanjem možakar pozorno opazuje in vidi, da ga nekoliko zanaša. Ko pride, ga vpraša: »Imate morda išias?« Ta odgovori: » Bom vprašal v kuhinji, če ga zanjo pripravijo.« J

Dogodki, ki so zaznamovali našo skupnost v zadnjem času: mnoge in prepotrebne obnove in načrti za še druge, obilica veselja in sproščenosti, povsem sproščenih pogovor (tudi o umiranju), obiskovanje domov v božičnem času, raznorazni veroučni in župnijski dogodki, zadnje dni tudi smrt rodnega brata našega p. Mirka g. Martina Silvestra. Umrli je v četrtek 16. marca, pokopali pa smo ga 22. marca na Plečnikovih Žalah. Mirko pravi, da sta kot prvi in drugi otrok v družini precej časa prebila skupaj, se igrala in tudi zvedavo zrla v svet. Doma sta pisala družinski časopis, okopavala vsak svojo gredico in včasih tudi kakšno ušpičila. Veliko je spominov... Ko smo stopili do žare pokojnega Martina, je Mirko pogledal bratovo sliko in rekel: »Kako je lep.« Lepota kaže na notranjo lepoto oz. jo preseva. Tako jo je tudi pokojni Martin. Bog mu daj nebesa.

*Mir in dobro!
p. Andrej Pollak*

Maribor

Štajerska prestolnica ima enega najlepših in največjih frančiškanskih samostanov v naši provinci. Poleti se je skupnost malenkost spremenila: odšel je p. Tomaž, prišel pa sem p. Janez. Novonastala skupnost se je hitro udomačila in pripravljeni smo bili na prihajajoče izzive.

Septembra se je p. Benedikt še pripravljaj na slovesne zaobljube, oktobra pa je sledil »finiš« v letu usmiljenja, saj smo vsako soboto gostili dekanije iz naddekanatov mariborske nadškofije. Pri nas je bilo spokorno bogoslužje in sv. spoved, v stolnici pa sv. maša.

7. novembra smo obhajali 110. obletnico imenovanja naše cerkve za baziliko, nekaj dni kasneje pa smo slovesno zaprli svetoletna vrata v baziliki.

Naše pastoralno delo temelji na spovedovanju in spremljanju različnih skupin, ki se zbirajo pri nas. Jeseni smo poleg obstoječe zakonske skupine začeli še z eno novo, od jezuitov smo podedovali še eno, pozimi pa začeli še s četrto zakonsko skupino. Biblična skupina se redno zbira ob sredinih dopoldnevih, ob četrkih zvečer ima svoja srečanja Frančiškova mladina, ob

petkovih večerih pa je verouk za odrasle. Bratstvu OFS se obeta podmladek, saj se trije mladi zakonski pari pripravljajo na vstop v noviciat. Enkrat na mesec se pri nas srečuje skupina družin, ki pripravlja tudi različne projekte in natečaje. Spremljamo pa tudi skavtski klan in skavtske voditelje ter voditelje šole za animatorje.

Frančiškov študentski dom, ki domuje v prvem nadstropju našega samostana je dobil dve novi kopalnici in še en tuš, za kar so študenti res hvaležni.

Vedno pogostejši vlomi in kraje iz nabiralnikov v cerkvi pa tudi pregled nad dogajanjem v pritličju in pred vhodi so narekovali ureditev video nadzornega sistema in ureditev domofonov.

Po zgledu iz Svete dežele, smo se tudi pri nas lotili obnove »božjega groba«, ki že čaka na postavitvev.

Sicer pa pridite in pogledjte!

p. Janez Papa

Brezje

Vsoboto, 17. decembra 2016, je bil odprt prenovljen muzej jaslic. Po dveh letih pridobivanja dokumentov ter obnovitvenih delih je muzej jaslic zasijal v svoji lepoti. Po večerni sv. maši je bila krajša slovesnost na kateri je bil predstavljen prenovljen muzej jaslic. Ob zaključku sta p. Robert in ljubljanski nadškof in metropolit blagoslovila prenovljen muzej. Muzej jaslic Brezje je edinstvena zbirka, ki vsebuje preko 300 različnih eksponatov-jaslic iz vseh koncev sveta. Prvotna namembnost prostorov, samostanski hlev, je vidna tudi po prenovi. Med sprehodom skozi deset prostorov muzeja se srečamo z zgodovino jasličarstva, spoznamo pomen posameznih jasličnih figur in prizorov, občudujemo različne načine in materiale za izdelavo jaslic. Na koncu pa zaključimo s prvo postavitvijo jaslic, ki jih je leta 1223 v Grecciu postavil sv. Frančišek Asiški. Na slovesnosti, ki je potekala v baziliki, so o nastajanju muzeja in njegovi vsebini spregovorili p. Robert Bahčič, dr. Andreja Eržen Firšt, vodja romarskega urada Brezje, ter ljubljanski nadškof in metropolit msgr. Stanislav Zore. Z glasbo je večer obogatila harfistka Aleksandra Verbickaja, povezoval pa je Alen Salihovič. Muzej je dobro obiskan, zlasti ob lepih dnevih in ob vikendih.

Na novega leta dan na Brezjah vedno slovesno praznujemo obletnico razglasitve bazilike Marije Pomagaj za slovensko Marijino narodno svetišče. Slovesna razglasitev je bila 1. januarja 2000. Letošnjo slovesnost je vodil ljubljanski nadškof in metropolit msgr. Stanislav Zore.

Letošnje jaslice na Brezjah so bile spet nekaj posebnega. Ob sveti družini, ki predstavlja bistvo jaslic, smo v pokrajino postavili maketo brezjanske bazilike ter domačijo, okoli katere se odvijajo različne dejavnosti: v bližnjem potoku ribič lovi ribe, ob robu gozdar seka drva, ob potoku gospodinja pere perilo, ob hiši kuha polento, gospodar pa kosi travo na bližnjem travniku. Vse dogajanje pa se zaključi, ko gospodinja pred hišo pozvoni na zvonec in oznani delopust. Takrat v cerkvi zazvonijo zvonovi in vabijo k sv. maši. Idejna zasnova in postavitve sta delo dveh mojstrov: Tonija Jakliča ter Zlata Petrovčiča, pri postavitvi pa jima je pomagal br. Damjan Kern.

V soboto, 28. januarja, je v našem samostanu potekalo redno srečanje jugoslovanske konference provincialnih ministrov reda manjših bratov. Na konferencah provinciali obravnavajo tekoče teme, ki zadevajo province in red ter doprinos frančiškanov Cerkvi na različnih ravneh. Pregledajo delo na področju vzgoje in študija ter permanentnega izobraževanja, o delu za nove poklice, karitativna dejavnost, o pravičnosti, miru ter ohranitvi stvarstva in o skrbi za Frančiškov svetni red in Frančiškovo mladino. Provinciali so srečanje pričeli s sveto mašo pri oltarju Marije Pomagaj, nadaljevali pa na zasedanju v frančiškanskem samostanu Brezje.

Na srečanju bolnikov na praznik lurške Matere Božje je slovesno somaševanje vodil ljubljanski pomožni škof msgr. Franc Šuštar.

Letos mineva deset let od smrti glasbenega pedagoga, dirigenta, nestorja in osrednje osebnosti slovenskega zborovstva prof. Janeza Boleta. Umrl je v Ljubljani, 21. februarja 2007, pokopan pa je na pokopališču na Brezjah. Pri obletni maši, ki je bila 18. februarja, je sodeloval komorni zbor Orfej iz Ljutomera. Pri maši so peli Haydnovo mašo Missa brevis, po maši pa je bil še obsežen koncert.

Prvi teden v marcu so na Brezjah potekale duhovne vaje, ki jih je vodil p. Bernard Goličnik. Na zaključek duhovnih vaj v petek je prišel tudi p. provincial p. Marjan Čuden, ki nas je pri zaključni maši tudi nagovoril.

Našemu sobratu Bonaventuri se malce krha zdravje. Pritisk in sladkor sta malce podivjala, zato je bil sprejet v jeseniško bolnišnico, od tam pa so ga premestili v bolnišnico Golnik, kjer je na preiskavah in bomo videli, kaj bodo ugotovili. Priporočamo ga v molitev in spomin.

Danes je padlo nekaj dežja, saj je zemlja presušena in žejna, to pa bo dalo dobro rast regratu, ki je odlična spomladanska solata, ki čisti kri, ki se je med zimo malo zgostila. Pa dober tek in lep pozdrav.

p. Tomaž Menart

Pri naših bratih na Viču je vseskozi prisotno živahno dogajanje.

Na spletni strani urada RS (<http://www.up-rs.si/up-rs/uprs.nsf/objave/D71866B154E0E2DFC125809600540156?OpenDocument>) je bila 27. 12. 2016 objavljena spodnja novica:

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor si je v Cerkvi sv. Antona Padovanskega na Viču v Ljubljani ogledal jaslice, ki so letos posvečene spominu na 25. obletnico samostojnosti Republike Slovenije - osnova zanje je maketa Republike Slovenije v velikosti 40 m2. Predsednika Pahorja sta pred cerkvijo pričakala in pozdravila pater Boštjan Horvat in župnik Pepi Lebreht. Predsednik republike si je v njuni družbi ogledal jaslice in prisluhnil božičnim pesmim mladinskega pevskega zbora.

Ob jaslicah je na ogled postavljena tudi klekljana slovenska zastava, ki jo je pod naslovom »Klekljana slovenska zastava za 25 let slovenske samostojnosti« izdelalo 25 klekljaric iz 25-ih slovenskih krajev. Zastavo so lahko obiskovalci občudovali že na dnevu odprtih vrat v Predsedniški palači ob državnem prazniku dnevu državnosti, sedaj pa so jo klekljarice skupine Tanje Oblak posodile Frančiškankam z Viča, da bi skupaj proslavili praznik naše države. Ob tej priložnosti se je predsednik republike s klekljaricami tudi srečal in jim v znak hvaležnosti, ker povezujejo in gradijo mostove med ljudmi, poklonil posebno protokolarno darilo predsednika republike ob 25-letnici - zastavo Republike Slovenije.

Tokrat nam je viški dopisnik za Poročila, p. Boštjan Horvat, poslal v objavo spodnji prispevek, ki ga je pripravil stalni diakon na Viču dr. Anton Kunstelj:

Nova oblika pastoralne dejavnosti

Župnija Sv. Antona Padovanskega v Ljubljani je že dolga leta znana ne le po tem, da je to po številu prebivalcev verjetno največja slovenska župnija, ampak tudi po tem, da ima izjemno bogato pevsko tradicijo, ki se še kar širi. Naj naštejemo: imamo zelo dober župnijski mešani pevski zbor, v katerem pojejo vse generacije, ne samo starejši pevci. Bogato tradicijo imata otroški in mladinski pevski zbor. Ženska pevska skupina »Brede Šček - Ščekice« je pred kratkim praznovala 15. obletnico delovanja. Pred leti smo imeli fantovsko zasedbo Vasovalci. Znana skupina Gloria je zapela na zadnjem gala koncertu Radia Ognjišče, sedaj pa se že pripravlja na praznovanje 35 - letnice. Znani, pred leti vrhunski zbor, dobitnik evropskih pevskih nagrad, Ave, je nastal v naši župniji. V vseh teh skupinah je pelo veliko število predvsem mladih pevcev in pevk. V začetku novega pastoralnega leta 2016/17 se je osem mladih povezalo v novo vokalno skupino in so po novem letu 2017 začeli prepevati pri mašah.

Prehod iz otroškega v mladinski zbor je še potekal naravno in kontinuirano, medtem ko je večina fantov in deklet po končanem petju v mladinskem zboru petje obesila na klin. Zelo razumljivo, mladinskim letom so sledila leta študija, poroke in majhni otroci, toda spomini na petje in prijateljstva so preživeli. Vmes je posegla še ena srečna okoliščina, veliko teh nekdanih mladincev je ostalo na Viču, tu so si ustvarili družine in našli domove za svoje mlade družine ali v hiši svojih staršev ali pa kupili svoje stanovanje. Da, na Viču se stanovanjska gradnja nadaljuje, Vič je del Ljubljane z dobro infrastrukturo, tako cestno, stanovanjsko, šolsko, morda je le v vrtcih nekoliko premalo prostora za naše najmlajše farane. Vse to vleče mlade družine, da si iščejo prostor za svoje družinsko življenje v fari svoje mladosti.

Proti koncu leta 2016 so se zbrale nekdanje mladinke, danes mamice šolskih in kakšnega predšolskega otroka, v skupini s pristrčnim imenom - Pristrčnice in zapele najprej stare kolednice in še kako drugo, že skoraj pozabljeno ljudsko pesem pri blagoslovu konj na Štefanovo. Rade pa tudi presenetijo s petjem patre in župljane ob godovanjih. Sicer so pa vključene v pastoralno, kot vse pevske skupine. Potem so se še povezali zakonci in nastal je »Družinski zbor«, saj so z njimi že zapeli tudi njihovi otroci. Kdo je dal odločilno pobudo za ta nov zbor (ali celo dva) ni povsem jasno, vabilo na prvo vajo pa je za »Družinski zbor« v januarju 2017 prišlo po elektronski pošti iz računalnika našega kaplana p. Boštjana. Te gospe in gospodje so bili povečini že doslej aktivni kristjani, med njimi je kak član ŽPS, mnogi pa so člani zakonskih skupin, ki jih je v naši župniji že skoraj trideset. In če pogledate fotograafijo tega zbora, boste videli otroke, ki med petjem staršev sedijo ob njih na stopnicah ali pa celo stojijo pred mamico, kakor da bi tudi oni peli. Ti otroci so že tako s starši vsako nedeljo pri maši, iz malega bodo vsrkavali vase cerkveno glasbo, tesna povezava s cerkvijo v tem najnežnejšem obdobju bo zelo verjetno zdržala tudi skozi kritična mladostniška leta in jih pripeljala do odrasle vere.

Veliko pastoralnega dela je v naših župnijah namenjenega posameznim starostnim skupinam, bolj malo pa družinam kot celoti, ena od slednjih pa je takle družinski zbor.

Anton Kunstelj, diakon

Nova Štifa

V začetku avgusta prejšnjega leta so se zgodile premestitve po naši provinci. P. Niko je odšel v Novo Gorico, sam sem prišel na Brinov grič k predstojniku, ki stopa v 20 leto življenja tukaj pri Vnebovzeti. Zbiranje škatel, pakiranje in razpakiranje so bila opravila vseh, ki smo se selili.

Na praznik Porciunkule imajo tudi v sosednji Ribnici celodnevno češčenje, ker ta dan goduje njihov zavetnik sv. Štefan, papež. Z duhovniki iz dekanije smo eno uro molili pred Najsvetejšim in imeli kosilo. Tam sem spoznal in srečal nekaj dekanjskih duhovnikov in ugotovil, da je Sodraški župnik bil tudi moj katehet.

Čez 14 dni pa že največji praznik tukajšnjega svetišča. Izkušnje iz bogoslovskih let mi bodo gotovo prav prišle in res je bilo tako, zato ni bilo vse neznanka. Na predvečer praznika je bil med nami naš novomašnik p. Boštjan Horvat. Na praznik pa so verniki prihajali k spovedi in mašam, popoldansko je vodil g. nadškof metropolit Stane Zore.

Ob koncu meseca avgusta bi morala oditi s predstojnikom na duhovne vaje, pa se je načrt malo spremenil. Br. Marijan je odšel v bolnico na zdravljenje,

sam pa na duhovne vaje. Za hišo je skrbel nadškof Stane, njegova rodna sestra in sestra iz škofije.

V septembru je bilo potrebno začeti redno pastoralno delo, nekaj verouka, pevski zbori (mladinski, otroški, po novem tudi predšolski), ministranti... S Sodraskim župnikom sva se zmenila, da mu bom pomagal pri verouku tudi v župniji in sprejel eno skupino.

Ker je tukaj tudi dom duhovnih vaj, so se tudi vikendi kmalu začeli polniti. Nekaj birmanskih in drugih mladinskih skupin, maturanti in osnovnošolci iz zavoda sv. Stanislava, pevski zbori...

Dnevi in meseci so hitro minevali, romarji in pohodniki so se v lepem vremenu radi ustavili v naši cerkvi, občudovali lipe in ostalo lepote Velke gore.

V začetku novembra se je pokazal prvi sneg in nas malo prestrašil, če ga bo res v metrih, pa k sreči zaenkrat kaže, da ga bo malo. Bilo pa je kar nekaj temperaturnih dni, ki niso bili pozitivni, zato se je tudi cerkev primerno shladila.

Advent je hitro minil, potrebno je bilo pripraviti jaslice. Izkazali so se mladi, nekaj starejših in veliko veselje, ki smo ga doživljali ob šestih živih ovcah, ki so bile ob zunanjih jaslicah pod lipo.

Polnočnico smo pričeli s polurno božičnico, ki so jo pripravili v mladinskem zboru, ob ognju, ki je gorel pod lipo.

Na sv. Štefana dan smo blagoslovili konje in njihove jezdece in se veselili 25 let samostojnosti naše dežele.

V novo leto smo mirno vstopili, čeprav je bilo že čez 14 dni zelo slovesno. Pišočci je praznoval okroglo obletnico in skupaj smo praznovali na kmečkem turizmu Oblak. Še enkrat hvala vsem za lepe želje in čestitke.

Kar naenkrat je bilo potrebno jaslice pospraviti in poiskati pepel za postni čas. Pred nami je praznik sv. Jožefa in bo sv. maša v kapeli, ki stoji pod cerkvijo.

V samostanu smo v avgustu dočakali pomivalni stroj za posodo, ki je bolj namenjen skupinam za hitrejšo, predvsem pa bolj higiensko čiščenje. Upava, da bo stroj dobro in dolgo časa služil svojemu namenu.

Zdravje br. Marijana se je od avgusta do zdaj zelo izboljšalo, seveda pa ostajajo preventivni pregledi.

Vsem želiva lepe in blagoslovljene praznike.

p. Tadej Inglič

90 LET

PLEČNIKOVA CERKEV
SV. FRANČIŠKA ASIŠKEGA
V ŠIŠKI
LJUBLJANA, SLOVENIJA
3. oktober 2016 – 4. oktober 2017

Ljubljana – Šiška

Bratje skupaj z župljani letos obhajamo **90-letnico Plečnikove cerkve**: začeli smo jo na obletnico blagoslovitve 3. oktobra 2016, ko nas je obiskal tudi ljubljanski nadškof p. Stane Zore ob so-maševanju 90-letnega Šiškarja p. Valerijana Jenka, p. provincialnega ministra Marjana Čudna, avstralskega gosta p. Darka Žnidaršiča in drugih frančiškanov. Ob tej priložnosti smo visokim gostom poklonili zbirko spominskih razglednic z umetniškimi fotografijami Plečnikovih barvnih lestencev in drugih detajlov naše cerkve, ki smo jih izdali v sodelovanju s fotografijo Tatjano Splichal, sicer tudi našo župljanko; spremno besedo pa sta prispevala kustosinja Plečnikove hiše Ana Porok in naš p. Edi Kovač z »mini esejem« *Plečnikova izpoved vere*. Pri slovesni maši v čast zavetniku sv. Frančišku so prepevali združeni zbori ljubljanskih frančiškanskih župnij. In Plečnikovo svetišče se je po dolgem času spet napolnilo - skoraj tako kot za polnočnico ali za velikonočni žegen! Naša župnija in samostanska skupnost je bila istočasno predstavljena v obširni reportaži tednika Družina.

V novembru smo na romanju na Slomškovo Ponikvo, Goro oljko in ogledom malteške komende na Polzeli spoznavali življenje sv. Martina Tourskega in tako zaznamovali 1.700 letnico njegovega rojstva. Ves mesec november so konservatorji *Zavoda za varstvo kulturne dediščine* delali popis stanja znotraj in zunaj cerkve oz. pripravljali konservatorski načrt, ki je potreben za vpis Plečnikove arhitekture na seznam *Svetovne kulturne dediščine* (Unesco), kamor nas je kandidiralo Ministrstvo za kulturo RS skupaj s še štirimi Plečnikovimi stvaritvami v Ljubljani in cerkvijo Presvetege srca Jezusovega v Pragi. Tam so 8. januarja slovesno zaznamovali 60-letnico arhitektove smrti s sv. mašo, ki se je skupaj s *Komisariatom za Sveto deželo* udeležil tudi novi šišenski gvardjan p. Silvin Krajnc.

Postni čas smo poglobili z župnijskim romanjem (72 udeležencev) v Čedad, na Staro in Sveto Goro, na katerem se nam je kot sovoditelj pridružil tudi p. Bogdan Rus, dober poznavalec Marijanskih svetišč.

Gosti mesečnih večerov so bili duhovniški oktet Oremus, p. dr. Tadej Strehovec (Ideologija spola), bas-baritonist Marko Fink in dr. Branko Klun (Živeti vero, upanje in ljubezen). Po veliki noči pa načrtujemo še postavitev razstave originalnih Plečnikovih načrtov v sodelovanju z galerijo Družina. Jubilejno Plečnikovo leto bomo zaključili 4. oktobra 2017, ko bo minilo 90 let od posvetitve cerkve in ustanovitve ekspoziture Marijinega oznanjenja z vsemi pravicami župnije. Že sedaj vse brate, posebej nekdanje Šiškarje, vabimo na praznovanje!

p. Gregor Kos

Ljubljana – Bežigrad

V Frančiškanskem samostanu Ljubljana Bežigrad, ki je od selitve cerkve sv. Cirila in Metoda leta 1958 v zgradbi, ki jo je tedaj država dala kot nadomestilo za porušeni objekt na sedanjem Gospodarskem razstavišču, doslej ni bilo samostanske kapele. Po sklepu samostanskega kapitlja smo jo uredili v sobici za goste v prvem nadstropju. Nekaj opreme smo si sposodili, nekaj smo je poiskali po samostanu in zvoniku, edino luči in mala omarica so nove. Na praznik naših prvih mučencev sv. Berarda in tovarišev 16. januarja 2017 jo je blagoslovil in v njej prvi maševal nadškof p. Stane Zore, odslej pa v njej bratje redno molimo molitveno bogoslužje in častimo Najsvetejšo. V kapeli, ki je posvečena sv. Berardu in tovarišem, imamo tudi njihove relikvije.

p. Miran Špelič

Kostanjevica

Prestavitve so krepko zatresle tudi bratstvo na Kapeli. Zamenjala se je mladina, plemeniti staroste - torej p. Vili in p. Filip - pa so ostali. Tako da so nas tudi oni uvedli v skrivnosti hiše in fare. No, uvajala nas je tudi zvesta ekipa laikov, ki tvori farno skupnost in takoimenovani Zavod. Začetek je potekal v revolucionarnem vzdušju - obroke imamo po novem v obednici in tam smo se vsi posedli v enotno omizje (ker je na mizi dovolj dobre košče, ni strahu, da bi se žrli med seboj), ponovno začeli moliti na samostanskem koru, malce smo tudi pretresli dnevni red ... Sedaj se prekucijsko vzdušje počasi umirja, ampak nikakor nam ni dolgčas. Veseli smo, da je br. Ambrož prebelil kor in „psihadelični“ križev pot (avtorske pravice poimenovanja gvardi) zamenjal z bolj klasičnim. Pri obrokih, kadar nimamo polnih ust dobrot naše gospodinjice Ide, je najbolj glasna „Štiftarska deponija“, po katere štorijah zelo živo biva med nami tudi br. Evzebij in njegovi vici. Kar uspešno mu konkuri- ra v humorju p. Vili (zvesti učenec?) - tiha voda bregove dere pravijo, gvardi pa vedno znova skoraj s stola pade. P. Niko je ponovno v sedlu župnika, tokrat mu je izgleda ŽPS naklonjen - ampak še naprej zvesto jezdi tudi motor. Pastoral zahteva od nas kar nekaj truda, ampak delamo z veseljem, ker čutimo, kako nas imajo ljudje radi in kako so odprti do nas. Sploh je bilo lepo v času blagoslavljanja domov - posebno ko si „novinec“, človeku nahrani srce, da je to- plo sprejet med župljani. Vemo, da je Kapela za širše področje pastoralno stičišče, zato se trudi- mo, da bi se okoliški duhovniki pri nas počutili doma in bi jim bili v oporo. Še posebno si pri- zadevamo podpirati zamejsko pastoralo - zato smo prevzeli nedeljsko mašo ob 8h v Zavodu svete Družine. Ob pobudah za vrnitev Bourbo- nov in obisku princa naslednika iz Španije smo poželi veliko pozornosti javnosti in se tudi znašli v marsikaterem mediju - morda se je zato nekaj povečal obisk, vendar ves ta cirkus verjetno k širjenju božjega kraljestva ne prispeva prav ve- liko. V božičnem času smo bili zelo ponosni na jaslice, ki jih je postavila ekipa mladincev. Sam sem vedno znova hvaležen za izkušnjo duhov- nega spremljanja Skupnosti Srečanje - kako tam nedopovedljivo seva milost! Ker lahko dokaj na sveže primerjam z ljubljansko izkušnjo, se ve- dno znova zahvaljujem Bogu in izražam svoje začudenje, kako utečeno, gladko in učinkovito je sodelovanje z lokalnimi oblastmi in struktu- rami - od župana tja do komunale; povsod za nas veliko prijazne besede in pripravljenosti za sodelovanje. Zadnji čas pa je zaznamoval pred- vsem naš p. Filip - še pred kratkim smo se zbrali na praznovanju njegovega 86. rojstnega dneva, potem pa je padel in zaradi okrevanja je bil ne- kaj časa v šempeterski bolnici. Izkazalo se je, da

njegov strah ni bil upravičen in to ni pomenilo bližnji- ce k sv. Petru, ampak se je vrnil nazaj domov, ostali pa smo imeli tačas priliko, da njegovo sobo ustrezno pri- pravimo. Sedaj se smemo dotikati Kristusovega telesa tudi v skrbi zanj. Pri tem nas spodbuja njegova hudo- mušna vedrina. Gvardijan je kot prvi odgovorni sicer deležen tudi kakšne pikre, ampak to samo pomaga k temu, da se od svojega pomladnega mozganja vrne nazaj v konkretni tukaj-zdaj in ustrezno zaropota, še preden je vse narobe. Včasih si gremo na živce, ampak v glavnem se imamo pa kar zelo radi.

p. Jernej Kurinčič

Koper

VKopru smo se naveličali gledati prazne oltar- je in tako smo sklenili, da poskrbimo za kopi- je slik, ki so bile odnešene v Italijo in so sedaj predmet t. i. restitucije. Glavna oltarna slika - poliptih iz leta 1513, ki ga je izdelal beneški mojster Cima da Conegliano, je sedaj v Mantovi in lani nam je uspelo, da smo si ga ogledali in fotografirali (Marjan Smerke). Fotografijo smo dali natisniti na platno (CGS Andrej Suhadolc). Mizar je izdelal ustrezni lesen del in tako je za sv. Ano že bil postavljen v glavni oltar.

Nadškof msgr. Stanislav Zore OFM ga je ob pra- znovanje sv. Ane blagoslovil.

V zvezi s tem dodajamo besedilo, ki je objavljeno na spletni strani časnika Delo: www.delo.si/novice/slovenija/izgubljeni-beneski-mojstri.html

Slovenski frančiškani so danes praznovali god sv. Ane v koprskem istoimenskem samostanu. Ob tem so na glavni oltar namestili kopijo znamenitega dela Po- liptih sv. Ane, ki ga je leta 1513 izdelal beneški mojster Cima da Conegliano. Kaže, da bi se ta biser prihodnje leto vsaj začasno lahko vrnil na svoje staro mesto.

Izvirnik Poliptiha je razstavljen v Muzeju vojvod- ske palače, na gradu Sv. Jurija v Mantovi. To pa je le eno od več kot sto umetniških del, a tudi od številnih dragocenih knjig, arhivskega gradiva in drugih pred-

metov, ki so jih Italijani odnesli med drugo svetovno vojno iz krajev slovenske Istre. Hkrati je to tudi delo, za katerega je vrnitev umetniških del predvidena tudi v Osimskih sporazumih, ki sta ga podpisali Italija in Jugoslavija (Slovenija kot naslednica). Toda več kot 70 let pozneje po vojni in 40 let po sporazumu v Osimu so umetnine še vedno v Italiji.

Žalostne cerkve brez umetnin

Prav zato so se koprski frančiškani odločili, da ne bodo več gledali praznih niš in okvirov na cerkvenih in samostanskih stenah. »Res je žalostno, kot je rekel arhi- tekt **Matija Suhadolc**, da smo se po vseh teh letih upa- nja na vrnitev že skoraj navadili na prazne cerkve. Sklenili smo, da bomo na njihova mesta postopno postavili kopije vseh odnesenih del. Že zato, da bi pri sedanjih generacijah, ki izvirnikov ne poznajo, vzbudili zavest, kakšni biseri bi pravza- prav morali krasiti naše cerkve in samostane. Kot je pred leti dejal nekdanji minister **Sergij Pelhan**, gre za dela, ki najbolj dokazujejo, kako kulturni ljudje so živeli v tem okolju,« je povedal pater **Boris J. Markež**, gvardijan koprskega samostana.

Poliptih sv. Ane je samo eden od biserov, katerega izvirnik si bo morda mogoče ogledati v domači cerkvi čez dobro leto. Že za letošnjo septembrsko razstavo ob petstoletnici Carpa- ccieve restavrirane velike pale Marija z otrokom in svetniki, pa so mnogi (zaman) upali, da bodo Italijani dali vsaj na posodo za Koper najbolj znano Carpacciovo delo: Slavnostni vhod župa- na Contarinija v koprsko stolnico iz leta 1517, ki je v tržaškem muzeju Sartorio.

»Prizadevamo si, da bi se originali poja- vili tam, za kamor so bili namenjeni in kjer so stoletja razveseljevali obiskovalce cerkva. Tudi nekdanjo cerkvico sv. Andreja (v Jugoslaviji je bil to zapor za ženske) smo prenovili in spremenil v galerijo, ker smo hoteli dokazati, da imamo prostore, ki ustrezajo vsem normativom, da v njih lahko hranimo najdragocenejše umetnine,« je povedal pater Boris Markež. »Kopija je izde- lana v povsem enakih dimenzijah kot izvirnik (343 centimetrov visok in 305 centimetrov široko delo, sestavljeno iz desetih platen).

Original je fotografiral **Marjan Smerke**, fotografijo so računalniško obdelali in na platno natisnili v ljubljans- kem podjetju CGS plus pod vodstvom arhitekta Matije Suhadolca. Gre za zelo veliko platno, ki smo ga komaj spravili skozi sicer velika cerkvena vrata,« je pojasnil Markež. Dodal je: »Računamo, da bomo postopno do- bili tudi izvirnike. Velikokrat tiha diplomacija naredi več kot glasna in tudi v tem primeru računamo na rezulta- te tihe diplomacije. Zato tudi delamo določene korake v to smer. Italijanski predstavniki muzeja v Mantovi in nadzorništva za kulturne spomenike so nam že izrazili pripravljenost, da bi imeli prihodnje leto novembra ob Monaldovih dnevih v Kopru simpozij, obljubili so, da bodo pripeljali začasno tudi izvirnik tega Poliptiha.

Enkrat je zmanjkalo za carino

V to srčno upamo. Toda sami si takega podviga ne bomo mogli privoščiti. S pomočjo države (zaradi zahtevnega prevoza in varovanja) pa bi gotovo šlo,« je povedal pater gvardijan. Potrdil je, da je vsaj del umetnin iz samostana sv. Ane kmalu po drugi svetovni vojni (leta 1955) Italija že bila pripravljena vrniti, toda jugoslovanska država je zahtevala od frančiškanov plačilo carine, česar si frančiškani niso mogli privoščiti in umetniška dela so z državne meje z Italijo spet romala v Italijo.

Nekaj podobnega je povedal tudi direktor Pokrajinskega muzeja v Kopru Luka Juri, ki je ocenil, da je bila Italija v zadnjih 60 letih veliko bolj elastična in pripravljena na pogovore o vračilu umetnin, kot je bila jugoslovanska in slovenska diplomacija. »V teh desetletjih niso naredili pravzaprav nič, da bi se umetnine vrstile,« je bil kritičen **Luka Juri**. Vprašanje vračila umetnin beneških mojstrov smo postavili tudi ministru za zunanje zadeve, kjer pa so nam odgovorili, da je to zelo kočljiva tema, s katero se pod strogo zaupno ukvarja »tiha diplomacija«, saj vsaka razprava v javnosti samo podžiga negativne odzive, ki škodujejo vračilu del. Na ministru je veliko strokovnjakov pripravilo obsežno gradivo, ki ga bo vlada obravnavala septembra. Ni znano, ali bodo tedaj znane podrobnosti in kakšne so možnosti, da bosta državi kdaj vendarle uresničili dogovor iz osimskih sporazumov.

S pravnimi vprašanji vračanja istrskih umetnin so se že v Jugoslaviji ukvarjali največji pravni strokovnjaki, na primer **Budislav Vukas** iz Zagreba in tudi **Danilo Türk**, **Sergij Pelhan**, **Borut Bohte** in še veliko drugih. Čeprav obstajajo natančni zapisniki, podpisani reverzi in drugi dokumenti, ki pričajo, kdo so lastniki posameznih odnesenih del, pa vse več italijanskih strokovnjakov (denimo umetnostni kritik **Vittorio Sgarbi**) dokazuje, da so dela v resnici – italijanska. Dokler bo zgodovinski spomin opozarjal, da so bile te slike odnesene iz natančno popisanih cerkva, palač, muzejev, dokler bodo lastniki in njihovi dediči vedeli, s katerih sten so umetnine sneli in jih odnesli, dokler bodo hranili papirnata potrdila, reverze o začasnem umiku umetnin na varno pred vojno viхро, bo Sgarbi težko prepričal svetovno javnost, da so last italijanske države. S tem so istrskim krajem izbrisali delček kulture, ki jo predstavljajo Benedetto in Vittore Carpaccio, Alvise Vivarini, Gaimbatista Tiepolo, Paolo Veneziano, Gerolamo da Santacroce, Cima da Conegliana ...

Možnosti za restitucijo

Avtorico študije o istrskih umetninah v Italiji, umetnostno zgodovinarico dr. **Sonjo Ano Hoyer** smo v zvezi s tem povprašali naslednje:

Kako bi ocenili vrednost odnesenega Poliptiha sv. Ane?

Cima da Conegliano je v umetniški vrednosti primerljiv z vsemi najpomembnejšimi beneškimi slikarji tistega časa, na primer z Vivarinijem ali obema Carpaccioma. To so največja imena beneškega slikarstva na prehodu iz 15. v 16. stoletje. Poliptih je kapitalno delo, ki je imelo vedno posebno mesto tudi med odpeljanimi deli iz Istre. Bilo je odpeljano posebej, razstavljeno in z zelo dragocenim izrezlanim lesenim in pozlačenim okvirjem. V Poliptihu je deset platen, na enem je še posebno zanimiva podoba koprškega zavetnika Sv. Nazarija, ki v rokah nosi model tedanjega Kopra. Sicer pa je bil samostan sv. Ane prava muzejska zakladnica številnih zelo kvalitetnih del in povsem primerljiv s podobnimi samostanskimi institucijami na območju beneške samostanske province. Številni kolegi ne morejo verjeti, kako to, da so trije istrski kraji premogli tolikšno bogastvo umetniških biserov. Vse kaže, da so tu bili bogati naročniki in da so bila ta mesta pač sestavni del Beneške republike, kjer je delovalo veliko slikarskih mojstrov. O odnešenih delih smo se pogovarjali tudi z avtorico študije o teh delih in umetnostno zgodovinarico Sonjo Ano Hoyer.

Kako se je delo znašlo v Mantovi?

Šlo je za italijanski zakon, po katerem so iz tukajšnjih krajev na varno začasno umikali dragotine, z obljubo, da jih bodo po koncu vojne vrnili. Za bogato zbirko odnesenih del iz samostana sem izvedela leta 2002, ko je o njej spregovoril Vittorio Sgarbi na znani konferenci v Rimu. Poliptih so razstavili in ga posebej odpeljali iz Kopra. Najprej v Trst, nato v Benetke in zdaj je v muzeju v Mantovi. V Coneglianu so imeli pred dvema letoma razstavo del Cime da Conegliana, vendar Poliptiha niso razstavili, ampak so ga predstavili v posebnem katalogu, kjer so ga imenovali Poliptih iz Kopra. Letos je bila v Coneglianu tudi

razstava del Benedetto in Vittoria Carpaccia, kjer je sodelovala tudi velika pala Marija z otrokom, ki jo zdaj restavrira v Ljubljani.

Kako ocenjujete odločitev koprskih frančiškanov, da razstavijo kopijo izvirnika?

Mislim, da je to prava pot. Vse lokacije, s katerih so odnesli dragotine, bi morali opremiti s fotokopijami in opozorili, kje so odnesena dela. To bi moral biti projekt Zavoda za varstvo kulturne dediščine. Vsa ta dela bi morali bolj izpostaviti in ustvariti določene pogoje, ki zahtevajo vračilo umetnin. Mislim, da bi morali angažirati vrhunske strokovnjake mednarodnega prava z izkušnjami na področju restitucije, ki bi nam znali svetovati, kako ravnati, da se uresniči določila iz osimskih sporazumov.

Pravtako smo lansko leto ponovno obiskali frančiškane v Huminu in fotografirali drugo oltarno sliko Benedetto Carpaccia: Jezusovo ime.

Natisnili so jo na platno in sedaj je že v dolga leta praznem oltarju ter čaka, da jo za praznik Jezusovega imena blagoslovimo.

Sedaj se dogovarjamo z vodstvom Muzeju vojvodske palače, na gradu Sv. Jurija v Mantovi, za noven obisk in fotografiranje še enega platna - ene slike »Objekovanje« Gerolama da Santacroce, za še en prazen oltar.

Sveta Gora

Obdobje zadnjih nekaj mesecev lahko opišemo z besedo zatišje. Vendar je potrebno dodati še najmanj eno besedo: zatišje pred ... Bratje se dobro zavedamo, da je pred nami 300-letnica kronanja Milostne podobe (5. junij 1717 (zunanja slovesnost bo 25. junja 2017 ob 16. uri)), te zgodovinsko najbogatejše Božje poti na Slovenskem. Izjemnega pomena je, da delovanje obeležimo zares bogato. Načrtujemo več koncertov ter drugih dogodkov, ki bodo ljudi spomnili, da jih na Sveti Gori pričakuje Mati.

Gotovo poseben del priprave zavzema zgodovinsko raziskovanje. Še enkrat prebrati vso literaturo, pripraviti nove publikacije, vse to je delo, ki nam tudi za sedanost prinese nove ideje. Najlepše je, da med raziskovanjem odkrijemo kaj takega, kar do sedaj še ni bilo odkrito in je že šlo v pozabo. Še lepše je spoznanje, da toliko ljudi zares ljubi Sveto Goro. Mnogi strokovnjaki so pripravljeni priskočiti na pomoč.

Na praznovanju svetega večera se nam je pridružil p. provincial. Ponovno se je oglašil še na vizitaciji ob koncu januarja. Praznovanje vseh treh svetih večerov je potekalo lepo. Že drugo leto zapored je bil zmagovalec v tomboli g. Vili Krivec. Dobil je ogromen panetone, ki ga je potem samostanski družini podaril nazaj. Z njim se je družina s slastjo trudila skoraj 14 dni. Kaj bo, če zmaga v tretje? Obstajajo še večji panetoni?

Bratje se zavedamo, da z "novicijskim" urnikom zadoščujemo še za druge brate po provinci, ki jim verouk tega ne dopušča, in to nam daje motivacijo za ure, kot sta ponedeljek ob 6.15 (zjutraj) ter binacije iz pobožnosti.

Kljub bolezni se dobro držijo tudi naši starejši bratje. Vsak dan prihaja k p. Pavlu patronažna sestra in mu oskrbuje rane.

Tudi dom TAU je vse bolj zaseden. Če smo pridni, dobimo iz sobotne večerje od tam tudi pizzo. Restavracija pri Kraljici Svetogorski nam streže z dobrotami ter kavico, kadar zmanjka moči. Prijazno osebje patre vedno sprejme kot visoke goste.

Komisija za romarski dom se je oglasila na Sveti Gori in ocenila stanje. O tem je potekal tudi plenarni svet. Torej se o Sveti Gori govori, čeprav se nam včasih zdi, da je pozabljena, odmaknjena.

Začetek postnega časa smo preživeli v mrazu in dežju. Prvi križev pot je bil deževen. Drugi pa že v bleščečem soncu. Z lepim razgledom in prijetnim soncem prihajajo skupine ter že napovedujejo, da bo potrebno do novembra na trenutke stisniti zobe. Z veseljem.

p. Bogdan Rus.

Na koncu poročil je rubrika »V iskanju Lepega«, ki nas spodbuja, da smo kot manjši bratje dejavno vključeni v soustvarjanje lepote svetega bogoslužja in kulture lepega, ki naj plemeniti našo družbo.

Liturgične spodbude

Člani provincialnega Sveta za duhovnost, liturgijo in ljudske pobožnosti so na svoji seji dali pobudo, da bi v Poročilih naše province objavljali spodbude iz liturgičnega življenja. Mene so izbrali za koordinatorskega, saj pričakujejo, da bomo bratje podelili med seboj svoje bogate izkušnje in napisali spodbude

za izboljšanje bogoslužnih dejanj. Pričakujemo pa tudi vprašanja glede nejasnosti ali razvad, ki se tako rade prikradejo v naša ravnanja. Svoje prispevke, prosim, pošljite po elektronski pošti na moj naslov. Za začetek pa sem pripravil naslednjo spodbudo.

Homilija pri delavniški maši

Oznanjevanje Božje besede je duhovnikova skrb, služba, poslanstvo, ljubezen. Zaveda se, da je »vsaka svetopisemska beseda predvsem dar in šele nato zahteva« (AL 142). Zato se nanjo pripravlja pod študijskim, molitvenim in meditativnim vidikom in si zastavlja vprašanja: Kaj pomenijo prebrana besedila? Kaj pomenijo osebno zame? Kaj naj bi jaz kot pastir povedal vernikom ob upoštevanju razmer, v katerih živi moja župnijska skupnost?

Papež Benedikt XVI. V posinodalni spodbudi *Verbum Domini* opozarja, naj se oznanjevalci izogibamo »splošnih in abstraktnih homilij, ki prekrivajo preprostost Božje besede, pa tudi nekoristnega oddaljevanja od bistva zaradi nevarnosti, da se pozornost preusmeri na pridigarja namesto na evangelijsko sporočilo. Vernikom mora biti jasno, da je pridigarjeva želja oznanjati Kristusa, ki mora biti središče vsake homilije. Božja beseda, ki jo pridigar oznanja, mora najprej nagovoriti njega samega. Skrbno je treba pripravljati zlasti nedeljsko in praznično homilijo, kolikor je mogoče, pa je primerno tudi med tednom pri svetih mašah z ljudstvom (cum populo) ponuditi vernikom nekaj kratkih misli, ki jim bodo pomagale slišano Božjo besedo sprejemati in izpolnjevati« (VD 59).

Vsakdanje srečevanje in hranjenje z Božjo besedo v osebem premišljevanju duhovniki podelimo pri sveti maši z vernimi laiki, ki so nam za to duhovno hrano zelo hvaležni.

Papež Francišek v svoji apostolski spodbudi *Veselo evangelijo* nameni homiliji in oznanjevalcem obširno spodbudo. Naj bo njegovo povabilo k samospraševanju tudi nam v premislek in spodbudo:

Pri branju svetega besedila se vprašajmo:

- Gospod, kaj meni pomeni to besedilo?
- Kaj bi ti s tem sporočilom želel spremeniti v mojem življenju?
- Kaj me moti v tem besedilu? Zakaj me to ne zanima?
- Kaj mi je všeč? Kaj me podžiga v tej besedi?
- Kaj me privlači? Zakaj me privlači? (EG 153)

V *Homiletičnem direktoriju* (CD 147) najdemo spodbude za vse liturgične čase v cerkvenem letu in tudi za posamezne nedelje in praznike.

p. Silvin

Plečnikovo leto

Objavljamo dva zapis našega p. Edija, ki sta bila osnova za dva članka v reviji Celjske Mohorjeve Zvon št. 1, leto 2017, kot Uvodnik in kot Portret.

Jože Plečnik (1872–1957)

Jože Plečnik se je rodil pred 145 leti, torej 23. januarja 1872. Njegov oče Andrej je bil mizar. Pri njem se je začel bodoči veliki arhitekt učiti mizarstva, se navzel vseživljenjske velike delavnosti, predvsem pa odkril neposreden stik z naravnim materialom, lesom, kar se je pozneje kazalo v njegovi posebni ljubezni do lesenih elementov notranje opreme svetih prostorov. Od svojih mladih nog je zaradi tega znal ceniti ročno delo in imel poseben odnos do obrtnikov, jih razumel v njihovem težavnem delu in jih spodbujal, da se tudi sami odprejo umetniškemu navdihu. To njegovo lastnost lepo ponazarja dolgoletno sodelovanje in prijateljstvo s kamniškim rezbarjem Maksom Bergantom.

Kmalu je mladi Jože Plečnik prejel deželno stipendijo za Državno obrtno šolo v Gradcu, kjer se je izučil za umetniškega mizarja in načrtovalca pohištva. A pot ga je vodila na Dunaj, kjer je postal študent takrat že znamenitega arhitekta Ottona Wagnerja. Ko je videl njegov načrt za berlinsko stolnico, se je tudi sam navdušil za arhitekturo, po kateri je lahko tudi načrtoval Božje hrame. Pomembno je, da mu je bila podeljena Rimska stipendija, ki mu je omogočila večmesečno potovanje po Italiji, od Benetk do Rima in še vmesen skok v Pariz. To potovanje je bilo, kot bomo videli, odločilno za njegovo poznejšo sakralno arhitekturo. Potem je l. 1901 ustanovil na Dunaju samostojen atelje in tudi v svojih načrtih prešel iz secesije v modernizem. V tem duhu je zasnoval načrte za dunajsko cerkev Svetega Duha. Na Dunaju ni mogel doseči, da bi nasledil slavnega Wagnerja, morda je bil temu glavni vzrok tudi njegovo veliko slovanofilstvo. Zato ga l. 1911 najdemo v Pragi, kjer je najprej predaval na Umetniško obrtniški šoli. V svojem praškem obdobju,

kot bomo videli, se je v njem do konca prebudila slovanska duša in je opustil čisti modernizem, čeprav je njegove elemente ohranil do konca svojega ustvarjanja. Leta 1921 je postal predavatelj na takrat na novo ustanovljeni Ljubljanski univerzi, in sicer na Tehnični fakulteti. Ko se je preselil v Ljubljano, si je za trnovsko cerkvijo sezidal hišo ter prijateljeval s tamkajšnjim župnikom, pisateljem Francem Saleškim Finžgarjem. Svojemu sosеду je uredil vrt in dogovorila sta se, da med njunima domoma ne bo nikoli ograje. To spoštuje tudi prenova Plečnikove hiše, v kateri je danes muzej slovenskega velikega arhitekta.

Ob koncu življenja je prejel številna visoka odlikovanja, ne nazadnje se mu je oddolžil tudi Dunaj in ga imenoval za častnega doktorja. Kot prijatelj slovenskih frančiškanov je postal njihov posinovljenec in član takratnega Frančiškovega Tretjega reda. Pokopala sta ga oba takratna slovenska škofa, in sicer v družinski grobnici na Ljubljanskih Žalah, ki jo je sam zasnoval. Prav ta zadnji dogodek lepo ponazarja pokončen značaj in veličino duha slovenskega in svetovljanskega arhitekta. Po takratnih povojnih predpisih je bilo v Ljubljani prepovedano zvoniti umrlemu, za to je bila predpisana visoka kazen. Mojster Jože Plečnik je v ta namen v svojem testamentu zapustil denar za poplačilo kazni z naročilom, naj se mu zvoni.

Simbolično bi lahko rekli, da je Plečnik umrl in se s tem rodil za večnost prav ob prazniku svetih Treh kraljev (7. januarja 1957), zato darovi Treh modrih ponazarjajo njegove stvaritve, ki nam jih je zapustil v treh evropskih prestolnicah: v Pragi, na Dunaju in v Ljubljani.

p. Edi Kovač

Ob 60-letnici smrti arhitekta Jožeta Plečnika

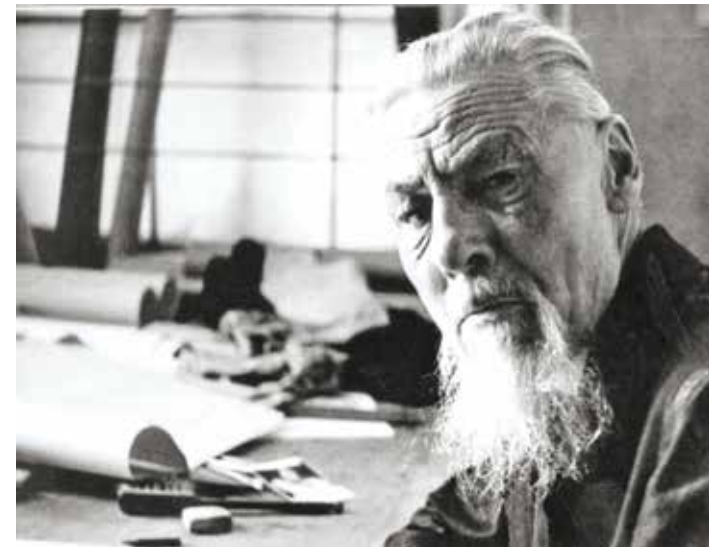
Plečnikova izpoved vere

Ob obletnici rojstva arhitekta Jožeta Plečnika strokovnjaki odkrivajo njegovo izvirnost, se navdušujejo nad njegovimi smelimi posegi v prostor in poudarjajo njegovo genialnost, ki je združevala svetovno umetnost z našimi slovenskimi kulturnimi in krajevnimi posebnostmi. Prav odločitev, da Slovenija skupaj s Češko kandidira pri UNESCO, da bi Plečnikova dela uvrstil v svoj seznam, je še povečala zanimanje za njegova izredna dela in dokončno opuščanje ocen, da je šlo le za eklektičnega ustvarjalca.

A mojster Jože Plečnik ni bil le genialni arhitekt, ampak tudi globoko veren in pokončen kristjan. Ni naključje, da je Križanemu, ki naj bi sprva krasil grob Antona Korošca, zdaj pa je razpet v Loretski kapeli frančiškanske cerkve v Ljubljani, posodil svoj obraz. Za velikega umetnika je bil Kristus tisto življenjsko vodilo, ki mu je narekoval odločitve in korake.

Zato je tudi po umetnosti želel oznanjati temeljno sporočilo krščanstva, kar pomeni, da je v svojih arhitektskih zamislih hotel povedati, da je Kristus prišel na svet za vse ljudi. Tako se tudi njegova umetnost preko antičnih, vsesplošno klasičnih zasnov odpira k narodom vsega sveta. Prav zato strokovnjaki, umetnostni zgodovinarji in arhitekti občudujejo njegovo ustvarjalnost, ki združuje slovenske posebnosti z univerzalnim izrazom in svojstvenost krščanskih simbolov z vsesplošnim človeškim občutjem za sveto in lepo.

Plečnikova smrt na praznik svetih Treh kraljev in darovi Modrih nam simbolično ponazarjajo tri njegove stvaritve, ki nam jih je zapustil v Pragi, na Dunaju in v Ljubljani. Najprej Zlata Praga: v cerkvi Presvetega srca Jezusovega na Vinohradih si je zamislil veliko zlate barve na kipih čeških svetnikov, ki so nosili kralje-

vo krono – tudi modri so z zlatom počastili Gospoda Jezusa kot Kralja. V zgodovini krščanske umetnosti je zlata barva barva Svetega Duha in Plečnik je slovanskim bratom Čehom ob njihovi novonastali državi zaželel prav to: naj jih zlata, Božja svetloba vodi skozi zgodovino! Pokazal jim je tudi, da odločilne osebnosti njihove nacionalne zgodovine niso le državni vladarji, ampak svetniške osebnosti, ki ponazarjajo temelje njihove krščanske kulture.

Še prej pa je naš veliki umetnik, kot smo omenili, študiral in ustvarjal na Dunaju – tam je prvič začel risati načrte za cerkve, za svetišča, kjer se opravljajo daritve in se med bogoslužjem zažiga kadilo. Dar kadila je simbol Kristusovega duhovništva, saj je bil Kristus duhovnik, oltar in jagnje obenem. Tudi mojster Plečnik se je odločil za bogato simbolno duhovništvo, saj je bilo vse njegovo življenje daritev za Boga, ki je lepota sama. Vse njegove cerkve bodo odslej slavospev kamna, opeke, pa tudi lesa in takrat novo nastalega železo betona, ki se naj kakor kadilo dviga v nebo!

Tretji dar modrih, mira, sveto olje pa nam lahko pojasni njegova sakralna dela v njemu najljubši prestolnici – Ljubljani. V Stari zavezi so mazilili kralje, duhovnike in preroke – modri so torej v Kristusu prepoznali tudi preroka. In šele v Ljubljani je Plečnik do kraja razumel svoje preroško poslanstvo. Preko potovanja po Italiji, posebej še v Rimu, preko študija staro-krščanskih bazilik se je poglobil v krščanske skrivnosti in je v ljubljanski Šiški zasnoval bogoslužni prostor, ki je skoraj pol stoletja prej vizionarsko naznanjal liturgično reformo II. Vatikanskega koncila. Znova je vzpostavil ambona, ki naznanjata središčni daritveni oltar, in s tem povedal, da sta v cerkvi dve čudoviti mizi: miza Božje besede in miza Božjega kruha. Zato tudi ni gradil oddaljenih prižnic, ampak je oznanjevanje Božje besede postavil v bližino evharističnega slavlja. Pred bogoslužno reformo je že doumel, da je oltar hkrati žrtvenik in družinska miza, ob kateri se zbira občestvo. Zato je hotel daritveni oltar najprej postaviti na sredo cerkve, toda takratni liturgični predpisi mu tega niso dovoljevali. Pač pa se mu je ideja občestvenega prostora posrečila s širino same cerkve. Še močnejše je ta občestveni vidik poudaril s širino liturgičnega prostora v cerkvi sv. Mihaela na ljubljanskem Barju.

Tudi krstilnico v Šiški je napravil tako ljubko in domačo, da bi lahko doumeli, da je prva osnovna celica Cerkve domača družina. Prav v tej cerkvi sv. Frančiška nas krstilnica spominja na slovensko domačo hišo, obdano z brajdami, in ornamenti vinske trte znova govore o domači zemlji, hkrati pa tudi naznanjajo evharistično skrivnost. Slednjič nam je Plečnik preroško naznanil, da je vsak človek s svojo enkratnostjo poklican k svetosti, kot so tudi barvne svetilke vsaka posebej enkratne, hkrati pa svetijo vsem ljudem. To čudovito prepletanje svetovljanstva s slovenskimi kulturnimi posebnostmi se zelo dobro pokaže tudi v drobnih izdelkih obnovljene cerkve sv. Benedikta v Stranjah pri Kamniku, kjer si je veliki mojster pustil veselje s številnimi detajli in kjer je tudi izpostavil svojo, v Svetem pismu zasidrano vero, saj je odlično povezal staro- in novozavezo simboliko.

Za sklep lahko povemo, da se mnogi, ki prvič vstopajo v šišensko cerkev sv. Frančiška, čutijo v arhitekturni višini Plečnikovega templja neznatne. In prav to je bil njegov namen: da bi vsak, ki moli, začutil svojo majhnost pred Božjo veličino, tako kot so Modri začutili veličino Božjega otroka in kljub svojemu kraljevskemu dostojanstvu priznali svojo majhnost.

Zanimivo je, da je Plečnik tudi domačo hišo občutil kot svet kraj. Zato je vrata v svoj dom namensko naredil nekoliko nižja, da se je moral ob vstopu vsak pokončen mož prikloniti in izraziti poklon temu prostoru.

In prav tukaj Jože Plečnik ne prerašča samo kraljeve slovenske kulture, ampak s povezovanjem krščanskih simbolov z značilnostjo antičnih arhitekturnih zasnov naznanja sodoben medreligijski dialog. Šišenska cerkev je po zasnovi najprej navznoter obrnjen grški tempelj, toda v njem domujejo izrazito krščanski simboli. Veliki arhitekt in kristjan je hotel povedati, da krščanstvo ne ukinja vsesplošne plemenite človeškosti, ampak ji daje novo zvišenost in bogastvo.

Slovenec in svetovljan, umetnik in vernik, samotar in priljuden mož, Jože Plečnik je bil Božji mož, ki je v svojih delih ponižno in z veseljem, s ponosom in s hvaležnostjo izgovarjal vero v presežno Lepoto ter iskal ime in simbole Tistega, ki je navdihoval njegovo delo.

p. Edi Kovač

Nagovor ob 60-letnici njegove smrti, 7. 1. 2017

Gospodovo Razglašenje in mojster Plečnik

Na praznik Gospodovega razglašenja se spominjamo, da se je Kristus preko »modrih z vzhoda« hotel razodeti vsem narodom. Dovolite, da ob okrogli obletnici Plečnikove smrti povlečem vzporednico med vsebino včerajšnjega praznika in poslanstvom, ki ga je v sebi čutil in uresničil naš veliki umetnik ...

Ne le genialni arhitekt ampak predvsem globoko veren in pokončen kristjan: preko umetnosti je želel oznanjati J.K. Temeljno sporočilo krščanstva je, da je Kristus prišel na svet za vse ljudi, zato se tudi njegova umetnost preko antičnih, klasičnih zasnov odpira k narodom vsega sveta. Strokovnjaki, umetnostni zgodovinarji in arhitekti zato občudujejo njegovo ustvarjalnost, ki združuje slovenske posebnosti z univerzalnim izrazom in svojstvenost krščanskih simbolov z vsesplošnim človeškim občutjem za sveto in lepo.

Lahko bi rekli da so 3 darovi modrih za nas simbol 3 evropskih prestolnic, ki jih je zaznamoval Jože Plečnik: Praga, Dunaja in Ljubljane.

Najprej ZLATA Praga: v cerkvi Presvetege srca Jezusovega na Vinohradih si je zamislil veliko zlate barve na kipih čeških svetnikov, ki so nosili kraljevo krono – tudi modri so z zlatom počastili Gospoda Jezusa kot KRALJA. V zgodovini krščanske umetnosti je zlata barva Svetega Duha in Plečnik je slovanskim bratom Čehom ob njihovi novonastali državi zaželel prav to: naj jih zlata, Božja svetloba vodi skozi zgodovino!

Še prej pa je študiral in ustvarjal na Dunaju – tam je prvič začel risati načrte za cerkve, svetišča, kjer se opravljajo daritve in se med bogoslužjem zažiga KADILLO. Dar kadila je simbol Kristusovega duhovništva, saj je bil Kristus duhovnik, oltar in jagnje obenem. Tudi mojster Plečnik se je odločil za simbolno duhovništvo, saj je bilo vse njegovo življenje daritev za Boga, ki je lepota sama. Vse njegove cerkve bodo odslej slavospev kamna, opeke, pa tudi lesa in betona, ki se naj kakor kadilo dviga v nebo!

Tretji dar modrih, MIRA, sveto olje pa smo ohranili za njemu najljubšo prestolnico – Ljubljano. V SZ so mazilili kralje, duhovnike in PREROKE – modri so torej v Kristusu prepoznali tudi preroka. In šele v Ljubljani je Plečnik do kraja razumel svoje preroško poslanstvo. Preko potovanja po Italiji in Rimu, preko študija staro-krščanskih bazilik se je poglobil v krščanske skrivnosti in je v naši Šiški zasnoval bogoslužni prostor, ki je 40 let poprej vizionarsko naznanjal liturgično reformo II. Vatik. Koncila. Znova je vzpostavil ambona, ki naznanjata središčni daritveni oltar, in s tem povedal, da sta v cerkvi dve čudoviti mizi: miza

BB in miza Božjega kruha. Tudi našo krstilnico je napravil tako ljubko in domačo, da bi lahko doumeli, da je prva osnovna celica Cerkve domača družina. Slednjič nam je preroško naznanil, da je vsak človek s svojo enkratnostjo poklican k svetosti, kot so tudi barvne svetilke vsaka posebej enkratna, hkrati pa svetijo vsem ljudem.

EPILOG: Mnogi, ki vstopajo v našo cerkev prvič, se v arhitekturni višini Plečnikovega templja čutijo neznatne. In prav to je bil njegov namen: da bi vsak, ki moli, začutil svojo majhnost pred B. veličino, tako kot so modri začutili veličino B. otroka in kljub svojemu kraljevskemu dostojanstvu priznali svojo majhnost. V tej ponižnosti pred B. skrivnostjo tudi mi izpovejmo katoliško vero, ki jo je B. služabnik Jože Plečnik izgovarjal s tolikšnim veseljem, ponosom in hvaležnostjo ...

Sestavila in zapisala:
p. Edi Kovač in p. Gregor Kos

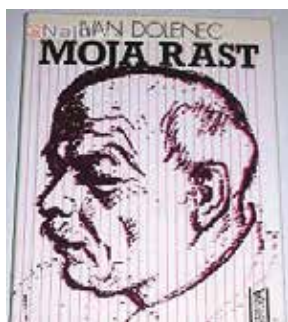
Iz uredništva Poročil dodajamo še nekaj napotkov našega p. Bernardina Sušnika vsem tistim, ki bi se radi v tem letu nekoliko bolj seznanili z mojstrom Plečnikom:

»Kar vem o Plečniku je delno iz sodelovanja mojega očeta z njim, delno pa iz pogovorov s p. Martinom Percem, ki je bil pa res njegov poznavalec. O njegovem sodelovanju s Plečnikom pri obnovi župnijske cerkve v Stranjah in delno tudi v Nevljah (stranski produkt je božji grob v Kamniku) boste najbolj poučeni, če iz arhiva priobarite Poročila, ki so izšla enkrat leta 1957 po Plečnikovi smrti (številke ne vem). Moj oče je sodeloval z njim pri nastajanju ljubljanskih Žal (pred vojsko je bil kot mestni svetnik šef finančnega odseka, torej je imel na skrbi vse, od načrtov do gradnje in plačevanja), pa tudi pozneje pri Baragovem semenišču itd. Moja vloga pri tem je bila vloga poštarja, ki je nosil očetova pisma Plečniku. Res pa je, da je Plečnik mojemu očetu poklonil načrt za moj novomašni kelih, ko je zvedel, da sem v bogoslovju.

Sam sem začel serijo člankov o Plečniku na prošnjo p. Fortunata, takratnega urednika lemontskega mesečnika Ave Maria. Začela se je v marčevu številki 1989 in se potegnila skozi 65 nadaljevanj do marca 1994.«

Kakšni odlomki iz zgoraj navedene »arhivske literature« pa bodo zagotovo objavljeni v naslednjih številkah Poročil za vse tiste, ki ne najdete pri sebi palice, da bi jo sami »priribarili.«

Spomini na po krivici ponižane profesorje

Čeprav jih je cela množica, bom izpostavil le tri, in sicer: profesorja v pravem pomenu IVANA DOLENCA, ki je »bil rojen pedagog širokih obzorij, podkovan v klasiki in moderni«, rojen Škofjeločan, (1885-1971), nazadnje ravnatelj novomeške gimnazije. Svoje življenje je opisal v knjigi MOJA RAST. Bil je vsestranski mož, poštenjak in globoko veren, ki komunizma ni mogel sprejeti - in to je bil njegov glavni 'greh' in razlog za odstranitev z gimnazije -, saj je po njegovem »komunizem otrok nevere«; prepričan je tudi bil, da je »kemija važna, vera važnejša«. Tako piše na kairski univerzi! Izidor Cankar je Dolencu nekoč dejal: »Vsak človek, ki intenzivno živi, veruje v Boga.« V omenjeni knjigi profesor opisuje, kako so zapornike in obsojence premeščali in česa vsega so jih dolžili. Njegov glavna »krivda« je bila, da je ostal zvest krščanskim načelom in se je po njih tudi ravnal. V knjigi Moja rast piše o vsem tem. Slutil je, kar zgodovina potrjuje, da za svet ni nevarnejše skušnjave, kot je brezboštvo, ki se mu ponuja oblast. Piše pa brez zagrenjenosti, in kar je bilo v tem času vendarle dobrega, brez oklevanja pošteno prizna.

V njegov krog je poleg mnogih drugih spadala tudi naša posinovljenka, imenitna pedagoginja MARIJA GUNDE, prav tako profesorica na gimnaziji v Novem mestu, cerkvena pevka iz vplivne družine. Kot taka je postala na šoli odveč in nestrpneži so nahujskali di-jake za protest proti njej. Gimnazijec Alojzij (p. Hieronim) jo je na naklep opozoril, tako da tedaj in nikoli več ni šla v šolo. Odpeljali so jo v Begunje in pozneje v Kočevje na zaslivanje in poniževanje. Obvladala je več jezikov (latinščino, nemščino, italijanščino in francoščino). Pri njej smo se novinci izpopolnjevali. Žal, premalo! Njena sestra Amalija je bila učiteljica. Po vojni so jo poslali v Prekmurje poučevati angleščino, ki se je ni nikoli učila. In tako se je naučila nekaj lekcij na pamet in jih z učenci ponavljala. Prof. Gunde je zame

prevedla sto strani iz knjige Das Bisthum und Dioezese Lavant, VIII. Theil, Das Dekanat Neukirchen. Nekaj tega sem uporabil za knjigo Kratka zgodovina Vitanja ..., kar sem v uvodu tudi povedal in se ji zahvalil. (Rokopis je pretipkala prof. Minka Kuclar. Prevod /rokopis in tipkopis/ sem oddal v vitanjski arhiv. Več: Poročila, 2/2002, str. 56).

Kadar me pot zanese na Prevalje, se rad ustavim v parku pomembnih mož, med katerimi ima doprskni kip tudi vsega spoštovanja vreden Prevaljčan (1898-1980) prof. dr. FRANC SUŠNIK, učen in nadvse dober človek, pravi krščanski socialist. Po vojni so ga izrinnili iz Maribora na obrobje, in sicer na Ravne, kjer je z vsem žarom začel z delom: ustanovil je gimnazijo in knjižnico. Pa je tudi tam postal odveč in partijski »veljak« iz Maribora je prišel »na obisk«, ga povabil na kosilo in mu povedal, da ni več ravnatelj, ampak le še ravnatelj knjižnice. In ta obiskovalec je bil njegov nekdanji dijak v Mariboru. (Doliški rojak Alojz Podjavoršek mi je povedal: »Reven kmečki fant sem prišel na ravenško gimnazijo, in če se ravnatelj Sušnik ne bi zavzel zame, bi se moral vrniti domov.« Fant je uspel in pozneje je postal celo ravnatelj kmetijske šole v Mariboru!) Vinko Ošlak pa je povedal, kako so ljudje Sušnika spoštovali: ko sta ga z očetom srečala, mu je dejal: »Kadar boš tega gospoda (Sušnika) srečal, se moraš vedno odkriti!« To vse pove! Pokopal ga je (1980) škof Vekoslav Grmič, njegov nekdanji dijak na realni gimnaziji v Mariboru.

Ja, veliko krivic in hkrati škode je bilo povzročene, saj take kapacitete, kot so bili profesorji v pravem pomenu, ni bilo lahko nadomestiti z novimi kadri. Takih ljudi ne smemo pozabiti! Vedno znova so lahko naši učitelji.

p. Zdravko Jakop

Spominjamo se 2017

Leta 2017 bomo obhajali nekatere obletnice, pomembne za našo provinco. Spomina vredna je 300-letnica kronanja svetogorske Marijine podobe, saj jo od tedaj (1717) kličemo Svetogorska Kraljica.

Za vso Primorsko je pomembna letnica 1947. Na Slovenskem in Hrvaškem so se tedaj darovale zahvalne maše za priključitev Primorske k Sloveniji in Hrvaški oziroma k Jugoslaviji. Tako so bile vsaj delno popravljene velike krivice, storjene po prvi svetovni vojni, ko je bil velik del Primorske priključen Italiji. Torej hvaležno praznujemo 70-letnico te odločitve.

Prav tako se spominjamo sprememb provincialnih meja. 7. februarja 1947 so italijanski frančiškani zapustili Sveto goro in se umaknili na Kostanjevico in od tam v Trst. P. Otmar Vostner je zapisal: »V torek, 11. feb. 1947, prvega dne po podpisu mirovne pogodbe med Jugoslavijo in Italijo, sta okrog petih zvečer p. gvardijan in p. vikar ključke izročila preč. p. Gracijanu Hericu, nato sta odšla za drugimi, ki so posamič ali paroma odšli v Gorico. Ob »Ave Mariji« so se na Kostanjevici znašli samo še Slovenci, ki so pred nekaj minutami bili le gostje.«

Svetogorsko podobo so s Kostanjevice prenesli v goriško stolnico, od koder naj bi se po dolgem dogovarjanju po odločitvi nadškofa Karla Margottija 15. junija 1947 vrnila na Sveto goro, a se to ni zgodilo, saj je v noči s 6. na 7. junij slika izginila neznano kam. Tako je 15. junija 1947 namesto slovesne procesije na Sveto goro potekala spokorna zadostilna procesija. Na Sveto goro je bila slika vrnjena 8. aprila 1951..

Drugače je bilo z milostno podobo Marije Pomagaj na Brezjah. Škof Jeglič je 15. junija 1907 dobil dovoljenje in pooblastilo za kronanje milostne podobe. Med drugo svetovno vojno je postala begunka; na

zadnje je bila v ljubljanski stolnici. Administrator škof Vovk je za vrnitev slike na Brezje določil 15. junij 1947, torej isti dan, ko naj bi se Svetogorska Kraljica vrnila na Sveto goro. Tako je slika Marije Pomagaj od 15. junija 1947 spet na Brezjah, medtem ko se je Marijina podoba na svetogorski oltar vrnila šele 4 leta pozneje. Kakšni časi! Tudi ta obletnica (1947 – 2017) je vredna spomina.

V provinci je bilo napeto, pač povojne razmere. Leta 1947 (torej pred 70 leti) je bil na provincialnem kapitlju izvoljen provincialni delegat p. Teodor Tavčar, župnik na Viču. Za kustosa je bil izvoljen p. Roman Tominec. Ker je bil provincial p. Teodor Tavčar aretiran, je provinco vodil provincilani delegat p. Roman Tominec. Tavčar je praktično svoj prvi mandat preživel v zaporu (27 mesecev). Izpuščen je bil 1. nov. 1949. Ponovno je bil izvoljen na naslednjem kapitlju l. 1950. Rezidenci Vič in Šiška sta bili na kapitlju l. 1947 povzdignjeni v samostan (konvent). Prvi viški gvardijan je postal p. Krizolog Zajec. Na naslednjem kapitlju l. 1950 pa je postal župnik na Viču p. Benjamin Tomšič, ki je bil čez tri leta izvoljen za provinciala (1953). Bile so zelo nagle spremembe!

Še ene obletnica za Vičane: Pred cerkvijo, kjer se od Tržaške ceste odcepi Viška cesta (tedaj Dobrovska) je stala kapela Lurške Matere božje, last Pirnatove družine. Zaradi razširitve Tržaške ceste, so jo porušili. Tudi pred 70 leti. Prav blizu je stala skromna hiša, ki je ni več, v kateri je bila rojena pesnica uršulinka m. Elizabeta Kremžar, s krstnim imenom Ivanka (1878-1954).

Vič, nov. 2016
p. Zdravko

Ciril-Metodove ustanove

Najbolj znana in najbolj množična – in še vedno deluje – je ekumenska Bratovščina sv. Cirila in Metoda. Ustanovljena je bila leta 1851/52. Že po dvajsetih letih (1882) je štela nad 153000 članov. V Vitanju jih je npr. leta 1902 bilo 661. Leta 1891 je dobila novo ime Apostolstvo sv. Cirila in Metoda (ACM).

Ob tisočletnici Metodove smrti l. 1885 je bila ustanovljena Družba sv. Cirila in Metoda in je delovala nekako do konca prve svetovne vojne, po nekod pa še nekaj let čez, npr. v Kairu. Bila naj bi nadstrankarska, pa so se že kmalu po ustanovitvi začele težave in razhajanja. Politično katoliško usmerjeni Slovenci so ji očitali, češ da je »liberalna« ustanova, saj postavlja narodnost nad vero; liberalno usmerjeni pa so se nad njo spotikali in ji očitali, da je »klerikalna«, ker je bilo med njenim članstvom precej redovnic – šolskih sester. Družba je začela pešati in najprej so jo zapustili duhovniki, ki so bili v njej močno zastopani. Delovala ni le v matični domovini, temveč po mnogih krajih po svetu, kjer so živeli zavedni Slovenci. Delovala je predvsem tam, kjer je bilo v monarhiji ogroženo slovensko šolstvo. Vodili so jo, npr. v Kairu, frančiškani p. Evgen Stanet, p. Benigen Snoj, p. Adolf Čadež ... Družba sv. Cirila in Metoda je imela 336 podružnic. V vsaki je delovalo približno 20 članov. Vseh članov je bilo 6600. Njihova skrb je bila braniti šolstvo, ki je bilo ogroženo in ga ohraniti kot slovenski izobraževalni temelj.

Poleg omenjenih ustanov poznamo še eno, in sicer Društvo sv. Cirila in Metoda (ciril-metodovsko društvo) slovenskih duhovnikov in bogoslovcev. Usta-

novljeno je bilo po drugi svetovni vojni (1949) in je delovalo do osamosvojitve (1990). Člani naj bi bili nekakšen most med komunistično oblastjo in cerkvenim vodstvom. Bili so deležni posebnih privilegijev: imeli so socialno zavarovanje, lahko so izdajali nabožno literaturo, izdajala so zanimivo revijo Nova pot. Med člani in nečlani so se kdaj pa kdaj čutile napetosti. V glavnem pa so vsi člani ostali zvesti in dobri duhovniki. Po osamosvojitvi ni bilo več potrebe po takih posrednikih in Društvo je bilo ukinjeno. Škofje so članstvo duhovnikov tolerirali in ga izrecno niso prepovedali. Taki časi so pač bili. Vse ima svoj čas in namen.

P. Zdravko

(Historia magistra)

Zgodovina se ponavlja

Zgodovina je resnično učiteljica o nastajanju narodov in držav, o njihovem združevanju, priključitvah in odcepitvah.

Rimski imperij je združeval ves tedaj znani svet v eno državo. Pa je prišlo leto 476, ko je Odoaker odstavil zadnjega zahodnorimskega cesarja Romula Avgusta. In potem se začne germanizacija Cerkve.

V tem času je znano preseljevanje narodov. V 5. stoletju izginejo iz zgodovine Huni, sredi 6. stoletja pa Goti. Končno Karlu Velikemu uspe obnoviti sveto rimsko-nemško cesarstvo, ki je imelo dolgo življenje (od leta 800 do 1806), ko je cesar Franc II. moral na pritisk cesarja Napoleona odložiti nemško krono in je ostal samo avstrijski cesar Franc I. Taka Avstrija se je obdržala do leta 1918, ko pride do velikih in pomembnih sprememb. Slovenci smo se odcepili od Avstrije in se pridružili kraljevini Jugoslaviji. (Nekateri še zdaj obžalujejo to odločitev!) Prišel je čas stare in nove Ju-

goslavije. In zopet čas nove odločitve - za samostojno državo in pridruženost ne Avstriji, temveč Združenim Evropi. Pa se najdejo posamezniki, ki jim tudi to ni po volji. In res taka Evropa ni »obljubljena dežela«, saj kaže resne razpoke in po najslabšem scenariju jo čaka usoda bivše Jugoslavije. Tega pa si nihče ne želi.

Anglija igra svojo znano vlogo. V 16. stoletju se je odločila za »državno Cerkev«, zdaj, v 21. stoletju pa se je odrekla Združenim Evropi.

In kako je na cerkvenem področju, v redovništvu in šolstvu? V prvem tisočletju poznamo eno Cerkev, ki preobrazila Evropo. V drugem tisočletju pa imamo več Cerkva: Katoliško, Pravoslavno, Evangeličansko in še druge, npr. Anglikansko. Razmere v svetu in globalizacija nas silijo k zedinjenju. Kako je ta naloga težka, vemo, a prizadevati si za edinost in delati na tem, da jo dosežemo, je naša dolžnost. Kaj bo prineslo tretje tisočletje, je nam prikrto.

In kakšna je bila pot meništva in redovništva? Puščavniki so se začeli združevati in ustanavljati samostane in mogočne opatije. Pa je prišlo do reform in cepitev. Benediktinci dobijo v 11. stoletju sopotnike cistercijane (bernardince – bele menihe). Frančiškov red se razdeli na tri veje: frančiškane, minorite in kapucine. V 16. stoletju reforma sv. Janeza od Križa prinese poleg »obutih« še »bosonoge« reformirane karmeličane.

In kako je Danes? Frančiškovi redovi razmišljamo o načinu ponovne združitve (frančiškanov, minoritov in kapucinov) v en red. Kako se bo imenoval in kaj ga bo povezovalo, bo treba še domisliti. Za zdaj se združujejo posamezni samostani in province istega reda. To se je že zgodilo v Avstriji, Nemčiji, Franciji ... Leta 2016 se je v severni Italiji šest dosedanjih provinc združilo v eno z imenom provinca sv. Antona Pado-vanskega s sedežem v Padovi. Nekoč cvetoče province so ovenele, žal!

Nekaj podobnega se dogaja z župnijami. V 10. In 11. stoletju so nastajale pražupnije, ki so obsegale veliko področje. Da bi bilo pastoralno delo lažje obvladljivo, so nastajali vikariati, ki so polagoma postali župnije, in sicer največ za časa jožefinskih reform. Cesar Jožef II. je ustanovil 640 župnij. Brez dvoma so bile koristne in bliže ljudem. V današnjem času pa zaradi pomanjkanja duhovnikov nastaja vprašanje, kako

župnije urediti oziroma združiti. Nekaj podobnega je bilo s šolstvom. Jožef II. je hotel, da bi vsaka župnija imela tudi šolo. Število otrok pa se je v novejšem času znatno zmanjšalo in tako odročne in hribovske šole ukinjajo in otroke vozijo v večje centre. Otroci se ne hote domačemu kraju odtujujejo.

Vse to kaže, da smo prisiljeni v retrogradno metodo. Torej v nekaterih zadevah moramo ubrati pot nazaj! Veliki teolog Karel Rahner je ugotovil: »Živimo v poganski deželi s krščansko preteklostjo in s krščanskimi spomeniki!« Nekateri zblojeni teoretiki menijo, da bi morali te spomenike porušiti, ker motijo drugače misleče in drugače verujoče begunce in azilante. Veliko dela bomo imeli, če bomo porušili vse cerkve in vaške kapelice in podrli vse križe po naši deželi s krščansko preteklostjo...

Tale misel in želja me že dolgo zaposluje: da bi nekdo naredil primerjavo med dobo po izhodu iz Egipta, ko so se judovski rodovi ustalili v »obljubljeni deželi« in so se začeli povezovati v trdnejše politične tvorbe. To razberemo iz Knjige sodnikov. In ti časi so na moč podobni naši stari slovenski preteklosti, ko je kralj Samo (623-658) imel svoj sedež v Karantaniji, ko je nastala plemenska »slovanska zveza«. Lahko bi bila to zanimiva diplomatska naloga!

P. Zdravko Jakop

Naslovník province	telefon	fax
Stane Zore ljubljski nadškof in metropolit Ciril-Metodov trg 4 p.p. 1990, 1001 Ljubljana stane.zore@ofm.si	01 234 26 00	01 231 41 69
Provincialni minister Marjan Čuden Prešernov trg 4 SI-1000 Ljubljana	+386 1 242 9310	
BREZJE Brezje 72 4243 BREZJE brezje@ofm.si	04 537 07 **	04 537 07 20
Viktor Leopold Polikarp Bonaventura Damjan Leon Tomaž Milan Robert Zakristija Romarski urad	02 03 04 05 06 08 09 11 18 26 00	
KAMNIK Franciškiški trg 2 1241 KAMNIK tel.: 064 179 910 kamnik@ofm.si		
Mari Pashal Lavrencij Ernest Franci	040 296 319 0593 66 486 0593 66 480 0593 66 481 0593 66 484	
KOPER/STRUNJAN Destradijev trg 10a 6000 KOPER koper@ofm.si	0590 73 470	0590 73 475
Andrej Boris Marjan	72 79 71	
LJUBLJANA - CENTER Prešernov trg 4 1000 LJUBLJANA	01 242 9***	01 242 9 313
porta gost/podstrešje 1 provincial sam./žup. arhiv faks - hiša, ZBF ZBF Ambrož M., gvardijan prov. arhiv Janko Marko faks - Marko Edvard Ksaver Valerijan Jan pevski kor regens chori/L. nad. 29 Vid Pavle, vikar in župnik rekreacijska soba knjižnica šivalnica župnijska pisarna zakristija obednica	300 301 310 312 313 314 316 317 318 322 323 324 328 330 331 334 335 336 337 342 343 344 345 346 347 351	
klerikat/ Jan Dominik, Mario, Rok		
LJUBLJANA - BEŽIGRAD Küzmičeva 6 1000 LJUBLJANA lj.bezigrad@ofm.si	0590 717 **	
Regalat Miran Š. Andraž	21 22 25	
LJUBLJANA - ŠIŠKA Černetova 20 1000 LJUBLJANA lj.siska@ofm.si	01 583 72 70 01 583 72 **	01 583 72 99
Silvin Bogdan K. Gregor	77 80 82	
LJUBLJANA - VIČ in Komisariat za Sv. deželo Tržaška 85 1000 LJUBLJANA lj.vic@ofm.si	01 244 42 52	01 244 42 53
Anton Hieronim Zdravko Pepi Tadej Boštjan Komisariat	56 57 58 59 61 62 50	
MARIBOR Ul. škofa Maksimiljana Držičnika 7 2000 MARIBOR maribor@ofm.si	02 228 51 10 02 228 51 **	02 228 51 12
Janez Benedikt Franc	13 15 19	

SESTRE KLARISE Andreja Bitenca 138 1000 LJUBLJANA	01 518 25 00	
MOŠNJE Mošnje 8 4240 RADOVLJICA	04 533 88 78	04 533 88 78
NAZARJE Samostanska pot 50 3331 NAZARJE nazarje@ofm.si samostan.nazarje@gmail.com zupnija.nazarje@gmail.com dom.marija.nazaret@gmail.com	03 583 19 93 03	03 583 17 53
SESTRE KLARISE Samostanska pot 51 3331 NAZARJE	03 583 13 91	
NOVA GORICA Škrabčeva 1, p.p. 303 5001 NOVA GORICA info@samostan-kostanjevica.si	05 330 77 50 05 330 77 5*	05 330 77 51
Niko Jernej Vili Ambrož P. Filip	2 3 4 5 6	
NOVA ŠTIFTA Nova štifta 3 1317 SODRAŽICA nova.stifta@ofm.si	01 836 99 43	01 836 99 44
NOVO MESTO Franciškiški trg 1 8000 NOVO MESTO novo.mesto@ofm.si	07 338 14 70 07 338 14 7*	07 338 14 79
Peter Marko Krizostom Tomaž H.	1 3 4 7	
PROVINCIALNA HIŠA Strunjan 134 telefonska govorilnica	05 678 21 21	
SVETA GORA Sveta Gora 2 5250 SOLKAN sv.gora@ofm.si	05 330 40 20 05 330 40 **	
Simon Peter Hadrijan Bogdan R. Miha Pavel Rafael Miran V.	22 25 28 30 32 33 37	
SVETA TROJICA Meznaričeva 8 2235 SV. TROJICA V SL. GORICAH sv.trojica@ofm.si	02 720 55 56	02 720 55 56
Jože Urbanija Grabe 33 2277 SREDIŠČE ob Dravi	02 713 40 90 051 265 793	
TUJINA ADELAIDE - WEST HINDMARSH Holy Family Slovenian Mission 51 Young Avenue AU - WEST HINDMARSH SA 5007		
MELBOURNE - KEW SS. Cyril and Methodius' Slovenian Mission 19 A'Beckett Street PO BOX 197 AU - KEW VIC. 3101	0061 3 9853 7787 mobitel: 0061 412 555 840	0061 3 9853 6176
SYDNEY MERRYLANDS St. Raphael's Slovenian Mission 313 Merrylands Road PO BOX 280 AU - MERRYLANDS NSW 2160	0061 2 9637 7147 0061 2 9682 5478 mobitel: 0061 409 074 760 0061 419 236 783	0061 2 9682 7692
CURIA GENERALIS Via S. Maria Mediatrice, 25 IT - 00165 ROMA	0039 06 684 919	0039 06 638 02 92
FRANCOSKA GVAJANA Hugo Delčnjak 29 Av. du Gen.de Gaulle BP 75 97310 KOUROU Guyane Française		
JOHNSTOWN St. Therese's Friary 536 Decker Avenue US - JOHNSTOWN PA 15906	001 814 539 76 33	
LEMONT St. Mary's Friary 14246 Main Street PO Box 608 US - LEMONT IL 60439	001 630 257 24 94	
Slovensko versko središče	001 630 257 20 68	001 630 257 23 59
NEW YORK St. Cyril's Friary 62 St. Mark's Place US - NEW YORK NY 10003	001 212 674 34 42	001 212 674 34 42

Elektronski naslovi skupnosti	
Provincialat	provincialni.minister@ofm.si
Definitorij	definitorij@ofm.si
Tajništvo province	tajnik@ofm.si
Prokuratura	prokuratura@ofm.si
Založba BF	zbf@ofm.si
Komisariat	komisariat@ofm.si
Generalna kurija	http://www.ofm.org
e-mail	[ime]@ofm.org [ime] je naziv urada ali oznaka osebe (npr. mingen, seggen, formgen, missgen, econgen, fax, acta, ipd.)
Elektronski naslovi bratov	
Ambrož Mušič	ambroz.music@rkc.si
Andraž Arko	andraz.arko@rkc.si
Andrej Pollak	andrej.pollak@rkc.si
Andrej Vovk.	andrej.vovk.ofm@rkc.si
Anton Jerman	anton.jerman@gmail.com
Benedikt Dejan Embersič	benediktdejanembersic@gmail.com
Bernard Goličnik	bernard.golicnik@rkc.si
Bernard Karmanocky	bernard11k@aol.com
Bernardin Sušnik	bernardin@susnik.si
Bonaventura Obrán	peter.bonaventura.obran@gmail.com
Boštjan Horvat	boštjan.horvat@ymail.com
Bogdan Knavs	bogdan.knavs@rkc.si
Bogdan Rus	bogdan.rus@rkc.si
Boris Markež	boris.markez@rkc.si
Ch. Gostecnik	christian.gostecnik@guest.arnes.si
Ciril A. Božič	cirilb@bigpond.com
Damjan Kern	damjankern0@gmail.com
Darko Žnidarsic	darko.znidarsic@rkc.si
David Šrumpf	p.david@siol.net
Edvard Kováč	edvard.kovac@guest.arnes.si
Filip Rupnik	filipr@volja.net
Franci Seničar	franci.senicar@gmail.com
Franci Kovše	franc.kovsel@gmail.com
Gregor Kos	gregor.kos@rkc.si
Hugo Delčnjak	delhug1938@yahoo.fr
Jan Cveteč	jan.cvetecek@gmail.com
Jan Dominik Bogataj	janco.bog@gmail.com
Janko Žagar	janko.zagar@hotmail.com
Janez Papa	janez.papa@rkc.si
Jernej Kurinčič	jernej.kurincic@rkc.si
Jože Urbanija	joze.urbanija@gmail.com
Krizolog Cimerman	krizolog@yahoo.com
Krizostom Komar	krizostom.komar@rkc.si
Ksaver Babnik	ksaver.babnik@gmail.com
Leopold Grčar	leopold.grcar@rkc.si
Mari Osredkar	mari.osredkar.ofm@siol.net
Marijan Cvitak	marijan.cvitak@amis.net
Marjan Čuden	marjan.cuden@rkc.si
Marjan Čuk	marjan.cuk@rkc.si
Marko Novak	marko.novak@rkc.si
Metod Ogorevc	metod.ogorevc@ofm.si
Mihael S. Vovk	mihael.vovk@rkc.si
Milan Kadunc	milan.kadunc@rkc.si
Miran Špelič	miran.spelic@rkc.si
Miran Vidic	miran.vidic.ofm@gmail.com
Niko Žvokelj	niko.zvokelj@rkc.si
Pavle Jakop	pavle.jakop@gmail.com
Pepi Lebreht	pepi.lebreht@rkc.si
Peter Lavrih	pater.peter@rkc.si
Peter Vrabec	peter.vrabec@rkc.si
Rafael Šlibero	rafaels@libero.it
Regalat Razbočan	regalat@gmail.com
Robert Bahčič	robert.bahcic@rkc.si
Silvin Krajnc	silvin.krajnc@rkc.si
Simon P. Berlec	simon.peter.berlec@rkc.si
Tadej Inglič	tadej.inglic@rkc.si
Tadej Strehovec	tadej.strehovec@gmail.com
Tomaž Hočevár	tomaz.hocevar@rkc.si
zu-sv. antona.pad@siol.net	
Tomaž Pinter	tomaz.pinter@rkc.si
Valerijan Jenko	valerian@pacific.net.au
Vid Lisjak	pater.vid@gmail.com
Viktor Papež	viktor.papez@rkc.si
Vili Pustoslemšek	vili.pustoslemsek@rkc.si
Zdravko Jakop	zdravko.jakop.ofm@gmail.com

